

Hamilton Smith

Ten čas

je blízko

Přeloženo z německého „Die Zeit ist nahe!“
Beröa-Verlag CH-8038 Zürich, 1993

Titul originálního vydání:

„The Revelation“, An Expository Outline

Citace biblických veršů v češtině je založena na Kralickém překladu.

ŠÍŘENÍ PÍSMÁ SVATÉHO

Nabočany 19, 538 62 Hrochův Týnec, ČR

www.sirenipismasvateho.cz

2011

Obsah

Předmluva	5
Úvod	6
Kristus se zjevuje jako Soudce	7
Sedm sborů.....	13
Dopis shromáždění v Efezu	14
Dopis shromáždění ve Smyrně.....	16
Dopis shromáždění v Pergamu.....	17
Dopis shromáždění v Tyatiře	18
Dopis shromáždění v Sardis	19
Dopis shromáždění ve Filadelfii	20
Dopis shromáždění v Laodicii	22
Trůn	24
Kniha.....	31
Pečeti	36
Zachráněný ostatek	40
Trubky.....	43
Běda.....	46
Boží svědkové	48
Drak	55
Šelmy (zvířata)	60
Ostatek	66
Koflíky	70
Žena a šelma.....	75
Velké město Babylon.....	80
Svatba Beránkova	84

Zjevení Krista	89
Tisícileté království	92
Věčný stav	95
Nový Jeruzalém	100
Poslední napomenutí	110

Předmluva

Přibližuje se čas, kdy se naplní mnohé z toho, co je v Knize Zjevení předpověděno. Proto je také pochopitelné, že v srdci mnoha věřících je touha po poučení v prorockém slovu. Pro takové může být tento stručný výklad pomocí. Úvaha byla napsaná služebníkem Páně, který je nyní u Krista, jehož jasné a jednoduché výklady Svatého Písma jsou ceněny mnoha věřícími na celém světě. Tyto vysvětlivky uveřejňujeme s přáním a modlitbou, aby všichni, kteří je budou číst, byli osvětleni, vzděláni a osvěženi pravdou, která v nich je ukázána.

Úvod

Kniha Zjevení je jedinou knihou Nového zákona, která se obírá výlučně proroctvím. V době Starého zákona bylo mnoho proroků, kteří varovali Boží lid a národy před přicházejícími soudy nad bezbožnými a hříšníky, kteří však také předpovídali požehnání, která jsou pro tento svět ještě připravená pod slavnou vládou Krista. Tato proroctví se však omezovala na tuto zemi a vztahovala se jen na tento čas. V protikladu ke starozákonním proroctvím nerozvíjí Zjevení jen budoucí běh událostí v tomto čase, nýbrž zvedá také závoj, abychom mohli nahlédnout do věčnosti a poznat požehnání, která očekávají vykoupené ve věčném stavu.

Ať už čteme knihu Zjevení nebo nějakou jinou část Božího slova, vždy bychom měli mít na mysli, že je rozdíl mezi tím, co píší lidé, a Božím slovem. Vše, co nám sděluje Bůh, ať jsou to historické věci nebo proroctví, na nás má působit **mravním** účinkem. Proto se Bible nezmiňuje o mnoha podrobnostech, které se nám lidem zdají být důležité, zatímco je zaznamenáno mnoho podrobností, které jsou důležité u Boha, které by však lidé přešli mlčením.

Když chceme mít z úvah o tomto obdivuhodném rozvinutí budoucnosti požehnání a poučení, neměli bychom se při čtení knihy snažit uspokojit svou zvědavost ohledně budoucích událostí. Spíše by naši tužbou mělo být, aby toto obdivuhodné a důkladné představení budoucnosti mělo mravní vliv na náš nynější život. Dále bychom se měli při čtení Svatého Písma, a zvláště Knihy Zjevení, vystříhat toho, abychom se snažili z toho, co je napsáno, **vyvodit závěry** a pokoušet se dovědět podrobnosti o budoucím životě, o kterých Boží slovo mlčí. Pomysleme, že ve chvíli, kdy začneme ze Svatého Písma vyvozovat lidské závěry, otevíráme doširoka dveře vši obrazotvornosti lidského ducha.

Jak vhodné má Kniha Zjevení místo na konci Bible! Vidíme v ní plně rozvinutý výsledek bezbožnosti všech věků. Zjevuje zkázu vyznávající církve, izraelského národa i národů, a jak zlo dosahuje nejvyššího stupně vzpoury a odpadnutí, a pak dojde svého posledního skončení

v mocném soudu. V této Knize vidíme provždy poraženou moc ďábla a smrt i hádes uvrženy do jezera ohně. Vidíme, jak se naplnily všechny úmysly Božího srdce, jak je ukázána sláva Krista a jak je provždy zajištěno věčné požehnání Jeho lidu.

Jak dobré je tedy pokusit se se vši pokorou „číst“ slova prorocství této Knihy, „slyšet“ je a „ostříhat“, neboť je blízko ten čas, kdy se vše naplní (kap. 1,3). Když budeme těchto sdělení dbát a držet se jich, budeme v mravním oddělení ochráněni od tohoto soudu nad upadlým světem a budeme smět chodit ve světle budoucí slávy a mít před sebou všechna požehnání věčného stavu.

Kristus se zjevuje jako Soudce

Kapitola 1

Verš 1: Úvodní verše zdůrazňují hluboký význam a důležitost tohoto oddílu Božího slova. Připomínají nám, že Kniha Zjevení je **od** Boha Ježíši Kristu, jenž zde je viděn jako Syn člověka. Je určena **pro** Jeho služebníky a týká se toho, „*co se musí díti brzo*“. Ten, skrze něhož – jako pokorného člověka na zemi – byl Bůh zjeven, je Ten, skrze něhož – jako oslaveného člověka – je nyní zjevena budoucnost.

Jak je dobré, že vzhledem k budoucnosti nejsme odkázáni na neužitečné a rozporné spekulace lidí, kteří své závěry o budoucnosti světa berou z historie nebo z přítomných událostí. Zde je závoj pozvednut Tím, jenž jako Vševědoucí nejenom může zjevit to, „*co se musí díti brzo*“, nýbrž který také s všemohoucností každou předpověděnou událost přivede k uskutečnění.

V dalším jsou tyto budoucí události zjeveny věřícím jako služebníkům. Taková známost nás uschopní sloužit s porozuměním, v souladu s velkým Božím plánem, který On uskuteční. Jsme napomínáni, abychom žili v oddělení od světa, který je charakterizován násilím a zkažeností a který brzy upadne pod Boží soud. Především ale jsme ve své službě povzbuzováni, protože zde slyšíme o slávě, ke které

vede, kdy Beránkovi služebníci Jej uvidí tvář v tvář a potom Mu budou sloužit v nebeském okruhu (kapitola 22,3.4).

Dále se učíme, že toto vše nebylo sděleno přímým sdělením jako za dnů, kdy Pán byl u Svých učedníků. Apoštolu Janovi byla předána zástupným andělem. K tomu nám byla nejen sdělena, nýbrž i „*ukázána*“ nebo „*ukázána skrze znamení*“, což je výraz, který znamená jak **poučení skrze vidění**, tak i **sdělení slovy**.

Verš 2: Tato zjevení, o nichž Jan vydává svědectví, nás dosahují s celou autoritou Božího slova, dosvědčenou Ježíšem Kristem, a sice skrze slova a vidění. Tak může Jan na konci Zjevení říci: „*Já pak Jan viděl jsem a slyšel tyto věci.*“ (kap. 22,8)

Verš 3: Zvláštní požehnání je zaslíbeno jak tomu, kdo čte slova tohoto proroctví, tak také těm, kteří je slyší a zachovávají, co v nich je napsáno. A tak, jak Zjevení začíná, také končí: „*Blahoslavený, kdo ostříhá slov proroctví knihy této.*“ (kap. 22,7) Takovým způsobem jsme varováni před tím, abychom Knihu Zjevení zanedbávali, jako kdyby její obsah byl jen pro zvědavost, ale přitom bez užitku, a neměl nic společného s naším praktickým životem jako křesťanů. Jsme napomínáni, abychom dbali na pravdu, o které mluví, a cenili si jí. Jen tímto způsobem může náš duch zůstat klidný a tichý uprostřed rostoucího odpadnutí křesťanstva, přibývajících násilí a zkaženosti jako důsledku selhání vlády v rukou člověka.

Verše 4 a 5: Následuje Janův pozdrav. V jeho oslovení, které se obrací k sedmi sborům v Asii, je každá božská Osoba představena, a sice takovým způsobem, jaký odpovídá charakteru této Knihy. Bůh je představen jako ten věčný Bůh. Duch je zmíněn symbolicky, a to v plnosti Své moci před trůnem, z něhož vychází vláda nad světem. Pán Ježíš je vidět předně jako „*věrný svědek*“, tak jak se **v minulosti** prokázal Svým dokonalým životem na zemi; za druhé jako vzkříšený, jenž jako takový zaujímá místo prvotnosti. To je Jeho **přítomné** postavení v nebi, kde Jej vidíme slávou a ctí korunovaného; za třetí jako kníže králů země, jak se zjeví v blízké **budoucnosti**.

Verše 5 a 6: Církev, která dostává to zjevení, ihned na tento pozdrav odpovídá. Ten, jenž je Boží věrný svědek, jenž zlomil moc smrti a jenž brzy bude vládnout nad králi země, je Ten, jenž nás miluje a umyl nás od našich hříchů. V průběhu před námi ležícího proroctví uvidíme vážný obraz Krista jako Soudce. Uslyšíme Jej vyslovovat soud nad vyznávajícím křesťanstvem. Poznáme souzení, jímž musí ještě projít Izrael, a soudy, které propuknou nad národy. Naposledy kolem nás přejde soud nad mrtvými u velkého bílého trůnu. Avšak tváří v tvář přicházejícím soudům mají věřící vzácnou jistotu, že Ten, jenž bude soudit, je zprostil všeho soudu, když sám nesl jejich trest a umyl je od jejich hříchů. Jako věřícím nám je dále dáno ujištění, že jsme nejen osvobozeni od soudu, nýbrž že budeme mít podíl na slavném Kristově království; neboť On nás učinil „*králi*“, abychom vládli, a kněžími, abychom Bohu obětovali chválu a oslavovali Ho.

Osvobození od soudu a požehnání, jímž se budeme těšit, nejsou následkem nějakých zásluh z naší strany. Za vše vděčíme jen Jemu. A tak věřící s velkou radostí připisují všechnu chválu Kristu a říkají: „*Jemu buď sláva a moc na věky věků. Amen.*“ Vláda nad světem se zhroutila, sotva byla národům předána, když první hlava národů zvolala: „*Zdaliž toto není ten Babylon veliký, který jsem já vystavěl mocí síly své, aby byl stolicí království k ozdobě slávy mé?*“ (Daniel 4,27) Od onoho dne povstávali postupně muži, z nichž každý se pokoušel dosáhnout vlády nad národy ke své vlastní cti. Ti všichni museli zakusit to, co Nabuchodonozor, že Bůh jej sice v cestách Své vlády s lidmi použil, a proto mu na nějaký čas dal úspěch. Na konci však byl přemožen pokořující porážkou. Závěrem je zjeveno, že všechna „sláva“ je dána Tomu, proti němuž se pozvednou králové země, a jehož vláda bude od věčnosti k věčnosti.

Verš 7: Nyní následuje výrok, který shrnuje velké téma Knihy Zjevení: soud nad Židy a nad národy, jímž bude země připravena pro slavnou vládu Krista. Jeho příchod k soudu bude jiný než Jeho příchod ke vtržení Církve. Tento budou pozorovat jen ti, kteří budou vtržení, aby se s Ním setkali ve vzduchu. Jeho příchod k soudu se vykoná na veřejnosti – „*užří jej všelike oko*“. Věřící i nevěřící, Židé i národy bu-

dou vědět, že přišel a že Jeho zjevení znamená soud nad vším zlem na zemi. Proto čteme: „*a plakati (naříkati) budou pro něj všechna pokolení země*“.

Verš 8: Příchod Krista jako Soudce, aby se zaměstnával vším zlem a aby zřídil Své království, potvrdí velkou pravdu, že Bůh je ten první i poslední, věčný, všemohoucí.

Tak se z těchto úvodních veršů učíme, že Bůh sedí na trůnu, Duch je před trůnem a Kristus přijde, aby jednal proti zlu a aby provždy zřídil Svou vládu a Svou slávu. Tak tomu bude přes všechno selhání člověka v jeho odpovědnosti – ať to jsou Židé, národy nebo církve –, které vedlo ke vzpouře proti Bohu, k násilí a zkaženosti, čehož je svět plný. Dále se učíme, že věřící jsou představeni jako oddělení od světa, který stojí pod soudem. Jsou oddělení krví, která je očistila od jejich hříchů a učinila vhodnými k tomu, aby měli podíl na slávě a požehnáních přicházejícího Kristova království. Protože máme takovou vyhlídku, kéž bychom chtěli s apoštolem Petrem říci: „*Jací pak vy býti máte v svatých obcováních a v pobožnostech.*“ (2. Petra 3,11)

Tento úvod nás připravuje pro porozumění prvnímu oddílu Zjevení, který je obsažen ve zbývajících verších této první kapitoly. V tomto oddílu slyšíme přímý úkol daný Pánem Janovi a vidíme Jeho samého představeného jako Syna člověka, jemuž je předán všechn soud.

Verš 9: Jan mluví o sobě samém jako o „*bratru i spoluúčastníku v soužení i v království i v trpělivosti Ježíše Krista*“. Nedívá se na sebe jako na účastníka království tohoto světa s jejich pomíjivou slávou, nýbrž jako na účastníka budoucího Kristova království, na které my jako věřící máme s vytrváním (trpělivostí) čekat. Dále se dovídáme, že byl pro Boží slovo a pro Ježíšovo svědectví vyhnán na ostrov Patmos. Jeho svědectví, jímž varoval lidi před přicházejícím soudem a před zánikem království tohoto světa, jej přivedlo do soužení a do vyhnanství. Vidíme v Janovi tedy pravé postavení Církve, když prochází světem, který zavrhl Krista, a čeká, až Jeho nepřátelé budou poddáni za podnože Jeho noh.

Verše 10,11: Jan zakouší – jak to je často u věřících, kteří jsou pronásledováni pro Krista –, že jeho utrpení jsou důvodem pro zvláštní povzbuzení ze strany Pána. Tak dostává Jan v den Páně – v první den týdne – skrze mocnou sílu Ducha zvláštní vidění a zjevení, která má napsat do knihy a poslat sedmi označeným shromážděním.

Verše 12–16: Když se Jan obrátí, aby viděl Toho, který k němu mluví, vidí před sebou stát zjev Syna člověka v charakteru Starého dnů – jak Jej viděl Daniel (Dan. 7,9–13). Už to není Syn člověka v ponížení, opovržený a zavržený od lidí, nýbrž Syn člověka ve slávě, který má v úmyslu jednat jako Soudce. Neodkládá už svrchní oděv a neopasuje se Iněnou zástěrou, aby sloužil svatým, nýbrž má na sobě soudcovský šat. Jeho náklonnosti jsou zadržovány spravedlností, představovanou zlatým pásem.

„Hlava pak jeho a vlasové bílí, jako bílá vlna, jako sníh.“ To mluví jistě o dokonalé svatosti Jeho soudů.

Zkoumající a pronikající charakter Jeho soudů je před nás postaven slovy: *„... oči jeho jako plamen ohně“*, před kterými nezůstane nic skrytého.

„Nohy pak jeho podobné mosazi, jako v peci hořící“ mohou mluvit o Jeho dokonalém chození, které vydrží zkoušku od Boha jako *„stravujícího ohně“*.

„Hlas jeho jako hlas vod mnohých“ přemůže každý odmlouvající hlas. V pravé ruce drží sedm hvězd, které, jak se o něco málo později dovídáme, představují zástupce sedmi shromáždění, která všechna jsou udržována díky Jeho moci.

„A z úst jeho meč z obou stran ostrý vycházel.“ To mluví o Božím slově, které je pronikavé *„až do rozdělení i duše i ducha i kloubů i morku v kostech, a rozeznává myšlení i mínění srdce“* (Židům 4,12).

„A tvář jeho jako slunce, když jasně svítí.“ to je světlo, které odkrývá tmu tohoto světa.

Verše 17 a 18: Není zřejmé, že každý z těchto symbolů ukazuje Pána v charakteru soudce? Pro Jana, který znal Pána v Jeho nekonečné milosti a lásce, bylo toto zjevení přemáhající. Následek toho je, že

učedník, který se kdysi v přítomnosti Pána opíral hlavou o Ježíšovu hrud', nyní padá k Jeho nohám jako mrtvý. Avšak pro toho, jenž je „*bratr i spoluúčastník v soužení i v království i v trpělivosti Ježíše Krista*“, není důvodu pro bázeň.

Ten, jenž má nyní soudit, vkládá ruku na věřícího a říká: „*Neboj se!*“ A Pán nám ihned vysvětluje, proč se věřící v přítomnosti Soudce nemusí bát. Sláva Jeho Osoby a velikost Jeho díla odstraňují naši bázeň. Ve Svě Osobě je On „*první i poslední a živý*“. On je ten Věčný. Přesto se stal člověkem a zemřel, ale vstal a žije od věčnosti k věčnosti. S nevěřícím člověkem se setkává jako Syn člověka, jemuž je předán všecken soud. Pro věřícího je také Syn člověka, který ale zlomil moc smrti a hrobu.

Verš 19: Když Pán Svému služebníkovvi vzal všechnu bázeň, vyznačuje tři hlavní oddíly Knihy Zjevení:

- 1) To, co Jan viděl – Ježíšovu slávu, jak chodí uprostřed těch sedmi shromáždění.
- 2) „*Věci, které jsou*“ – přítomná doba církve, představená sedmi zvolenými shromážděními (2. a 3. kapitola).
- 3) „*Věci, které se mají díti potom*“ – události, které nastoupí, když bude Církev ze země vzata, aby byla s Kristem ve slávě (4. – 22. kapitola).

Verš 20: Než Pán začne mluvit o druhé části Knihy Zjevení, vysvětluje tajemství sedmi hvězd a sedmi zlatých svícňů. Hvězdy jsou podřízená nebeská světla. Obrazně představují ty, kteří jsou připraveni – skrze dar nebo zkušenost –, aby pod vedením Pána vyučovali Boží lid v nebeské pravdě. Tyto hvězdy jsou také nazvány andělé sedmi sborů. Ve Svatém Písmu nalézáme, že výraz „anděl“ se někdy používá k označení nějakého „zástupce“. Neznamená vždy andělskou bytost. Zdá se, že v tomto oddílu představuje anděl ty, kteří před Kristem byli odpovědnými zástupci sborů. Bylo kdysi poznamenáno, že dobře rozumíme tomu, když Pán použije nějakého anděla jako zprostředkovatele Svých poselství Svému služebníku Janovi. Ale bylo by nemyslitelné, aby Pán použil Jana, aby napsal dopis od Krista nějaké andělské bytosti.

Na konci této kapitoly se učíme, že sedm zlatých svícňů představuje symboly sborů, a to v jejich odpovědnosti, aby v době Kristovy nepřítomnosti pro Něho ve světě svítily jako světla.

Sedm sborů

Kapitoly 2 a 3

V první kapitole nám byl Kristus představen jako Syn člověka ve Svém charakteru soudce. To tvoří první část Knihy Zjevení, která je v 19. verši označena jako „*věci, které jsi viděl*“.

Ve druhé a třetí kapitole máme nyní před sebou „*věci, které jsou*“. Z veršů 4,11 a 20 první kapitoly jasně vidíme, že Zjevení se obrací k sedmi sborům, které v době apoštolů existovaly v provincii Malá Asie. Avšak není pochybnosti, že tato zvláštní shromáždění byla Bohem vybrána k popsání mravního stavu, který se v křesťanském vyznání rozvine ode dnů apoštolů až do konce křesťanského období. Tímto způsobem nám „*věci, které jsou*“, prorocky ukazují celé časové období dějin církve.

K tomu je těchto sedm sborů viděno pod symbolem sedmi svícňů. To nám bezpečně ukazuje, že v těchto dopisech jsou sbory viděny ve své odpovědnosti, aby v době nepřítomnosti Pána byly pro Něho světlem.

Dále Jej vidíme, jak se jako Soudce prochází uprostřed sborů, aby zjistil, do jaké míry odpovídají své odpovědnosti být pro Něho světlem. Z těchto dopisů se učíme, že církev, tak jako všichni lidé za všech dob, **ve své odpovědnosti** naprosto selže. Kořen všeho pochybení je odkryt, a je sledováno jeho pokračování skrze století, a nakonec je předpověděno jeho skončení, když vyznávající křesťanstvo bude zavrženo jako něco, co u Krista vzbuzuje odpor. Přesto se zde učíme, že uprostřed všeho selhání a úpadku tu je něco, co Pán může uznat, a že pro jednotlivce je možné přemoci to, co Pán odsuzuje. Pro takové jsou připravena zvláštní zaslíbení o požehnáních.

Jak povzbuzující to pro nás je, že v posledních dnech křesťanstva nejsme přenecháni sami sobě, abychom si utvářeli vlastní úsudek – jak o zlu v křesťanstvu, tak o tom, co Pán uprostřed úpadku uznává. V těchto dopisech nalézáme **názor Pána a Jeho úsudek**. V každém dopisu čteme napomenutí: „*Kdo má uši k slyšení, slyš, co Duch praví církvím.*“

Jak krajně důležité je proto, abychom poslechli všech slov Pána, která nám jsou sdělena skrze Ducha, abychom tímto způsobem poznávali Jeho myšlenky pro jednotlivce ve dnech úpadku. Když mluvíme o úpadku církve, pak myslíme vždy na to, že bylo řečeno: „Vzhledem k Božímu předsevzetí nemůže být církev zcela odsouzena, ale ve vztahu ke svému přítomnému praktickému stavu jako svědectví pro Boha na zemi leží v troskách.“

I když uznáváme úpadek církve v její odpovědnosti, neměli bychom se jako věřící spokojovat se svou jistotou spasení a vzhledem k vůli Pána pro nás bychom neměli uprostřed úpadku zůstat lhostejnými. Neměli bychom si myslet, že moc Pána by mohla být oslabena přítomným úpadkem. Jeho působení odpovídá vždy stavu, **ve kterém se církev nalézá**. Čeho je zapotřebí, je skutečná, praktická víra, která, když čelí přítomným okolnostem, čerpá z Božích zdrojů pomoci.

Nyní se chceme obrátit k uvažování o dopisech s touhou poznat Jeho myšlenky a Jeho vůli. Kéž bychom dovedli odmítnout a vyhnout se všemu, co Pán odsuzuje, a snažili se odpovídat tomu, co nalézá Jeho uznání.

Dopis shromáždění v Efezu

Kapitola 2,1–7

Můžeme říci, že v tomto dopisu před sebou máme představení církve, jak ji Kristus viděl na konci dnů apoštolů. V každém dopisu sledáme, že Pán se představuje v charakteru, který odpovídá dotyčnému shromáždění. V tomto raném stádiu dějin církve tu ještě nebyly

vnější známky odklonu. Kristus je stále ještě viděn jako Ten, jenž má ve Svě pravici sedm hvězd a prochází se uprostřed shromáždění. Nenaznačuje to, že ti, kteří v podřízené autoritě pod vedením Pána chránili Jeho zájmy v církvi, ještě stáli v Jeho moci a pod Jeho vedením? K tomu ještě nebyl vně za dveřmi jako v Laodicii.

V oněch raných dobách historie církve zde bylo ještě mnoho věcí, které Pán mohl uznat. Věřící se vyznačovali prací, vytrváním v službě Pánu. Pro Krista snášeli soužení a v tom neumdlévali. Stavěli se proti každému útoku satana kazit skrze domýšlivost a zlé skutky.

Avšak zatím co navenek bylo ještě vše bez výtky, Pán, jenž zná srdce, musel říci: „*Mám proti tobě to, že jsi tu první svou lásku opustil.*“ Zde poznáváme kořen všeho selhání v církvi v její odpovědnosti. Kdosi jiný o tom řekl: „Vše, co působí škodu a nakonec kazí, vždy přichází zevnitř, nikoli zvenku. Satan se nadarmo snaží zmalomyslněť ty, kteří spočívají v lásce Krista a mají Jej před sebou jako milovanou Osobu svého života a své duše.“ Když opustili svou první lásku ke Kristu, musí Pán vyslovit vážná slova: „*Padl jsi.*“ I když svědectví církve bylo před světem navenek bez výtky, přesto to byla v očích Pána padlá církev. Nato následuje varování, že bez pravého pokání bude pohnuto jejím svícem z jeho místa. Když se ztratila první láska ke Kristu, vyhasne také její světlo před lidmi.

To, co platí pro církev jako pro celek, je jistě také pravdivé ve vztahu ke každému místnímu shromáždění, ale také pro každého jednotlivého věřícího. Kořen všeho selhání leží uvnitř, v srdci, a když tu není pokání, pak v Božích cestách vlády přestane mít i svědectví navenek sílu.

Ačkoli víme, že zde nebylo napravení církve jako celku, bylo možné pro jednotlivce, aby tento smutný stav překonal a aby uchoval první lásku ke Kristu. Takovým se Pán chtěl zjevit jako strom života – onen skrytý pramen duchovní síly v Božím ráji, kam nemůže nikdy proniknout žádný nepřítel, aby odvracel naše srdce od Krista.

Dopis shromáždění ve Smyrně

Kapitola 2,8–11

Tento dopis bezpochyby ukazuje na dny těžkého pronásledování, kterým musela církev po svém odklonu od apoštolské čistoty procházet.

Pán se zde církvi představuje způsobem, který byl jistě velmi velkým povzbuzením pro svaté, pronásledované až k smrti. On je od věčnosti, to znamená přede všemi, kteří povstávají proti Jeho svatému lidu, a On bude a zůstane, když všichni pronásledovatelé už dávno budou odstraněni. Když jsou věřící povoláni, aby jako mučedníci hleděli vstříc smrti, měli by si vzpomenout na Krista, který šel do smrti, a nyní žije.

Ve Smyrně vidíme následující:

- nové zlo, kterým byla církev napadena;
- soužení a pronásledování, která Pán dovolil, aby tuto rostoucí zkázu zadržel;
- oddanost jednotlivých vítězů, kteří byli v pronásledování věrní až do smrti.

Satanova snaha zkazit církev a zničit její svědectví, brala na sebe v tomto období dějin církve dvojí formu: Předně tu byl kazící vliv **uvnitř**, a sice od takových, kteří chtěli ke křesťanství připojit židovství. Za druhé vyrostl křesťanství odpor **zvenku** skrze pronásledování od pohanů. Obojí zlo přicházelo od satana. Dokud apoštolové žili, byly vzhledem k požidovšťujícím učitelům mařeny všechny snahy satana zjednat v Boží církvi uznání pro židovství. Po jejich odchodu se nyní pozvedly nejen jednotlivé požidovšťující prvky, nýbrž povstala určitá strana, která je zde nazvána „*synagoga satanova*“. Ta se pokoušela spojit s křesťanstvím formy, ceremonie a zásady židovského náboženství. Toto zlo od té doby působilo dále, takže dnes křesťanské vyznání ztratilo svůj nebeský charakter a stalo se velkým světovým systémem s nádhernými budovami, formami a ceremoniemi, které oslovují přirozeného člověka podle vzoru židovského systému.

Tváří v tvář tomuto těžkému odklonu Pán dopustil, aby církev procházela velmi těžkými pronásledováními, aby při přibývajícím tmě byli na světlo přivedeni ti, kteří Mu byli věrní „až do smrti“. Ty Pán ujišťuje, že On stojí nade vším a že utrpení Svého lidu stanovil hranice. Chce jejich věrnost až do smrti odměnit korunou života. Také zaslubuje těm, kteří museli projít mučednickou smrtí, že nebudou „urazeni od smrti druhé“.

Dopis shromáždění v Pergamu

Kapitola 2,12–17

V tomto dopisu nalézáme další odklonění se vyznávající církve, které přišlo po dnech pronásledování. Byl to výsledek učení a praxe židovské strany uvnitř křesťanského vyznání.

Pán se křesťanstvu onoho období představuje jako Ten, „*který má ten meč s obou stran ostrý*“. Smutně vážný stav církve je ukázán pomocí ostří Božího slova. Spojuvat židovství s křesťanstvím je pokus přizpůsobit křesťanství světu tím, že se převezme, co odpovídá oku a pocitům lidské přirozenosti. To neslouží k tomu, aby byli lidé vyvedeni ze světa, nýbrž vede to křesťanské vyznání do světa. Proto musí Pán církvi tohoto období říci: „*Vím, kde **bydlíš**, totiž tu, kde je stolice satanova.*“ Místo, kde bydlíme, je vážným poukazem na to, po čem touží naše srdce. Bydlet tam, kde je satanův trůn, jistě ukazuje na stav srdce, které si přeje přebývat v přízni a lesku světa, jehož knížetem je satan.

Přes hledání ochrany světa vidíme přece v tomto období dějin církve, že velké základní pravdy o osobě a díle Krista jsou ještě zachovávány. Pán může říci: „*Držíš se jména mého a nezapřel jsi víry mé.*“ Jak víme, konaly se v oné době koncily, které odmítly všechny snahy arianismu, jenž popíral Kristovo Božství. Koncily hájily tváří v tvář pronásledování a mučednictví velké pravdy víry.

Avšak při vši míře věrnosti Kristu a víře vidíme církev, jak se postavila pod ochranu světa, jak přijímá metody světa a upadá do zla, které

kdysi charakterizovalo Baláma. Ve vyznávající církvi se vyčlenila třída lidí, kteří jako onen bezbožný muž proměnili službu Slovem ve výnosné povolání. Tímto způsobem se církev spojila se světem a oloupila se o své pravé postavení jako čistá panna, zasnoubená Kristu. To opět otevřelo dokořán dveře Mikulášencům. To bylo zjevné u antinomismu /učení, jež popírá dobré skutky jako nutné ovoce milosti působící v srdci – pozn. př./, učení, které znehodnotilo praktický život v pobožnosti s odůvodněním, že věřící je přece ospravedlněn z víry. Tím byla Boží milost převrácena v prostopášnost. Proti takovým chtěl Pán vést válku, a sice dvojsečným mečem Božího slova, které nám sice mluví o Boží milosti, ale zároveň nás varuje, že „*Bůh náš jest oheň spalující*“.

Vítěz, který odmítá usadit se ve světě, který nehledá veřejné uznání přebíráním metod světa, bude odměněn skrytým uznáním od Pána. Bude podpírán a udržován Kristem, tou „*skrytou mannou*“, jenž na své stezce tímto světem sám byl cizinec, který neměl, kde by Svou hlavu složil.

Dopis shromáždění v Tyatiře

Kapitola 2,18-29

Můžeme pochybovat o tom, že v tomto dopisu máme před sebou předpověď stavu vyznávající církve v období středověku? Pán před nás předstupuje jako Boží Syn, jenž má oči jako plamen ohně, které odkryjí všechno zlo, a jehož nohy jsou podobné mosazi, a tedy je připraven jednat proti všemu zlému.

Slova Pána ukazují, že vyznávající církev během onoho časového období měla dva zvláštní znaky. Předně je o mnohých řečeno, že jsou Pánu velmi oddáni, což bylo vyjádřeno v jejich skutcích, jejich lásce, jejich víře, jejich službě a jejich vytrvání. Tato slova Pána jsou potvrzena dějinami, neboť víme, že během středověku tu přes nevědomost a pověru bylo mnoho takových, kteří se vyznačovali osobní oddaností, velkým sebezapřením a trpělivým utrpením pro Krista.

Slova Pána za druhé ukazují, že křesťanstvo, přes oddanost jednotlivců, během tohoto časového období „*dosáhlo hlubokosti satanovy*“. To byla doba, kdy vystoupil ten bázeň budící systém, známý jako papežství. Obrazně je představován „*ženou Jezábel*“. V tomto systému vidíme vyvýšení těla, neboť tato žena **se sama nazývá prorokyní**. Vyznávající církev zde zaujímá místo učitelky, aby stanovila učení, aby vedla k nesvatému spojení se světem a zřídila systém modloslužby v uctívání obrazů a svatých. Vidíme zde velký pokrok zlého, které se ukázalo v Pergamu. Tam se vyznávající církev usadila v ochraně světa, kde je trůn satanův. V Tyatiře nyní vidíme následky bydlení ve světě. Vyznávající církev se snaží vyvýšit sama sebe tím, že **vládne nad světem** a dává přednost svým žádostem. Následkem tohoto hrozného systému je generace lidí uvnitř vyznávající církve, kteří propadli rozsudku smrti a přijdou pod zkoumající soud Pána, jehož rozsudek bude podle jejich skutků.

Avšak jak je dobré, že Pán v tomto zkaženém systému zla má zbytek, věřící, kteří jsou osobně svobodní a nedotčeni zlým učením, jimž jsou neznámé hlubokosti satanovy, do kterých tento systém upadl. Těm Pán říká, aby neočekávali obrácení nebo reformaci tohoto hrozného systému, ale aby pravdu, kterou mají, pevně drželi – dokud Pán nepřijde. Pak obdrží svou odměnu. Odmítli během nepřítomnosti Krista v tomto světě vládnout, a proto budou v den Jeho slávy mít moc nad národy. Až do té doby bude vítěz znát Krista jako jítřní hvězdu, to znamená jako Toho, jenž před příchodem dne, kdy vystoupí jako slunce spravedlnosti, bude pro Svůj lid žít ve všech jeho zkouškách a bude s ním cítit.

Dopis shromáždění v Sardis

Kapitola 3,1-6

Pán se této církvi představuje jako Ten, „*který má sedm duchů Božích a sedm těch hvězd*“. Ať už si katolicismus osobil jakkoli velkou moc nad národy, přece zůstává pravdou, že plnost moci, představená „*sedmi duchy Božími*“, je u Pána. A ať odklon od pravdy je jakkoli

velký, tu přece má Pán takové, skrze které může Svému lidu udělit nebeské světlo. Jsou představeni sedmi hvězdami. Tak víme, že přes všechnu moc a domýšlivost Říma povstali takoví, kteří odporovali zlu tohoto systému. V hnutí reformace nastalo probuzení k pravdě, a ta stála proti bludu Říma. Avšak v ruce lidí bylo i toto hnutí pokazeno. Tak jako vždy, člověk selhává ve své odpovědnosti. Výsledkem je rozvoj protestantismu, který skutečně má **jméno**, že žije, a v očích mnoha lidí platí za udržovatele pravdy. Ale Pán musí v tomto směru říci: „*Jsi mrtev*.“ Můžeme však být vděční, že touto pevnou odolností proti bludům Říma byla Božímu lidu znovu darována otevřená Bible a velká pravda o ospravedlnění z víry. Ale žel, většina vyznavačů se spokojila jen s pouhou pravověrností. Pro ně Bible neznamena o mnoho více, než mrtvá litera. Protože její pravdy nepřijali osobní vírou, nedošlo v životě velkého zástupu lidí ke změně. Kdosi poznamenal: „Nic se v protestantismu nevyskytovalo častěji, než nějakou věc uznat za naprosto správnou, protože to tak je v Božím slově napsáno, aniž by tu byl nejmenší úmysl podle toho také žít.“

Takový stav může vést pouze k soudu ze strany Pána. Jeho příchod najde všechny pouhé vyznavače spící jako svět (1. Tes. 5,2–6). A přece nacházíme také zde, jako i v Tyatiře, ostatek, „*několik jmen*“ uprostřed mrtvé pravověrnosti protestantismu. O nich může Pán říci, že „*neposkrvnili roucha svého, protož budou se se mnou procházeti v bílém rouše: neboť jsou hodni*“. Uprostřed vyznání bez života chodí s Kristem a jejich jména budou uchována v knize života a budou veřejně uznána před Otcem a Jeho anděly.

Dopis shromáždění ve Filadelfii

Kapitola 3,7–13

Pán se této církvi nepředstavuje v charakteru soudce, jenž má v úmyslu soudit, ani v oficiální formě jako vůdce, který shromáždění vede, nýbrž ve své mravní velikosti jako „*ten Svatý*“ a „*ten Pravdivý*“. To vzácným způsobem odpovídá duchovnímu stavu této církve, o níž říká: „*Ostříhal jsi slova mého a nezapřel jsi jména mého*.“ Uprostřed

všeobecného odklonu si tito věřící cenili Slova Pána a poslouchali Je, a především s žárlivostí a bdělostí pevně drželi slávu Osoby Krista. Odmítali každé „zapření“ Jeho jména.

Pán, jenž má moc nad klíči, ji používá ve prospěch těch Svých. Přes všechnu moc nepřítele pro ně podle Svě vůle otevírá dveře služby a zavírá dveře, které by vedly na cestu neodpovídající Jeho myšlenkám. Tito věřící mají malou sílu. Nejsou v tomto světě nápadní, jako tomu je u Tyatiry, ani nenesou jméno velké reformace, jako tomu bylo u Sardis. I když se nevyznačují ničím, co může svět obdivovat nebo uctívat, tu mají uznání Pána. V přicházejícím dni každý odpůrce uzná, že jsou Pánem milováni.

Nemáme ve Filadelfii předpověď Pána, že uprostřed rostoucí zkázy křesťanstva a před koncem křesťanského období bude zřízeno svědectví pro pravdu Kristova slova a pro vznešenou autoritu a vzácnost Jeho jména?

Avšak jestliže Bůh v rostoucí tmě vzbudí toto nové svědectví, jsme také varování, že satan se snaží uváděním židovství se všemi jeho formami a ceremoniemi zřít protisvědectví. Víme, že opětné nalezení pravdy o Církvi, jak je obsaženo v Božím slově, se ihned setkal se silným vzrůstem ritualismu a pověry. Tím se satan pokusil zničit Kristovo slovo, odtáhnout srdce od Osoby Krista, a tak oloupit věřící o všechnu pravou službu a pravé velebení.

Když jsou zde věřící varováni před odporem satana, tu jsou také povzbuzeni, aby vytrvali ve vědomí, že když budou přeneseni **přes** přítomná utrpení, budou také ochráněni **před** hodinou pokušení, která brzy přijde na celý svět.

Tato církev má „malou sílu“ a stojí v ustavičném boji proti odporu nepřítele, jenž se zavedením falešných náboženských systémů pokouší věřícím uloupit pravdu. Proto je ve zvlášť velkém nebezpečí, že se vzdá neustálé obrany pravdy, která jí byla zjevena. Aby tomuto nebezpečí bylo čeleno, jsou věřící napomínáni: „*Drž pevně, co máš!*“ – pravdu, vzácnost Kristova jména a lásku a uznání Pána. Vzdát se těchto velkých požehnání by v budoucím dni znamenalo ztrátu ko-

runy jako jejich odměny. Aby je povzbudil k pevnému držení, staví Pán před jejich zraky Svůj příchod. Budou muset čekat už jen krátkou dobu, neboť On brzy přijde.

Na vítěze, který „*bude pevně držet*“, čeká v den slávy velká odměna. Kdo dbal na napomenutí Pána, pevně držet, kdo se spokojí s malou mocí, a proto v očích světa má dnes malou cenu, bude v budoucnosti zaujímat postavení moci. Skrze toho, pro něhož dnes jméno Krista ve dni Jeho zavržení a ve světě, který Jeho jméno stále více a více zneuctuje, znamená vše, bude toto Jméno v onom domově slávy, novém Jeruzalému, vystaveno na odiv.

Dopis shromáždění v Laodicii

Kapitola 3,14–22

V tomto posledním dopisu vidíme vážný konec přibývajících selhání církve v její odpovědnosti. Během celého časového období se rozvíjelo. Vidíme také, jak bylo opovrhováno oživující milostí Pána a jak málo bylo dbáno na Jeho varování. A přece se v tomto dopisu učíme, že Pán přes všechno zůstává neproměnným zdrojem pomoci Svého lidu a že i v tom nejtemnějším dni dává bohatá požehnání pro jednotlivé věřící.

V ostrém protikladu k velkému křesťanskému vyznání, které není ani věrné vůči Bohu, ani není pravým svědectvím před lidmi, se Pán představuje jako „*Amen*“. Je to Ten, skrze něhož bude naplněno každé Boží předsevzetí; „*věrný a pravdivý svědek, počátek stvoření Božího*“, v němž vše bude odpovídat Bohu.

Pak kolem nás prochází vážný obraz posledního stádia vyznávající církve. Úpadek, který začal opuštěním první lásky, končí v úplné lhostejnosti vůči Kristu. Církev zůstává nedotčena, a to i tehdy, když Kristus stojí vně za jejími dveřmi, a je hluchá vůči každému volání, jímž se Pán snaží získat její srdce. Milostí, která nám opět darovala otevřenou Bibli a znovu nám odhalila velké pravdy o Kristu a o Církvi, je křesťanským vyznáním tak opovrhováno, že velký zástup používá

pravdu, aby vyvýšil sám sebe. Chlubí se: „*Bohatý jsem a zbohatl jsem, a nic nepotřebuji.*“ Ale tak tomu je vždy: Marnivost chlubících se je činí slepými k jejich vlastnímu stavu. Sebeuspokojený zástup křesťanstva neví, že v očích Pána jsou ubozí, bídní, chudí, slepí a nazí. Takový stav je pro Krista ošklivost vzbuzující a může končit jen úplným zavržením křesťanského svědectví.

Přesto jsou jednotlivci milostí Pána napomínáni, aby se k Němu obrátili a našli v Něm vše, co tak velmi potřebují. U Něho je možné najít pravé bohatství, bílá roucha, aby byla zakryta hanba jejich nahoty a aby byli přikryti, a mast na oči, aby se jejich oči otevřely, aby poznali Krista nejen jako Toho, jenž může vyjít vstříc jejich bídě, nýbrž i jako Toho, na němž je vše milé.

Pak se dovídáme, že v posledních temných dnech tu budou duše, které Pán miluje. To se zjevuje právě v usvědčování a v kázni, kterou láska považuje za nutnou, aby ony věrné k sobě povolala. Vidíme Pána stát u dveří srdce takových, jak trpělivě klepe, a tím se snaží najít místo v jejich náklonnostech. Jemu otevřít dveře neznamená nic jiného, než Mu dát místo v srdci, a tímto způsobem se vrátit k první lásce. Pán takovým zaslibuje: „*Vejdu k němu a budu s ním večeřeti, a on se mnou.*“ On by chtěl mít účast na všech jejich zkouškách a cvičeních a uvést je do Svých nebeských požehnání.

Neměli bychom se z toho učit, že stezka věřícího v posledních dnech křesťanského období bude velmi osobní, že však pro jednotlivce je možné vrátit se k první lásce? Tak se může těšit z nejvyšších duchovních požehnání skrytého obecenství s Pánem, i když zde už v křesťanstvu nebude obrat k všeobecnému nebo sjednocenému svědectví.

Vítěz těchto posledních dnů, jenž se nechlubí svým duchovním bohatstvím, jenž nehledá veřejného uznání, nýbrž je spokojen se skrytým uznáním od Pána, bude v den slávy viděn s Kristem na Jeho trůnu.

Trůn

Kapitola 4

Je to velkou útěchou, že uprostřed zkázy církve v její odpovědnosti a selhání těch, kteří se pokoušeli v těchto dnech konce odpovídat vůli Pána, je zde výjev, ke kterému se můžeme vírou obrátit. Tam se můžeme nezkaleně radovat a tam jsou všechna naše spojení čistá a šťastná. Takový výjev se před námi rozvíjí ve 4. a 5. kapitole Knihy Zjevení.

Nic nemůže být temnější a smutnější, než poslední stav vyznávající církve, jak je nám ukázán na konci třetí kapitoly. Tam nacházíme ty, kteří vyznávají, že na zemi nesou jméno Krista, kteří se chlubí svým bohatstvím a jsou spokojeni se svým stavem. Vůči Kristu jsou však lhostejní, dokonce Ho zavrhnou, takže Ho musíme vidět stát venku přede dveřmi. Tak jako kdysi Izraelský národ zapečetil svůj osud zavržením svého Mesiáše, takže jeho dům byl zanechán pustý, tak zpečetuje křesťanstvo dnes svůj zánik zavržením Krista. Velmi brzy bude vyvrženo z Jeho úst. Tak vypadá temný obraz ve 3. kapitole a my dnes vidíme rozvíjet se jeho naplnění.

Tváří v tvář takovým poměrům to pro věřícího znamená velkou úlevu, když se v duchu může přenést do oněch oblastí, které nám jsou líčeny v kapitolách 4 a 5. Na počátku těchto kapitol opouštíme zem, kde jsou dveře vůči Kristu uzavřeny, abychom našli otevřené dveře v nebi, a to pro všechny, kteří patří Kristu. Je to pro nás méně tvrdé nalézat na zemi zavřené dveře, když víme, že jsou pro nás v nebi otevřené dveře a my slyšíme pozvání, abychom přišli nahoru a vešli těmito dveřmi. Když vstoupíme, necháváme za sebou výjev, v němž lidé nemají pro Krista místo, a nalézáme se na místě, kde Kristus je všechno ve všem.

Abychom mohli rozumět Knize Zjevení, musíme si vzpomenout na rozdělení na tři části, které Pán Janovi udává v kapitole 1,19, kde mu je řečeno: *„Napiš ty věci, které jsi viděl, a které jsou, a které se mají dít potom.“* Ve zjevení Pána Ježíše vidíme první část – to, co Jan

viděl. V sedmi církvích, které symbolicky zahrnují celé časové období církve, vidíme druhou část – „*to, co je*“. Od 4. kapitoly máme třetí část – to, co bude následovat po ukončení historie církve na zemi.

Verš 1: První verš nového oddílu začíná slovy: „*Potom (Po tomto)*“, a na konci verše čteme o tom, „*co se má díti potom*“. Tím je jasné, že tato slova se vztahují na třetí část a vedou nás k čistě prorocké části Zjevení.

K lepšímu porozumění těmto proroctvím nám pomůže, když budeme dbát na hlavní rozdělení této části Zjevení. Můžeme je vyznačit takto:

Nejprve tvoří kapitoly 4 a 5 jakýsi úvod. Podávají nám symbolické zobrazení toho, co je v nebi, abychom se učili rozumět Božímu postoji vůči nadcházejícím událostem na zemi. Ukazují nám také místo věřících nynějšího a předchozích období v době, kdy se tyto události stanou.

Za druhé nám kapitoly 6 – 11,18 popisují řadu událostí, které budou po sobě následovat a zahrnují celé časové období mezi vtržením Církve a zjevením Krista, až přijde, aby zřídil Své království.

Za třetí jsme v kapitolách 11,19 – 19,10 poučováni o důležitých podrobnostech, které se týkají vůdčích osobností a událostí tohoto časového období.

Za čtvrté se v kapitolách 19,11 – 21,8 mluví v časovém sledu o událostech, které navazují na kapitolu 11,18. Odhalují nám budoucnost, počínaje zjevením Krista ve slávě, přes Tisícileté království, až k věčnému stavu.

Za páté jsme v kapitolách 21,9 – 22,5 vedeni zpět, abychom se dověděli další podrobnosti o nebeských svatých ve spojení se zemí během Tisíciletého království.

Když se nyní vrátíme k úvahám o prvním z těchto oddílů, všimneme si, že velkým tématem čtvrté kapitoly je Boží trůn, zatím co pátá kapitola se zaměřuje na knihu, v níž jsou zaznamenány všechny tyto události. Máme se z toho učit, že za vším, co se děje na zemi, stojí

vše ovládající Boží trůn a že každá událost se děje podle určité Boží rady.

Když padlá vyznávající církev zavřela dveře před Kristem, nalézáme v nebi otevřené dveře, jimiž může vstoupit pravá Církev, jako zde Jan, aby byla u Krista v nebi. Ten, jenž Jana volá ze země do nebe, je Tentýž, jenž k němu mluvil o sedmi církvích. Je to, jak víme, Pán sám. Tak to bude také Pán sám, jehož hlas nás bude volat, abychom se s Ním setkali ve vzduchu.

Místo, ze kterého se na něco díváme, bude mít velký vliv na způsob, jak věc vidíme. Jsme vyzváni, abychom jako Jan v duchu vstoupili do onoho nebeského okruhu, abychom všechny budoucí události na zemi viděli z nebeského stanoviska. Jsme účastníci nebeského povolání a máme se na budoucí události dívat jako nebeští lidé. Jestliže nám je nebeské povolání Církve neznámé a když jsme to nebeské postavení nepřijali a nezaujali, budeme také budoucí události chybně vykládat, protože budeme zaměstnáváni a rozptylováni denními událostmi ve světě.

Verše 2 a 3: Bezprostředním následkem tohoto hlasu bylo, že Jan byl „v duchu“. Tak jako Pavel, když byl vtržen do třetího nebe, si ani Jan už nebyl vědom svého těla. Byl plně zaujat velkými zjeveními a slovy v nebi. Dlel tam jako svědek, aby nám sdělil vše, co mu tam bylo oznámeno. Když byl Pavel vtržen do ráje, slyšel tam „*nevypravitelná slova, která není člověku dovoleno mluvit*“. Janovi je naproti tomu řečeno: „*Napiš nyní, co jsi viděl,*“ a: „*nezapečetuj slov proroctví*“ (Zjevení 1,19; 22,10). Zdá se, že rozdíl spočívá v tom, že Pavel viděl to, co patří k vnitřnímu okruhu, okruhu domu Otce, zatím co Jan, ačkoli nás uvádí do nebeského výjevu a zjevuje nám nebeské věci, to činí ve spojení se zemí. Je naší šťastnou výsadou mít užitek z toho, co Jan napsal o tom, co viděl a slyšel. Můžeme tedy vstoupit v duchu do nebeského okruhu, dýchat jeho čistý nebeský vzduch a sytit své duše vším tím, co mluví o Kristu. Tam není nic pro tělo, ale také nic, co by nás mohlo od Krista odvádět.

To první, co vidíme, je tedy **trůn**. Dále stojí tento trůn v nebi. Trůn je symbolem vlády a autority. Je zárukou pořádku, požehnání a jistoty

v celém vesmíru. Pád do hříchu byl skutečně výzvou pro ten trůn. Hřích znamená vzpouru proti trůnu; nevěra je popřením existence trůnu; pýcha se snaží zmocnit se trůnu a ďábel se vzpouzí proti trůnu. Je obdivuhodné a vzácné vejít po 6000 letech vzpoury proti trůnu do nebe a vidět, jak tento trůn v nebi stojí: neotřesený, pevný a nepohyblivý. Tak můžeme říci, že velkým tématem této kapitoly je sláva Božího trůnu.

Už dnes panují nebesa, i když skrytým způsobem. Náš velký Nejvyšší kněz „*se posadil na pravici trůnu velebnosti (majestátu) v nebesích*“ a z onoho trůnu se ten, který „*vždycky žije*“ uplatňuje pro Svůj lid na jeho cestách tímto světem (Židům 7,25; 8,1). Pro věřící je tento trůn trůnem milosti. Z trůnu, který Jan vidí, bude brzy vycházet soud. Dnes má zlo nadvládu, bezbožnost vládne a svět se zvyšující se mírou vyznačuje násilím a zkažeností. Bůh je trpělivý vůči všemu zlu, aby lidem ještě dal příležitost k pokání a ukázal jim Svou milost. Víra ale ví, že za tím vším nepohyblivě stojí Boží trůn v nebi. Vědět, že Bůh stojí za vším, že jeho trůn zůstává pevný, a sice se vši milostí pro svaté a se vši svou mocí, která není dotčena špatností lidí, zachová duši v pokoji nebe. V tomto vědomí jde věřící tímto neklidným světem.

Dále čteme: „*Na trůnu jeden seděl.*“ Tato slavná Osoba není popsána, ale jsou použity drahokamy jako symboly k popisu Její slávy. Měli bychom myslet na to, že Bůh je viděn ve spojení s trůnem. Není zde napsáno nic o srdci Otce, jak byl zjeven skrze Syna, jenž je v lůnu Otce, nýbrž je zde Boží sláva, jak je ukázána v Kristu na trůnu ve spojení s vládou nad vesmírem. Drahokamy jsou symboly, které vyzařují jas božské slávy ve vládě. Tato sláva je viditelná **v nebi**, ale na zemi ještě není zjevena. Na zemi vidíme špatnou vládu člověka a Boží trpělivost. Kdyby jas trůnu zazářil na tuto hříšnou zemi, znamenalo by to pro všechny soud. Toto vidění nás nese za den milosti k době, kdy Církev už bude vtržena do nebe a kdy sláva trůnu vystoupí v soudu nad zemí.

Jan dále vidí „*vůkol toho trůnu duhu, na pohledění podobnou smaragdu*“. Z 1. Mojžíšovy 9 víme, že duha mluví o věčné smlouvě mezi

Bohem a každým živým stvořením na zemi. Mluví o požehnání pro zemi na základě božského zaslíbení, ale také o **požehnání po soudu**. Duha se objevuje po bouřce, tak jako Boží zaslíbení pokoje přišlo teprve poté, co přešel soud potopy. Duha okolo trůnu je jisté znamení, že po soudu nad národy bude následovat požehnání pro tuto zemi.

Verš 4: Okolo trůnu vidí Jan 24 trůnů; a na trůnech „*dvacet čtyři starších*“. Že ti starší nejsou andělé, vyplývá jasně z devátého verše další kapitoly, kde vidíme anděly stát jako zvláštní skupinu okolo starších. Počet 24 se zdá vztahovat na 24 oddělení kněží, jak byla ustanovena Davidem pro „*knížata svatyně*“. Za Davidových dnů nesli tito přední jak královský, tak i kněžský charakter a představují celé kněžstvo (1. Paralipomenon 24,5). V onen den ponесou věřící charakter „*královského kněžstva*“, aby zvěstovali Boží chválu (1. Petra 2,9).

Z toho vyplývá, že tito starší symbolicky představují jak starozákonní věřící, tak i Církev v jejím plném počtu, spojenou s Kristem ve slávě. Kristus se zjeví na Svém trůnu a má v úmyslu vládnout. Svatí jsou s Ním viděni v Jeho vládě – proto všichni, jak On, tak i svatí, sedí na trůnech. Věřící jsou označeni jako „*starší*“, a to mluví o duchovní zralosti. Už nepoznávají „*z části*“ (1. Korintským 13,12); jsou osvíceni ohledně všech Božích myšlenek. Nejsou zde viděni jako duchové, nýbrž s těly slávy, oblečení bílými šaty, což svědčí o jejich kněžském charakteru (2. Mojžíšova 28,39–43). Zlaté koruny na jejich hlavách mluví o jejich královském charakteru. Ukončili svou životní cestu, na které trpěli pro Krista. Nyní jsou korunováni, aby vládli s Kristem.

Je třeba jen sledovat zmínky o starších v průběhu Knihy Zjevení, abychom našli potvrzení, že představují věřící ve slávě:

Předně vidíme starší v nebi ve spojení s trůnem, dříve než začnou soudy. Nejsou už na zemi; neprocházejí soudy, ani nepřicházejí, jako zástup v bílých šatech ve Zjevení 7, z velkého soužení, nýbrž nalézají se v nebi dříve, než velké soudy propuknou.

Za druhé jsou vykoupeni, jak uvidíme v příští kapitole z veršů 8 – 10.

Za třetí jsou velebitelé, jak se dovídáme z kapitol 4,10; 5,14; 11,16 a 19,4.

Za čtvrté jsou to osvícení svatí, kteří znají Boží myšlenky (kap. 5,5; 7,13–17).

Verš 5: Charakter trůnu je zřetelně ukázán vážným zjištěním: „*A z toho trůnu pocházelo blýskání, a hromobití, a hlasové.*“ Blesky a hromy jsou průvodci soudu, nejsou to symboly milosti a slitování. Dnes od trůnu plyne milosrdenství. V Tisíciletém království poteče z Božího a Beránkova trůnu proud vody života a bude na zem přinášet požehnání. Ale ve vážné době mezi koncem doby milosti a začátkem slávy království bude Boží trůn vykonávat soud nad národy, a to je výstižně symbolizováno blesky a hromy.

Apoštol dále vidí: „*Sedm ohnivých pochodní hořících před trůnem, jež jsou sedm duchů Božích.*“ Zde vidíme jistě symbolické znázornění Božího Ducha v celé Jeho plnosti, avšak ve spojení s ohněm soudu. Bůh jedná se světem tak, jak jednal s Izraelem, když všechnu nečistotu „*vypláchne z něho v duchu soudu a v duchu vyhlazení*“ (Izaiáš 4,4). Ti, kteří dnes odmítají Toho, jenž mluví z nebe v milosti, budou musít v budoucnosti zakusit, že „*Bůh nás jest oheň spalující*“ (Židům 12,29).

Verš 6: Před trůnem se nalézá „*moře skleněné, podobné křišťálu*“. V Šalomounových dnech bylo před svatyní moře plné vody k použití pro kněze (1. Královská 7,23–26). Zde se moře stalo skleněným jako křišťál a je symbolem neproměnné a naprosté čistoty trůnu. Do nebe nemůže proniknout nic znečišťujícího.

Verše 7–8: Naposledy vidí apoštol uprostřed trůnu a okolo trůnu „*čtyři živé bytosti*“. Zdá se, že jsou to symboly pro vykonavatele Boží vlády. Jsou v počtu čtyři, což zřejmě naznačuje dokonalost vlády, která zahrnuje všechny části země. Výraz „*plné očí*“ může představovat vševědoucnost v Boží vládě, před níž nemůže zůstat nic skrytého. Lev, tele, tvář člověka a letící orel mohou ukazovat, že Boží vláda se bude vyznačovat silou, pevností, moudrostí a rychlostí vykonávání. Neustále říkají: „*Svatý, svatý, svatý Pán Bůh všemohoucí,*

který byl, a jest, a který přichází.“ Svědčí o tom, že Boží vláda je svatá, neodolatelná v moci a neproměnná v charakteru. Vykonavatelé Boží vlády se stávají příčinou, aby byla vzdána sláva, čest a děkování Tomu, který od věčnosti k věčnosti sedí na trůnu.

Verše 9–11: Boží vláda vyvolá ale také velebení věřících. Používají koruny, které jim dal Kristus, aby mu dosvědčili svou plnou poddanost. Vrhají své koruny před trůnem a svědčí o tom, že Pán je hoděn, aby přijal slávu a čest a moc; neboť On je Stvořitel všeho a k Jeho zalíbení všechno trvá a všechno bylo stvořeno. Hřích pokazil Boží nádherné stvoření, takže nyní celé stvoření vzdychá a leží v porodních bolestech. Ale svatí v nebi, kteří znají myšlenky Pána, vědí, že všechno zlé bude odsouzeno v soudu, takže Bůh se bude opět moci radovat ze Svého stvoření jako na začátku, když bylo dílo stvoření dokonáno a „*Bůh viděl vše, co učinil, a aj, bylo velmi dobré*“ (1. Mojžíšova 1,31).

Takto jsme jako úvod k budoucím soudům přenesení do nebe,

- abychom tam viděli trůn soudu, který není otřesen špatností lidí,
- abychom viděli slávu Toho, který sedí na trůnu,
- abychom se z duhy učili, že všechna Boží zaslíbení o požehnání zemi budou následovat po soudech trůnu,
- abychom se dověděli, že věřící dřívějších období a dnešní doby budou bezpeční v nebi, dříve než propuknou soudy,
- abychom se učili, že soudy trůnu budou provedeny v plné síle Ducha podle dokonalosti Boží vlády,
- a že jako výsledek toho bude Pán veleben a chválen jako Stvořitel,
- a abychom poznali, že celé stvoření, očištěné od všeho zla, bude opět k Jeho radosti a k Jeho zalíbení.

Mysleme na to, že tyto pravdy jsou napsány, abychom už nyní vírou v ně mohli vstupovat, a tak byli uchováváni v dokonalém klidu, zatím co ještě žijeme ve světě, který je plný neklidu a vzpoury.

Kniha

Kapitola 5

Ve 4. a v 5. kapitole jsme v Duchu přeneseni do samého nebe, abychom tam viděli ukázané události, ke kterým dojde poté, co Církev bude vtržena ze země do nebe. Vtržení samo není ve Zjevení přímo zmíněno, ačkoli je předpokládáno, neboť úmyslem proroctví není odhalovat tajemství Církve, která byla zjevena už v jiných částech Písma, nýbrž oznámit soudy, které připraví cestu ke zřízení Kristova království.

Verš 1: Ve 4. kapitole se vše soustředilo na trůn a na uchování jeho slávy a svatosti. Velkým tématem 5. kapitoly je **kniha**, která obsahuje Boží úrady k požehnání světu pod Kristovým panováním, když všechno zlo bylo v soudu odstraněno. Sláva trůnu musí být uchována, dříve než se budou moci naplnit požehnání této knihy.

„**Kniha popsaná**“ znamená, že Boží vůle je neproměnně stanovena. Lidé jsou často zdrženliví buď z nedostatku odvahy, nebo z politických pohnutek, když jde o písemný zápis jejich plánů. Ale Bůh se, lidsky řečeno, písemně zavázal. Dále vidíme, že kniha je popsána zevnitř i zvenku. Je plná. Už tam není ani místo, ani tu není nutnost k tomu, co Bůh napsal, něco připojit. Když se nakonec v budoucnosti všechno naplní, bude zjevné, že každý předpověděný soud byl vykonán a každé požehnání naplněno, aniž by z této knihy bylo co odejmuto nebo k ní přidáno.

Verše 2 a 3: V průběhu vidění nakonec přišel čas, aby kniha byla otevřená. Od **silného anděla je velkým hlasem** vyzvižena otázka: „*Kdo jest hoden otevřítí tu knihu, a zrušiti pečeti její?*“ Aby bylo porozuměno významu volání anděla, musí být dobře dbáno na dva body.

Prvním je **charakter knihy**. Nesmíme tuto knihu omezovat na Boží soudy. Obsahuje sice tyto soudy ve vši jejich hrůze a vážnosti. Hlavní část knihy je věnována popisu těchto soudů, které propuknou nad křesťanstvem, nad Izraelem a nad národy. Avšak když bude svět

očištěn soudem od všeho zla, kniha pokračuje, aby představila široký okruh požehnání, která si Bůh předsevzal uvést k oslavení Krista a k požehnání lidí na zemi.

Za druhé musíme mít na zřeteli, co znamená **otevření této knihy**. Jakmile jsou pečeti otevřeny, začíná běh událostí. Otázka anděla tedy zní: Kdo může vyložit to napsané? – což je poměrně jednoduchá záležitost – nýbrž: Kdo může předpověděné události uskutečnit?

Když zvážíme nezměrný dosah obou zmíněných pravd, porozumíme tomu, že se anděl velkým hlasem obrací k celému vesmíru. Otázky, o něž jde, na jedné straně znějí: Kdo se může vypořádat s tímto rozsáhlým systémem zla, který byl po tisíciletí vzpoury budován hříchem lidí, a to způsobem odpovídajícím spravedlivým nárokům Božího trůnu? A na druhé straně jde o otázku: Kdo může uvést onen okruh požehnání, který si Boží dobrotivost uložila pro budoucí svět a pro nové nebe a novou zemi?

Celý vesmír je vyzván. Je v nebi, na zemi nebo pod zemí někdo, kdo může odstranit zlo a přivodit požehnání? Odpověď na tuto výzvu zní, že nikdo „**nemohl otevřít té knihy**“ a nikdo nebyl „**hoden otevřít tu knihu**“. Dva předpoklady pro otevření knihy jsou „schopnost a hodnost“.

Lidé se po tisíciletí snažili, aby odstranili zlo a přivodili věk celosvětového pokoje a požehnání. Abychom použili symbolické řeči 5. kapitoly Knihy Zjevení: Lidé se snažili tu knihu otevřít. Pokoušeli se vydáváním zákonů, soudními dvory, vězeními a výchovnými ústavy ovládnout zlo. Každou formou vlády – monarchií a republikou, diktaturou a demokracií – se pokoušeli navodit období pokoje a všeobecného blahobytu. Také každá třída lidí byla vyzkoušena – ať vysoká nebo nízká; ale mezi nimi všemi se nikdo nenalezl, kdo by měl žádanou **schopnost a hodnost**. Přesto lidstvo pokračuje ve svých zoufalých snahách odstranit nepořádky v tomto světě smlouvami, konferencemi a pakty. Všechna snaha jen dokazuje, že hlas silného anděla nikdy nezaslechl. Všichni, kteří tento hlas slyšeli, zcela přesně vědí, že hlasitě zvěstuje, že všechny snahy lidí jsou odsouzeny ke ztrosko-

tání, protože se pokoušejí napravit svět bez Boha a Krista. Lidé dbají jen na práva lidí, ale nedbají na Boží práva a na nároky Jeho trůnu.

Verše 4 a 5: Jan velmi plakal, protože nebyl nikdo nalezen hoden, aby otevřel knihu a zrušil její pečeti. Když myslíme jen na neschopnost a nehodnost člověka, můžeme i my plakat při pohledu na ubohý svět, který soustředí všechnu svoji energii, moudrost, peníze, zdroje, své mládí a svůj čas na naprosto beznadějný úkol. Zde máme dostatečný důvod k pláči, ale v nebi se nepláče. Jan je jediný člověk v nebi, který kdy plakal; a i když „*velmi*“ plakal, tu přece neměl plakat dlouho, neboť ihned mu jeden za starších řekl: „*Neplač!*“ Starší, kteří jsou poučeni o tom, co se děje v nebi a o Božích myšlenkách, nepláčí. I když vědí o beznadějnosti snah lidí, které jsou odsouzeny jen ke ztroskotání, jsou zasvěceni do Božích tajemství. Vědí, že když úkol je pro člověka příliš velký, je tu Jeden, jenž je jak schopen, tak i hoden, aby tu knihu otevřel.

Starší vlastní Bohem danou moudrost. Proto mohou vydávat svědectví o Tom, jenž může knihu otevřít. Jeden z nich říká Janovi: „*Aj, zvíťezil lev, ten který jest z pokolení Judova, kořen Davidův, aby otevřel tu knihu, a zrušil sedm pečeti jejích.*“ **Lev** je symbolem síly, jak čteme: „*Lev nejsilnější mezi zvířaty, který neustupuje před žádným.*“ (Příslaví 30,30) Jeho síla je neodolatelná, takže prorok Micheáš může o lvu říci: „*... kterýžto když jde, a pošlapává, i lapá, není žádného, kdo by vytrhl.*“ (Micheáš 5,8) Lev z **pokolení Juda** nám ukazuje tuto mocnou sílu, jak je vykonávána pro starý Boží lid. Děje se tak podle Jákovova proroctví, které předpovídá, že Juda zvíťezí nad svými nepřáteli: „*Ruka tvá bude na šíji nepřátel tvých.*“ Aby přemohl své nepřátele, má Juda sílu „*mladého lva*“. Ale pravým zdrojem Judovy síly je skutečnost, že z onoho pokolení vyjde Ten, k němuž se připojí národy (1. Mojžíšova 49,8–10). Kristus je ten pravý Lev z Judy.

Kristus je také kořen Davidův. V Davidovi vidíme krále, jehož Bůh vyvolil, aby porazil všechny jeho nepřátele. Ale Kristus je ten pravý Král, jenž položí všechny Svě nepřátele pod Svě nohy. Zaujímá v Božích myšlenkách první místo, a je proto kořen, z něhož vyrostl David. Tak je Kristus ve Svě neodolatelné moci jako lev z pokolení

Juda, a jako božská Osoba – kořen Davidův – ten jediný, jenž je v stavu otevřít knihu.

Verš 6: Pak se Jan obrací, aby uviděl Iva, a hle, vidí **Beránka**. Když slyšel o Ivu, asi očekával, že uvidí Krista v plnosti Jeho moci. Namísto toho vidí Beránka, symbol slabosti, a k tomu „*jako zabitého*“. Ten, jenž bude panovat jako lev, je Ten samý, jenž předtím trpěl jako Beránek. Protože zvítězil, když šel na smrt, má nyní moc, aby jako Vítěz otevřel knihu. Jako zabítý Beránek přemohl hřích, smrt a ďábla. Když zvítězil jako trpící Beránek, je Mu nyní dána moc, aby jako silný lev přemohl každého nepřítele.

Beránek má sedm rohů a sedm očí. Sedm rohů mluví o Jeho úplné, neodolatelné moci – **všemohoucnosti**. Sedm očí, které jsou sedm duchů Božích, znamenají Jeho úplnou a vše zkoumající **vševědoucnost** v síle Ducha. Že jsou posláni na celou zem, ukazuje na Jeho **všudypřítomnost**.

Verš 7: Jako lev je Kristus schopen, jako Beránek je hoden otevřít knihu. Tak může vzít knihu z pravice Toho, který sedí na trůnu. Konečně přišel ten vznešený okamžik **převzetí knihy**, na který andělé a věřící čekali. Čas „*Ježíšova vytrvání*“ pominul; nadešel čas k jednání.

Verš 8: Nebe si je vědomo velké důležitosti převzetí knihy. Je jasné, že udeřila hodina soudu nad tímto světem a že budoucí svět už není vzdálený. Tak čteme: „*A jak vzal tu knihu, těch čtvero bytostí a těch čtyřadvacet starších padlo před tím Beránkem, majíce jeden každý z nich harfu, a báně zlaté plné vůně, jenž jsou modlitby svatých.*“ Harfy mluví o chvále svatých a báně o jejich modlitbách. Přišla doba, kdy chvála, která po staletí vystupovala od všech vykoupených, naje veřejné ospravedlnění a všechny jejich modlitby slavnou odpověď. Mnoho z těchto věřících odešlo z tohoto světa jako mučedníci, a přitom chválili Boha, ačkoli On nezasáhl, aby je zachránil z rukou jejich mučitelů. V té době se zdálo, že jejich modlitby zůstávají bez odpovědi, ba že nejsou vyslýchány. Nakonec jsou jejich chvalozpěvy uznány a na jejich modlitby dána odpověď.

Verše 9 a 10: Doba modliteb přešla, nastal čas zpěvu. **Píseň**, kterou zpívají, je **nová**. Až do té doby byli vykoupení Páně na cestě ke slávě, a přitom zpívali písně vykoupení. Ony chvalozpěvy směřovaly k vítězství a vládě ve slávě. Byly to písně naděje. Uchopením knihy se všechny naděje splnily a písně naděje se proměňují v písně vítězství. Ale jejich zpěvy zvěstují více hodnost jejich Vykupitele a velikost Jeho vykoupení, než požehnání vykoupených. Proto je o vykoupení zmínka v neosobní formě. Píseň je vzhledem k lidu vykoupených držena ve všeobecném tónu, ale je velmi přímá vzhledem k Tomu, který je vykoupil. „**(Ty)** jsi hoden – **(Ty)** jsi byl zabit – **(Ty)** jsi pro Boha vykoupil – **(Ty)** jsi je učinil.“

Verše 11 a 12: Nová píseň, kterou věřící zpívali, vzbuzuje chválu celého zástupu andělů. Starší udávají tón, **andělé** jej přejímají a pokračují. Popisují hodnost Beránka. Kristus je hoden obdržet moc, bohatství, moudrost, sílu, čest, slávu a požehnání. Lidé si navzájem prokazovali čest a Božího Beránka zneuctvovali. Vyzdvihovali lidi na trůn a Božího Beránka ukřižovali. Přijde den, kdy bude zjeveno, že jen Beránek je hoden obdržet všechnu moc, bohatství, moudrost, sílu, čest, slávu a požehnání. Historie světa svědčí o tom, že v rukou lidí byly moc, bohatství a všechno ostatní používány jen k tomu, aby byl člověk vyvýšen a Bůh vyřazen. Jen Beránek je hoden, aby obdržel všechny tyto dary. Jen Kristus sám je použije k Boží slávě.

Verš 13: Nekonečný libozvuk zaplavuje hranice nebe. Je předem spatřován obdivuhodný konec, ve kterém **se země s nebem** spojí, aby chválili Toho, jenž sedí na trůnu. Vše, co má dech, se spojí k chválení Boha a Beránka.

Verš 14: Čtyři živé bytosti, které obrazně představují ty, skrze něž je vykonávána Boží vláda, vidí požehnaný konec své služby a připojují k tomu své „*Amen*“. Věřící všech časových období vidí předem mocný Boží triumf nade vším zlem a naplnění všech Jeho rad až do konce. Padají a klanějí se.

Pečeti

Kapitola 6

Touto kapitolou opouštíme nebe a díváme se na začátek průběhu událostí, ke kterým dojde na zemi v době po vtržení Církve až do zjevení Krista ve slávě, a pak během Tisíciletého království až k věčnému stavu.

Když přehlédneme zpět staletí od začátku křesťanství, vidíme během všech časových období postoj Židů, kteří nejsou ochotní činit pokání, rostoucí zkázu křesťanstva a přibývajícím hroucením se vlády v rukou národů. Vidíme ale také, že Bůh uprostřed zkázy a rostoucího násilí měl Svůj pravý lid, který v uplynulých stoletích byl zčásti vystaven tvrdému pronásledování a utrpení.

Ačkoli během této doby milosti Bůh na jedné straně stojí nade vším: ve Svě **prozřetelnosti** se soudcovsky staví proti zlu a na druhé straně se stará o Svá stvoření, zvláště o domácí víry, přece však vidíme, že nezasahuje **zjevně** v soudu proti bezbožným a pro osvobození Svého trpícího lidu. Avšak to neznamena, že Bůh přehlížel zlo, nebo urážky, které byly vršeny na Krista, nebo utrpení Svého lidu. Neboť když hledíme do budoucnosti, jak je zjevena v Knize Zjevení, je nám dovolen pohled do oné doby, kde Bůh zasáhne v soudu proti bezbožným. Přitom bude obhájena Boží svatost, udržena Kristova sláva a bude zajištěno požehnání Jeho lidu.

Lidé nadarmo sní o novém pořádku, zaměstnávají se plány k odstranění válek a k vytvoření světa míru a bezpečí. Dalecí toho, že by se svět zlepšil snahami lidí, učíme se z těchto proroctví, že zlo v tomto světě přibývá, až nakonec všichni, kteří mají pouhé křesťanské **vyznání**, se budou nalézat jako odpadlí pod antikristem. Potom bude vláda světa pod vládou šelmy, která bude poháněna satanem, zcela zkažená.

Abychom z tohoto podivuhodného vývoje budoucnosti měli užitek, je důležité, abychom při četbě Svatého Písma pevně drželi, že Bůh nesděljuje historické skutečnosti nebo nezjevuje budoucí události

proto, aby pouze uspokojil naši zvědavost. Vše, co je zaznamenáno, ať je to historie nebo prorocství, má mít mravní účinek a bylo dáno k našemu duchovnímu požehnání. Má to mít praktický účinek na náš život a na naše cesty. Když Bůh předpovídá pokrok zla a soudy, které nad lidmi propuknou, mělo by to věřícího vést ke svatému oddělení od světa, který propadl soudu. Když nám Bůh zjevuje, jak během přicházejících soudů podpoří a udrží Své svědky, je to proto, aby posilnil naši důvěru v Něho ve zkouškách, s nimiž se snad setkáváme, když se pokoušíme zůstat věrni jménu Krista. Když před námi rozvíjí požehnání nebeského města a věčného stavu, neděje se to pak snad proto, aby pozvedl naše duše nad ohraničená utrpení a časné věci tím, že naše náklonnosti zaměstnává neviditelnými a věčnými věcmi?

V kapitolách 4 – 11,18 jsou před námi rozvinuty ony události, ke kterým dojde mezi příchodem Krista **pro** Jeho lid a mezi Jeho zjevením **s** Jeho lidem na zemi. Tyto události jsou představeny otevřením knihy se sedmi pečeti. Abychom poznali význam otevření pečeti, musíme myslet na to, že jsou zde použity symboly pro představení velké pravdy nebo představení osoby či události. Musíme se pokusit porozumět významu použitých symbolů a nebrat je v doslovném významu. Když Jan vidí koně a jeho jezdce, není tím míněn skutečný kůň s jezdcem, který vystoupí v budoucnosti, nýbrž že se stane to, co tento symbol představuje.

Ve vztahu k těmto úvodním soudům bylo shledáno, že otevření prvních čtyř pečeti stojí přímo ve spojení se čtyřmi živými bytostmi, zatímco u posledních tří pečeti už o nich není zmínka. Jak jsme už viděli, představují ty živé bytosti symbolicky vykonávání Boží vlády v Jeho **prozřetelnosti**. To naznačuje, že ať už jsou soudy pod prvními čtyřmi pečeti jakkoli hrozné, nic neukazuje na přímý, nadpřirozený Boží zásah. Tak můžeme mít za to, že soudy pod prvními čtyřmi pečeti se budou podobat událostem, které se v průběhu historie tohoto světa už staly častěji, ačkoli intenzitou přesáhnou vše, co se kdy stalo.

Verše 1 a 2: Soudy, které propuknou nad zemí při otevření pečeti, jsou bezprostředním následkem skrytého zásahu nebe. Když Beránek v nebi otevřel první pečeť, slyšel Jan bezprostředně nato jednu z těch čtyř živých bytostí říci jako hlasem hromu: „*Pojď.*“ Jako odpověď na toto volání se objevuje „*bílý kůň*“, a na zemi začínají soudy. Lidé si mohou myslet, že konají vlastní vůli, ale Bůh stojí za vším, co člověk činí, a nikdo nestojí za Ním. Slovo „*pojď*“ neplatí Janovi, nýbrž koním a jejich jezdcům, proto hlas hromu.

Z jiných míst Písma se jeví, že kůň je používán ke znázornění světové moci, která je Boží prozřetelností použita k tomu, aby vykonala Jeho úmysl, ať to je k soudu nebo k požehnání. V Zachariáši 1,10 je prorokovi vysvětleno, co znamenají koně, které viděl ve vidění: „*Tito jsou, které poslal Hospodin, aby zchodili zemi.*“ Když Pán vystoupí, aby panoval, je použit symbol bílého koně (Zjevení 19,11). A tak se zdá, že bílý kůň, ať už je ve spojení s Pánem samým nebo s druhými, je symbolem vítězného jezdce. Zde má jezdec luk. To zřejmě znamená, že – v protikladu k meči – může vykonávat svoji moc na dálku, bez osobního boje a vylévání krve. Dále je mu dovoleno, aby před sebou hnal všechny, neboť „*vyjel, přemáhaje, a aby přemáhal*“. Že mu je „*dána koruna*“, může znamenat, že to není dědičný monarcha, nýbrž muž jako Napoleon nebo jiní diktátoři, který vyvstal ze zástupu lidu.

První pečeť nám ukazuje, že první soud, který nad světem propukne po období Církve, tkví v tom, že ze zástupu povstane vůdce, jemuž bude dáno královské postavení. Zahájí útočné tažení a po nějakou dobu bude spěchat s neodolatelnou mocí od vítězství k vítězství nad okolními národy.

Verše 3 a 4: Při otevření druhé pečeti vidí Jan vycházet ohnivě červeného koně a pokoj ze země je vzat. To jistě ukazuje na to, že jako výsledek vítězného tažení jezdce na prvním koni vznikne všeobecné povstání národů, které povede ke vzájemné vyhlazovací válce a k prolévání krve s tím výsledkem, že bude vzat pokoj ze země.

Verše 5 a 6: Při otevření třetí pečeti vidí Jan černého koně, jehož jezdec má váhu. To jasně ukazuje, že válka ve světě přivede hlad, ve

kterém zástupy budou muset postrádat to nejnnutnější k životu, i když bohatí budou ještě v stavu žít v luxusu.

Verše 7 a 8: Po otevření čtvrté pečeti vidí Jan plavého koně s jezdcem, který má jméno „*smrt*“. To ukazuje, že hladomor bude mít za následek smrtelné nákazy. Na čtvrtém dílu země proto zemřou lidé mečem, hladem, nákazami a skrze divoká zvířata země.

Všeobecně se má za to, že tyto první čtyři soudy jsou „*počátkové bolesti*“, o nichž Pán mluvil v Matouši 24. Když oznamoval učedníkům budoucí soudy, které přijdou na tuto zem, mluvil nejdříve o „*válkách a pověstech o válkách*“, potom o vzájemných bojích – „*povstane národ proti národu a království proti království*“; za třetí Pán prorokoval o hladech a morech (Matouš 24,6–8).

Verše 9–11: Ačkoli při otevření páté pečeti nenásleduje žádný zvláštní soud, je přece uvolněna cesta pro řadu ještě hroznějších soudů pod ještě zbývajícími pečetěmi. Jsou to soudy, které už nemají charakter prozřetelnosti, nýbrž jsou to takové, v nichž lidé budou muset poznat Boží ruku.

Při otevření páté pečeti vystupují dvě skutečnosti:

Předně se dovídáme, že Bůh během časového období prvních čtyř pečetí bude na zemi mít Svědky. Ti budou vydávat svědectví Božímu slovu, a proto z ruky těch, „*kterí přebývají na zemi*“, vytrpí mučednickou smrt. Těmito na zemi bydlícími lidmi je popsána zvláštní třída, která má svůj díl jen na zemi, odmítá jakékoli uznání Boha a Jeho Krista, a proto stojí ve smrtelném nepřátelství ke svědkům Krista. O této třídě lidí je v průběhu Zjevení opakovaně zmínka (srovnej kap. 3,10; 11,10; 13,8.12.14; 14,6; 17,8).

Za druhé se učíme, že ještě přicházející soudy jsou odpovědí na volání tohoto pronásledovaného ostatku, aby Bůh pomstil jejich krev. Dnes je svědectví Církve nebeské svědectví. V době oněch soudů ale bude svědectví Božích svědků plně spojeno se zemí a s Božími nároky na stvoření jako na dědictví Krista. Je jasné, že takové svědectví vzbudí přímé nepřátelství těch, „*kterí přebývají na zemi*“. Tváří v tvář odporu a utrpením mučednické smrti je správné vidět, že tito volají

k Bohu, aby pomstil jejich krev; neboť požehnání budoucího království, které zvěstují, mohou být dosažena jen soudem nad světem. Nepatří však ke svědectví Církve toužit po soudu, poněvadž všechna naše požehnání náležejí nebi a budou naplněna při příchodu Pána.

Jejich volání: „*Až dokud?*“ naznačuje, že vědí, že pronásledování Božího lidu je časově omezeno. „*Pod oltářem*“ se zdá být symbolem toho, že tito svatí budou jako první mučedníci po vtržení Církve přineseni Bohu jako libá oběť. Další je budou následovat, dokud nepřejde doba soudů. Proto jim je řečeno, že mají ještě malý čas čekat, dokud nebude skončeno mučednictví jejich bratrů. Bílé roucho svědčí o jejich praktické spravedlnosti, a proto o Božím uznání. Svědčili o Bohu jako o tom Svatém a Pravdivém, a lidé se jim protivili a zabili je, ale Bůh je uznává a pomstí jejich krev.

Verše 12–17: Otevřením šesté pečeti nabudou soudy ještě hroznější formu. Všichni lidé, od nejvyššího až k nejnižšímu, budou naplněni hrůzou, když budou přinuceni přihlížet ničící a přemáhající revoluci, která zastíní vše, co lidé v minulosti kdy prožili. Velké zemětřesení symbolicky znázorňuje zhroucení všeho sociálního, náboženského a politického pořádku.

Výpovědi o slunci, měsíci a hvězdách znamenají úplný pád všech těch, kteří vykonávají vládní moc, a sice od nejvyšších, až k nejnižším. Že „*každá hora a každý ostrov jsou pohnuty ze svých míst*“ ukazuje zhroucení celých říší. Tyto otřesy ve světě se budou lidem zdát tak hrozné, že jejich svědomí budou vyburcována, když uvidí, že je v činnosti Boží ruka a že přišel ten velký den Jeho hněvu. Ale když zavrhlí svědectví Božích svědků, řeknou: „*Kdo může obstát?*“

Zachráněný ostatek

Kapitola 7

Už jsme viděli, že Bůh bude mít během doby těchto soudů svědky, kteří dosáhnou svého věčného požehnání cestou mučednictví. Nyní se dovídáme, že dříve než propuknou těžší soudy po otevření sedmé

pečeti, Bůh má velký zástup svědků, kteří budou zachováni přes dobu „*velkého soužení*“ (14. verš).

Verše 1–8: Jan vidí „*čtyři anděly, stojící na čtyřech úhlech země*“. Jsou připraveni provést soudy, které padnou na každou část země. Ale dříve než tyto soudy začnou, vidí jiného anděla vystupovat od východu. Je to zvěstovatel nového dne a zadržuje soudy, dokud Boží služebníci nejsou zapečetěni na svých čelech. Tito služebníci, kteří jsou označeni symbolickým počtem 144 000, pocházejí ze dvanácti pokolení Izraele. To jasně ukazuje, že Bůh v této době soužení vzbudí Svě služebníky ze Svého dřívějšího lidu smlouvy Izraele, aby ve všech částech světa, kam byli rozptýleni, pro Něho byli veřejným svědectvím.

Verše 9 a 10: Jan vidí dále „*zástup veliký, který by žádný nemohl spočítat*“, shromážděný z národů. O těchto lidech je řečeno, že stojí před trůnem a před Beránkem, jsou oblečeni bílými rouchy a mají ve svých rukou palmy. To, že stojí před trůnem, neznamena, že jsou v nebi, nýbrž že jsou Bohem přijati a stojí v Jeho přízni. Neukazují tyto všechny symboly na to, že velký zástup věřících bude ochráněn v době těchto hrozných soudů, aby byl uveden do požehnání Kristova království na zemi?

Zatím co bezbožníci se zhroutí pod soudy Božího trůnu a Beránka jako soudce, budou tu takoví, kteří budou před tím trůnem a před Beránkem stát v bezpečí. Zatím co národy budou souzeny pro svoji bezbožnost, bude mít Bůh takové, které uznává za spravedlivé, o čemž svědčí „*bílá roucha*“. Když bude svět dělem, šelmou a antikristem sveden ke vzpouře proti Bohu, budou tu takoví, kteří zvítězí navzdory celé moci nepřítele. To je symbolizováno palmami v jejich rukou. I když budou ochráněni v době soudů, nepřičítají si žádnou zásluhu, nýbrž připisují všechna svá požehnání Bohu a Beránkovi. V době, kdy od trůnu a od Beránka vychází **soud**, mohou říci: „*Spasení jest od Boha našeho na trůnu sedícího a od Beránka!*“

Verše 11 a 12: Milost, která tento velký zástup shromáždila k požehnání v den, kdy na zem spadnou Boží soudy, vyvolává projev chvály v nebi. Andělé, starší a čtyři živé bytosti padají ve velebení před trů-

nem a vzdávají Bohu „*požehnání a slávu a moudrost a díky činění a čest a moc i sílu*“.

Verše 13–17: V první části této kapitoly jsme viděli, že Bůh bude v době těchto soudů mít zachráněný ostatek z Izraele a národů. V závěrečných verších je vyzdvížena otázka, kdo je tento velký zástup a odkud přichází a je zodpovězena jedním ze starších v nebi. Zdá se, že tyto verše se vztahují na obě třídy – Izrael i národy. V Izaiáši 49,10 nalézáme stejné výrazy u popisu požehnání obnoveného Izraele. Tam čteme: „*Nebudou lačněti ani žízni, nebude na ně bít horko ani slunce; nebo slitovník jejich zprovodí je, a podle pramenů vod povede je.*“

Janovi je vysvětleno, že tento požehnaný zástup přichází „z velikého soužení“, které přijde na celou zem pod soudy, jak jsou popsány v dalších kapitolách jako zatroubení trub. O této těžké době jsme četli už u shromáždění ve Filadelfii, jako o „*hodině pokušení, která přijítí má na všechny svět, aby zkušeni byli obyvatelé země*“ (3,10). V kapitole 6,9–11 jsme už viděli, že během této doby soudů zde bude ostatek mučedníků, ale není zde žádný náznak, že tento velký zástup v naší kapitole vytrpí mučednickou smrt. Čteme: „*Kterí přišli z velkého soužení.*“ To asi znamená, že v době soužení byli ochráněni. Spadají pod očistění krví Beránka, a proto jsou Bohem přijati, mají k Němu přístup a jsou od Něho chráněni, neboť Bůh „*nad nimi zřídí svůj stan*“. Ale i když budou provedeni soudy, neznamená to, že se nesetkají s námahou a utrpením, naznačenými hladem, žízní, horkem a slzami. Ale na konci budou jejich utrpení provždy pryč, neboť „*nebudou lačněti více, ani žízni více, a nebude bít na ně slunce, ani žádné horko*“. Beránek „*je dovede k pramenům vody života a Bůh setře každou slzu z jejich očí*“.

Tato kapitola nám ukazuje, že to pak bude tak jako dnes: Jsou zde takoví, kteří přijímají evangelium milosti a jsou uvedeni do nebeských požehnání, zatímco ti, kteří neposlouchají evangelia našeho Pána Ježíše Krista, přijdou na soud (2. Tesalonickým 1,8.9). Podobně tomu bude v budoucnosti: Bude zde velký zástup těch, kteří nikdy neslyšeli evangelium milosti, ale budou slyšet evangelium království

a přijmou ho, aby potom byli uvedeni do pozemských požehnání Tisíciletého království, zatím co ti, kteří toto evangelium zavrhnou, přijdou na soud.

Trubky

Kapitola 8

Po otevření sedmé pečeti následuje půl hodiny mlčení v nebi. Velká vážnost leží v myšlence, že celé nebe se halí v mlčení, v uctivost prikazující předtuchu přicházejících událostí, které se budou brzy dít na zemi.

Po všechna staletí zla přibývalo, Kristus byl zneuctíván, Bohem bylo opovrhováno a Jeho lid byl pronásledován. Vůči této přibývajícím zkáze zde nikdy nebyl zjevný Boží zásah. Ale když Bůh mlčel, neznamenalo to, že je lhostejný. Nyní přišla chvíle, kdy Bůh zasáhne, kdy ticho staletí má být přerušeno Božími troubami, které oznamují Jeho soudy.

Soudy pod prvními pečeti nesly charakter prozřetelnosti. Jakkoli byly těžké, přece se podobaly navštívením, která lidstvo ve formě válek, hladu a morových ran v různých dobách prožilo. Avšak v soudech, které jsou předpověděny při otevření sedmé pečeti, vidíme přímý a zjevný Boží zásah. Zvuk trouby je symbolem skutečnosti, že Bůh přímo oznamuje, že Jeho soudy nyní padnou na lidi.

Verš 2: Jan vidí sedm andělů, kteří stojí před Bohem, jimž je dáno sedm trub. Zdá se tedy, že poslední pečeť zahrnuje celé časové období soudů pod sedmi troubami a vede nás až k sedmé trubce, pod kterou se říše tohoto světa stanou královstvím našeho Pána a Krista jeho (11,15–18).

Verše 3 až 6: Dříve než začnou soudy, smíme vidět, že Bůh vyslyšel modlitby Svého lidu a odpoví na ně těmito soudy. Dnes, kdy Bůh jedná v neomezené milosti, se ti, kteří mají smýšlení nebe, modlí za záchranu hříšníků, a na jejich modlitby je dána odpověď tím, že je duším požehnáno. V budoucnosti, když bude Bůh jednat v soudu,

všichni, kteří budou mít Jeho smýšlení, správným způsobem použijí žalmů pomsty. Tak jako pozemští věřící Starého zákona, dosáhnou konečného požehnání soudem nad svými nepřáteli. V protikladu k těmto věřícím získají nebeští svatí dnešní doby svá věčná požehnání tím, že skrze příchod Pána ke vtržení budou vzati před tímto výjevem soudu.

Modlitby těchto věřících budou jiným andělem přinášeny u Božího oltáře. Má zlatou kadidelnici, čímž modlitbám bude propůjčena vůně. Nepředstavuje tento anděl Krista samého, jenž jako velký nejvyšší Kněz je činný pro Svůj lid? Čteme, že jeho kadidlo bylo přinášeno s modlitbami **všech svatých**. Neukazuje to na to, že v těchto Božích soudech vidíme odpověď na modlitby **všech** věřících Starého zákona a věřících ve velkém soužení?

Kadidlo, které vystupuje k Bohu, dochází bezprostřední odpovědí tím, že je přiveden soud na lidi. Anděl, který Bohu za věřící přináší kadidlo, vrhá oheň na zem s tím výsledkem, že se ukazují všechna znamení přicházejícího soudu a sedm andělů, kteří mají sedm trub, se připravují, aby troubili.

Verš 7: Soud pod prvním andělem je doprovázen krupobitím a ohněm, smíšeným s krví. „*Kroupy*“ mohou představovat moc ničícího soudu; „*ohněň*“ mluví o vše stravujícím charakteru soudu; „*krev*“ ukazuje na smrt, která následuje po tomto soudu.

Tento soud padá na **zem**. Tím je snad popsán uspořádaný a blahobytný díl tohoto světa v protikladu k necivilizovaným národům, které jsou znázorněny mořem. „*Třetí díl*“ v tomto a v následujících třech soudech trub znamená, že ty jsou omezeny na určité území. Z kapitoly 12,4 můžeme soudit, že to je oblast znovu povstávající Římské říše. To může zahrnovat západní díl Římské říše, zatím co šestá trouba je ve spojení s Eufratem nebo východním dílem říše, a sedmá trouba mluví o univerzálním soudu (11,15–18).

Tento soud padá na stromy a zelenou travu. Stromy jsou ve Svatém Písmu často použity jako symbol velkých mužů této země, zatím co zelená tráva mluví o blahobytu. Zdá se tedy, že tento soud trouby

padá na Evropu nebo na západní část Římské říše a vylévá se na její vůdce a smete všechn blahobyť.

Verše 8 a 9: U soudu druhé trouby Jan viděl, jak „*hora veliká ohněm hořící uvržena jest do moře*“. V Písmu svatém je hora používána jako symbol velké, déle pevně stojící moci. Tak je Babylon nazván „*horou, která hubí*“, o níž Pán říká: „*Svalím tě z těch skal, a obrátím tě v horu spálenou.*“ (Jeremiáš 51,25) Moře, které je vždy v pohybu, je často použito, aby představilo národy ve stavu neklidu (kap. 17,15).

Tato trouba se zdá oznamovat mocné zničení nějaké světové moci, která svým zánikem přinese zkázu a smrt na třetí díl národů tím, že zničením lodí zničí jejich zásobovací kanály a obchod utichne.

Verše 10 a 11: Soud, který následuje po zaznění třetí trouby, je symbolicky představen velkou hvězdou, která spadne na třetí díl řek. Nemluví velká hvězda o významném duchovním vůdci, od kterého lidé očekávají orientaci? Řeky mohou představovat zdroje intelektuálního myšlenkového bohatství, podle kterých se lidé snaží žít svůj život. Pád velké, hořící hvězdy se zdá naznačovat, že v Božím soudu bude dovoleno intelektuálnímu vůdci šířit falešná učení, jako je například vývojová teorie. Otráví ducha lidí, přinese s sebou hořkost a mravní smrt nebo oddělení od Boha. Tento soud zachvátí třetí díl země.

Verš 12: Soud čtvrté trouby je obrazně představen zatměním třetího dílu slunce, měsíce a hvězd. Slunce, měsíc a hvězdy jsou v Písmu užity, aby představily různé stupně vládnoucích autorit, které jsou zřízeny od Boha. Nenaznačují tyto symboly, že třetí díl politických mocí bude zbit, přičemž lidé v každém životním postavení budou zanecháni ve tmě a zmatku?

Verš 13: Poslední tři soudy trub se liší od prvních čtyř tím, že prostředkem nebe letí orel a velkým hlasem říká: „*Běda, běda, běda těm, kteří přebývají na zemi, pro jiné hlasy trub tří andělů, kteří mají troubiti.*“

Je nápadné, že první čtyři soudy trub se zaměstnávají více životními podmínkami lidí, představenými stromy, řekami, sluncem, měsícem

a hvězdami. Poslední tři soudy trub jsou ve svém charakteru ještě těžší a hroznější, neboť, jak uvidíme, padnou na lidi samé a nikoli jen na jejich prostředí. Přinášejí běda na onu zvláštní třídu lidí, která je označena jako přebývajících na zemi. Jsou to takoví, kteří jako kdysi Kain, odešli z přítomnosti Pána, aby vystavěli svět bez Boha.

Běda

Kapitola 9

Verše 1–11: Už jsme viděli, že Bůh si v době těchto soudů zapečetí velký počet z Izraele jako Svůj lid. Budou uchováni pro vládu Krista. Ze skutečnosti, že pátý soud trub, anebo první běda, padne na ony lidi, „kteří nemají znamení Božího na čelech svých“, můžeme soudit, že tento soud postihne zvláštním způsobem odpadlíky anebo nezapечатěný díl izraelského lidu.

Zdá se, že tímto soudem je satanský svod, který zatemní ducha lidí. Je představen tak, jako kdyby byl vyvolán pod symbolem hvězdy, která spadne na zem. Může to znamenat, že povstane nějaký intelektuální vůdce v podřízeném postavení, jemuž bude dovoleno svádět ducha lidí satanským učením.

Toto zkažené učení je znázorněno hejnem kobylek, které mají neoladatelnou moc ničit vše před sebou a za sebou nezanechají nic než bídu. Přirozená hejna kobylek sežerou všechnu travu a všechno zelené a zbaví stromy listů. Avšak zničující vliv těchto symbolických kobylek nepostihne přirozené okolnosti tohoto života, ani nebude zaměřen proti tělu lidí, nýbrž otráví ducha lidí tak, jako škorpión otráví tělo člověka. Lidé budou uvrženi do takové duchovní bídy, že budou hledat smrt a nenajdou ji. Smrt je zde pravděpodobně použita v mravním smyslu jako vyjádření oddělení od Boha. Tentýž lid, který byl kdysi povolán, aby byl svědectvím pro pravého Boha, se nyní snaží, protože upadl pod tento satanský svod, nalézt ulehčení pro svého ducha v tom, že od sebe odvrhuje všechnu Boží známost.

Obrazy, které jsou použity k popsání tohoto hrozného svodu, jsou děsivé. „*Koně připravené k boji*“ dokazují, že tento svod propukne s neodolatelnou mocí; „*koruny podobné zlatu*“ naznačují, že tento svod k bludu se těší nejvyšší autoritě; „*tváře jako tváře lidské*“ mluví o jejich vysokém intelektuálním charakteru; „*vlasy jako vlasy ženské*“ mohou ukazovat na to, že tento blud se uvede se zdánlivou pokorou a poddaností. Avšak ať už pro ducha člověka je jakkoli navenek přitažlivý, tu přece „*zuby jako lvů*“ svědčí o tom, že toto svádění se lidí zmocní s fanatickou krutostí, zatím co „*železné pancíře*“ snad představují zatvrzení všech náklonností. Tento svod se zmocní ducha lidí s neuvěřitelnou rychlostí, která je představena „*zvukem křídel jejich*“ jako „*zvuku vozů, když množství koní běží k boji*“. Toto silné zaslepení ducha za sebou zanechá stopu hrozného bída, představovanou „*žihadly v ocasech jejich*“. Tento zlý vliv bude po ohraničenou dobu působit na lidi, neboť moc škodit lidem, je omezena na pět měsíců. Vůdcem tohoto velkého svodu bude satan, anděl propasti.

Je domněnka, že hvězda, která padá z nebe, představuje falešného proroka neboli antikrista, který je blíže popsán v kapitole 13,11–18. Víme, že ten bude odpadlíkem (Daniel 11,37) poháněným satanem, neboť mluví jako drak, aby svedl ty, kteří přebývají na zemi. Nemůžeme z toho soudit, že soudy páté a šesté trubky obsahují a rozvinují onu „*působivou sílu bludu*“ (kral.: „*mocné dílo podvodu*“), o níž píše apoštol Pavel ve 2. Tesalonickým 2,8–12?

Verše 12–19: Hlas ze zlatého oltáře před Bohem přivolává šestého anděla nebo druhý soud s „*běda*“. Tím jsme znovu upomenuti na to, že všechny tyto soudy jsou vedeny z nebe a že zlo je zadržováno, dokud nepřišla chvíle pro soud.

Tento soud je velmi podobný předchozímu. Ale zatím co první běda spadlo na nezapečetěné z Izraele, je o tomto druhém běda řečeno, že padne na „*třetí díl lidí*“, což je výraz, který je v kapitole 12,4 použit, aby popsal oblast Římské říše, která zeměpisně zahrnuje oblast křesťanstva.

Zmínka o Eufratu může naznačovat, že tento soud přijde z východu, neboť tato řeka je přirozenou hranicí mezi východem a západem. Zdá se tedy, že po dobu tohoto soudu je tato hranice otevřená a ničivý vliv z východu zaplaví sféru vyznávajícího křesťanstva. Obraz vojsk na koních mluví o neodolatelném zaslepení ďábla. „*Moc jejich je v ústech jejich*“ – to může znamenat, že tento svod bude přednesen s přesvědčivým řečnickým uměním. Ale za tímto svodem stojí moc satana, symbolizovaná jejich ocasy, které se podobají hadům. Tím bude zabit třetí díl lidí, což pravděpodobně neznamená tělesnou smrt, nýbrž to, že lidé budou vedeni do vši bídy odpadnutí nebo mravní smrti vůči Bohu. Nemáme v dějinách předtuchu takového bludu, když z východu zaplavil křesťanstvo islám?

Verše 20 a 21: Je zřejmé, že zde budou někteří, kteří uniknou tomuto hroznému bludu, ale přesto nečiní pokání; neboť poslední verš jasně ukazuje, že to bude jako ve dnech před potopou: Svět bude plný násilí a zkaženosti.

Boží svědkové

Kapitola 10,1 – 11,18

Desátá kapitola představuje přerušení v proroctví o sedmi soudech trubek. Slouží k tomu, aby nám ukázala Boží cesty v udržení svědectví pro Krista na zemi v době vážného období soudů šesté trubky nebo druhého „*běda*“. Tato vsuvka končí sdělením v kapitole 11,14: „*Bída jedna pomínula, a aj, třetí bída přijde rychle.*“ To nám jistě ukazuje, že zde popsané události se stanou během druhého „*běda*“ a že bezprostředně nato bude následovat třetí „*běda*“ nebo poslední soud trubky. Z podrobností tohoto oddílu uvidíme, že popsané události se stanou v průběhu tří a půl roků, které bezprostředně předcházejí příchodu Krista na zem, když se zjeví, aby se ujal Svého pozemského království.

Verš 1: Oddíl začíná tím, že Jan vidí „*anděla silného, sestupujícího z nebe*“. Z následujícího popisu můžeme jistě mít za to, že tento silný

anděl představuje Krista. Je oblečen oblakem, který tak často ve Svatém Písmu znamená Boží přítomnost. Duha, která v kapitole 4,3 obklopuje trůn, je nyní na hlavě tohoto anděla. Duha ukazuje Toho, skrze něhož bude naplněna Boží smlouva milosrdenství se zemí. Jeho tvář jako slunce nám připomíná, že v této Osobě je ukázána všechna Boží sláva a nejvyšší autorita. Jeho nohy jako ohnivé sloupy svědčí o tom, že kráčí po stezce svatého soudu nad hříchem.

Verš 2: Ve Své ruce drží „*otevřenou knížku*“. Z dalších veršů můžeme soudit, že otevřená knížka mluví o prorocích Starého zákona, která jsou plně zjevená. To je v protikladu ke knize se sedmi pečetěmi, která předpovídá události, jež ve dnech Starého zákona nebyly zjeveny.

Anděl stojí svou pravou nohou na moři a levou na zemi. Moře je v Písmu často použito symbolicky, aby představilo masu národů v jejich necivilizovaném stavu. Země naproti tomu mluví o uspořádané části světa, která má Boží světlo, ať je to v židovství nebo v křesťanství. Představuje proto tu část světa, na niž se vztahuje proctví zvláštním způsobem. Tím jsme přeneseni do doby, v níž Kristus uplatní Svá práva veřejně na celý svět.

Verše 3 a 4: Silný hlas a sedm hromů zvěstují, že Kristova práva budou prosazena cestou soudů, jimž nikdo nemůže uniknout. Avšak Jan nesmí odhalit, co mluví hlasy sedmi hromů.

Verše 5–7: Kristus, představený silným andělem, jenž už uplatnil Svůj nárok na celý svět, přísahá nyní při Tom, který žije od věčnosti k věčnosti a který všechno stvořil, že přišel čas, kdy On nastoupí Své pozemské dědictví – „*že již více času nebude*“. Sedmá trubka uvede poslední soudy, dokoná Boží tajemství a uvede požehnání království podle radostného poselství, které zvěstoval Svým služebníkům prorokům.

Boží tajemství, zmíněné v tomto oddílu, se vztahuje na skutečnost, že Bůh v průběhu dlouhých staletí nezasahoval veřejně do záležitostí lidí. Špatnost lidí stále přibývala, aniž by tomu bylo zbraňováno veřejným Božím zákrokem. Bůh přenechal lidi sobě samým, aby si plnili

své žádosti, dosahovali svých ctižádostivých cílů a aby pokračovali ve své vzpouře proti Bohu a v pronásledování Jeho lidu. Po staletí byl Boží lid trápen, vyháněn ze svých bydlišť a spalován na hranicích, a Bůh – jak se zdálo – nezasahoval. A to, co člověk nazývá Božím mlčením, je velké tajemství. Avšak toto tajemství není nevysvětlitelné, neboť „tajemství“ ve Svatém Písmu není něco, co by nemohlo být vysvětleno, nýbrž něco, co je známé jen zasvěceným.

Během této doby Božího tajemství měli věřící otevřenou knihu proctví, která jim předpovídala přicházející čas požehnání, kdy Bůh veřejně zasáhne. Tímto způsobem osvětlovala lampa prorockého slova temnotu staletí a věřící byl takto zasvěcován do Božích myšlenek. Jakmile ale Pán Ježíš veřejně zasáhne, když se ujme království tohoto světa, bude toto Boží tajemství ukončeno. Soud nad zlem a požehnání království – která jsou věřícímu už nyní známá – se potom naplní a budou světu zjevena.

Verše 8–11: Událost na konci 10. kapitoly má hluboký význam a je plná poučení. Jan je vyzván, aby vzal otevřenou knížku a „*snědl ji*“. Ta přitom učiní jeho břicho hořkým, ale v jeho ústech bude sladká jako med. Nemluví to o skutečnosti, že pravda o všem, co Bůh uvede – rozvinutí budoucích sláv – je pro naši chuť sladká? Ale zahrnuje v sobě odsouzení těla a soud nade vším v sobě, co si tělo žádá. Jako věřící musíme zjišťovat, že v sobě ještě máme tělo, a proto pravda, ačkoli je sladká pro naše pocity, přináší s sebou hořké zkoušky, protože nám odkrývá pravý charakter našich srdcí. Je proto nutné, abychom nejen odsuzovali svět kolem sebe, nýbrž také tělo v nás; neboť když se sami odsuzujeme, nebudeme souzeni. Když jsme poznali a odsoudili tělo, může nás Pán použít jako svědky pro druhé. Tak také je řečeno Janovi, když prošel tímto cvičením: „*Musíš opět prorokovati lidem a národům a jazykům i králům mnohým.*“ Izaiáš ve svých dnech poznal hořkost svých vlastních vidění. V 6. kapitole má vidění, jak celá země je naplněna slávou Páně. To byla jistě předchuť budoucích požehnání a sláv. Ale ihned říká: „*Běda mně, již zahynu, protože jsem člověk poskvrněné rty maje.*“ To je hořká zkušenost, kterou v něm působí Slovo, když zjišťuje charakter svého vlastního

srdce. Jakmile všechno dozná, zakouší, jak je jeho nepravost odstraněna řeřavým uhlím z oltáře. Když poznáme, co jsme, a před Bohem to vyznáme, zjistíme, že Ten, jenž za nás na kříži zemřel, pro to vše učinil opatření. Když byl Izaiáš očištěn obětí, může Pán právě jeho vyslat s poselstvím pro druhé (Izaiáš 6,3–10).

Kapitola 11,1: Když byl Jan připraven ke své službě, je mu dána třtina s úkolem, aby změřil „*chrám Boží i oltář, i ty, kteří se v něm klanějí*“. Zmínka o chrámu a o svatém městě nám ukazuje, že události, které jsou v tomto oddíle Zjevení předpověděny, mají svůj střed v Jeruzalémě a jsou ve spojení s izraelským lidem.

Chrám jako symbol mluví o místě Božího přebývání a oltář ukazuje cestu, po níž se člověk může Bohu na základě oběti blížít. Rozměření může naznačovat, že Boží muž má být úzce seznámen se vším, co Bůh pro sebe samého uchoval a co dochází Jeho uznání. Neukazuje toto konání a použité symboly jasně na to, že v době těchto soudů bude mít Bůh na zemi Svůj lid, který se zalíbením uznává, protože ten se Mu blíží s velebením?

Verš 2: Dvůr vně chrámu neměl být měřen. To znamená, že v této době je dovoleno národům, aby svaté město pošlapávali po dobu tří a půl roku. Z toho vyplývá, že na konci času národů, zatím co si Bůh oddělí bohabojný ostatek, zástup židovského národa bude vydán moci národů, které pošlapou jejich město. Svět během této doby upadne zpět do pohanství a do zkažení. Jako psi a jako prasata pošlapou vše, co je „*svaté*“, a jak to ukazují následující verše, roztrhají Boží lid (Matouš 7,6). Proto Petr varuje, že v posledních dnech budou lidé jednat jako pes, který se vrací ke svému vývratku, a jako svině, která se vrátí k válení se v blátě (2. Petra 2,22).

Zmínka o 42 měsících nebo třech a půl letech spojuje zjevení, které je dáno Janovi, bezprostředně s Danielovým proroctvím. V Danielovi 9,24–27 čteme o časovém období 70 týdnů, po jejichž ukončení má být zřízena věčná spravedlnost pod vládou Krista. Dále jsme poučováni, že tyto týdny let začnou rozkazem znovu postavit Jeruzalém. To se, jak víme, stalo pod vládou Kýra. Dále se učíme, že Mesiáš bude odstraněn po 7 týdnech a 62 týdnech. Je zřejmé, že každý den

těchto týdnů znamená jeden rok a že prvních 69 týdnů let bylo ukončeno ukřižováním Krista. Tím zůstává týden sedmi let, jehož naplnění je ještě před námi. Daniel zvěstuje, že na začátku těchto posledních sedmi let vstoupí přicházející vůdce Římské říše do sedmileté smlouvy se Židy; ale uprostřed těch sedmi let ukončí oběti Židů. Z Daniele 7,25 se dále učíme, že zničí svaté výsostí a přemýšlí o tom, aby změnil časy a zákony, a sice během období „*času a časů a půl času*“, jiným slovy: během tří a půl roků.

Verše 3 a 4: V Knize Zjevení je před nás postaven tento poslední týden sedmi let, zvláště ale druhá polovina tohoto týdne let. Z tohoto oddílu se učíme, že během této doby nejen odpor národů proti Božímu původnímu lidu dosáhne svého vrcholu, nýbrž že Bůh pak, v souladu se zásadou podle Písma, „*že v ústech dvou nebo tří svědků musí být každá věc potvrzena*“, vzbudí dva vynikající svědky. To, že tito svědkové jsou oblečeni v pytlou, ukazuje, že jejich poselství hlasitě volá k pokání před Bohem. Zde je doba tří a půl roku jejich svědectví udána ve dnech, snad proto, aby bylo zdůrazněno, že se jejich svědectví bude konat denně.

Symbyly, které jsou použity k popisu charakteru těchto svědků, jsou stejné jako symbyly použité ve čtvrté kapitole proroka Zachariáše. Z onoho místa je jasné, že olivový strom mluví o tom, že tito svědkové jsou pomazáni Duchem Svatým, aby „*stáli před Pánem vsí země*“ (srovnej Zachariáš 4,14 se Zjevením 11,4). Jako svícny jsou svědky před lidmi. Jejich svědectví platí Pánu, jenž vznáší nárok na moře a na zemi a má v úmyslu zřídit Svě království. Ve stejné době, kdy ti, kteří přebývají na zemi, budou nárokovat svět pro sebe, bude Bůh mít Svě svědky, kteří budou říkat, že On je „*Pán země*“.

Verše 5 a 6: Toto božské svědectví vyvolá prudký odpor nepřítel, jemuž ale bude čeleno skutky božské moci. Těm dvěma svědkům bude dána moc zavřít nebe, aby během dnů jejich proroctví nepršelo. Stejně jednal ve svých dnech Eliáš (1. Královská 17,1). A tak, jako Mojžíš bil Egypt ranami, tak budou tito svědkové Páně země bít zemi všelikou ranou.

Dnes svědčí Boží lid pro Boha nebe, který ve Své svrchované milosti zachraňuje hříšníky pro nebe, a sice skrze víru v Krista. Toto svědectví není doprovázeno žádným vnějším znamením soudu. Ve dnech oněch dvou svědků však bude Bůh vydávat svědectví o nastávající vládě Krista na zemi. Ta bude uvedena soudy, kterými očistí Svě ddictví od všeho zlého. V souhlasu s tímto svědectvím budou dána vážná znamení budoucího soudu.

Verše 7 a 8: Na konci těch tří a půl roků, když bude svědectví těchto dvou svědků ukončeno, bude šelmě – to jest hlavě znovu povstalé Římské říše, jak o něco později uvidíme – dovoleno, aby je přemohla a zabila. Jejich mrtvá těla budou ležet na ulici velkého města. Mravní stav toho města bude v oněch dnech zkažen tak, že je srovnáváno se Sodomou v její urážlivé nemravnosti a s Egyptem s jeho modloslužbou a jeho světskostí. Nakonec je nám připomenuto, že tento hrozný stav je následkem největšího ze všech hříchů, neboť toto velké město je místem, „*kde i Pán náš ukřižován jest*“.

To, co je zde Janovi ukázáno, souhlasí s varováním Pána Jeho učedníkům, že stav světa bezprostředně před Jeho zjevením bude charakterizován násilím a zkažeností jako ve dnech před potopou, ale také nečistotou jako ve dnech Lotových, kdy na Sodomu upadl soud ve formě ohně z nebe (Lukáš 17,28–30). Když vidíme, jak násilí, zkaženost, žádost a bezbožnost přibývají v zemích, kde tak dlouho svítilo světlo křesťanství, nepoznáváme potom, jak se všechno připravuje na tento hrozný vrchol zla, tak jak je popsán v těchto verších?

Verš 9: Když se národy spojily se Židy, aby ukřižovali Pána, nemůže nás udivit, že se celý svět spojí, aby vyjádřil svou nenávist a své opovržení vůči těmto svědkům Pána tím, že nechají jejich mrtvá těla nepohřbená.

Verš 10: Dále jsme poučováni, že zde bude jedna třída lidí, kteří jsou popsáni jako „*ti, kteří přebývají na zemi*“, kteří nejen mrtvá těla svědků přenechají pohanění, nýbrž „*radovati se budou nad nimi a veseliti se, a dary budou posílati jedni druhým*“. Obyvatelé země, jejichž jediný cíl je jíst, pít a být veselí, bez jediné myšlenky na Boha nebo na budoucnost – jako ten bohatý muž v Lukáši 12 – budou po-

ciťovat svědectví těchto dvou svědků jako mučivé trápení. Proto se radují, když tito jsou, jak se domnívají, přemoženi a přivedeni k mlčení.

Verše 11 a 12: Ale radost tohoto světa bude mít krátké trvání, neboť na konci tří a půl dne Bůh zasáhne a Svě svědky před očima lidí opět probudí k životu. Uslyší silný hlas z nebe, který na ně zavolá: „*Vystupte nahoru!*“

Verš 13: Když Boží svědkové budou zavrženi, nezůstává pro lidi už nic než soud. Tato skutečnost je osvědčena velkým zemětřesením, ve kterém zahyne 7000 jmen lidí. V první chvíli budou lidé uvedeni v hrůzu a vzdají „*Bohu nebe*“ čest. Svědectví těch dvou svědků ale platí „*Pánu země*“, čímž potvrdí nárok Krista na tuto zem. Žel že lidé, ačkoli ve chvíli hrůzy uznají, že Bůh je v nebi, se Pánu země přece nepoddají. Bůh však určil, že „*ve jménu Ježíš se skloní každé koleno nebeských a zemských a podzemských*“ (Filipským 2,10).

Tak se z tohoto vážného oddílu učíme, že konečné události tohoto věku se vykonají v Jeruzalémě a stanou se během časového období tří a půl let. Dále jsme poučeni, že během velkého soužení těchto dnů zůstane bohatý ostatek. Z něho povstanou dva zvláštní svědkové, jejichž svědectví bude doprovázeno mocnými činy a kteří na lidi přivedou rány. Bude tu velký zástup obyvatel země, který se pozvedne proti Božímu lidu. Tato masa bude vedena dvěma vynikajícími bezbožnými lidmi – hlavou Římské říše a antikristem –, jejichž odpor bude doprovázen „*působením satana ve vší moci a všech znameních a divech*“ (2. Tes. 2,9).

Verše 14–17: Vážné události, které před námi stály v kapitolách 10 – 11,13, ukončují období druhého „*běda*“ a vytvářejí cestu ke zřízení Kristova království, které je před nás přivedeno ve třetím „*běda*“ při trubce sedmého anděla.

Se zazněním sedmé trubky jsme přeneseni ze země do nebe, abychom tam slyšeli silné hlasy, které oznamují radostné poselství, že „*přišlo království světa našeho Pána a jeho Krista a bude panovat od věčnosti k věčnosti*“. Ten velký den nyní konečně začne, kdy vládá

tohoto světa bude vložena do ruky Pána Ježíše. Celé nebe plesá při tomto oznámení a věřící, zde představováni 24 staršími, se s vděčností klanějí Bohu.

Verš 18: Jak je to vážné, že uvedení této vlády požehnání znamená „*běda*“ pro ty, kteří přebývají na zemi a kteří zavrhlí Krista a Jeho svědky. Táž vláda, která Božímu lidu přinese věčné požehnání, bude pro ty, kdo nenávidí Boha a Jeho Krista, znamenat věčné běda. Svátí poznávají v tomto vážném oznámení, že konečně přišel čas, kdy Boží hněv se postaví hněvu národů proti Kristu a Jeho lidu.

Pak přijde také „*čas mrtvých, aby souzeni byli*“. To může být poukazem na zabitě svaté z kapitoly 14,13, kteří nyní budou odměněni za všechno utrpení, které strpěli z ruky lidí. Dále ve dnech Kristovy vlády obdrží Boží služebníci, proroci, svatí a všichni, kteří se přes staletí báli Božího jména, svoji mzdu, a to jak malí, tak i velcí, zatím co ti, kteří kazili zemi, nyní budou sami zkaženi.

Drak

Kapitola 11,19 – 12,17

V předcházející části Knihy Zjevení, v kapitolách 6 – 11,18 jsme našli prorocké rozvinutí řady soudů, které se budou konat mezi vtržením Církve a zjevením Krista, aby uplatnil nárok na Své království.

V části, která nyní následuje, v kapitolách 11,19 – 19,10 jsou nám popsány podrobnosti o vůdčích osobnostech a velkých událostech v nebi a na zemi během této vážné doby. Po konci této vsuvky máme v dále následujícím oddílu, v kapitolách 19,11 – 21,8 znovu odhalení budoucnosti, a to od zjevení Krista až k věčnému stavu.

Na počátku této nové části, od kapitoly 11,19 až do konce 13. kapitoly kolem nás procházejí nejdůležitější prvky v odporu proti Bohu, proti Kristu a proti Jeho lidu; a to v průběhu časového období třech bēda, neboli tří posledních soudů trubek, doby tří a půl roku bezprostředně před zjevením Krista. V průběhu této hrozné doby, kdy všechno zlé dosáhne svého vrcholu, vystupuje do popředí trojjedi-

nost zla – drak nebo satan (12. kapitola), první šelma neboli hlava znovu povstalé Římské říše (kap. 13,1–10) a druhá šelma neboli antikrist (kap. 13,11–18).

Verš 19: Tato část Knihy Zjevení začíná vlastně posledním veršem 11. kapitoly, který je úvodem k nyní následujícím výjevům. Tento verš obsahuje symbolické představení toho, že Bůh nyní má v úmyslu znovu začít veřejně jednat s Izraelem jako národem, neboť vidíme Boží chrám v nebi otevřený a nalézáme truhlu Jeho smlouvy.

Ze Starého zákona víme, že chrám mluví o místu Božího přebývání a truhla smlouvy o Boží přítomnosti uprostřed Jeho pozemského lidu. Neukazuje nám toto vidění, jak Bůh přes dlouhou historii selhání Izraele zůstává věrný Svě smlouvě se Svým starým lidem? Doba, kdy truhla smlouvy jako svědek Boží smlouvy s Izraelem a jako znamení Jeho přítomnosti v jejich středu byla v chrámě na zemi, pominula. Kvůli modlářství lidu byl chrám zničen a truhla smlouvy byla vzata. Ačkoli chrám byl po zjetí opět postaven, nikdy tam už nebyla navracena truhla smlouvy, která mluvila o Boží bezprostřední přítomnosti. Nyní se dovídáme, že truhla, abychom tak řekli, v nebi trvala dále a že v důsledku toho zůstává také smlouva s Izraelem. Avšak kvůli jeho nízkému, ano, smutnému stavu zde na zemi po všechna staletí nebylo odpovídající veřejné svědectví. V nebi zůstalo skryté tajemství, které pro útěchu bohabojného ostatku v Izraeli bude zjeveno v den, kdy Bůh bude chtít uvést lid do požehnání.

Kapitola 12,1.2: V souhlasu s viděním chrámu a truhly smlouvy před nás v této kapitole ihned přichází Izrael v podobě ženy. Je oblečena sluncem, měsíc je pod jejíma nohama a na hlavě nese korunu dvanácti hvězd. Tento zjev je symbol izraelského národa, avšak ne z úhlu pohledu jeho selhání, jak to vidíme v dějinách, nýbrž jako **Izraele podle uložení Božího**, jak jej vidí nebe. Proto se o této ženě mluví jako o velkém znamení v nebi. Je to nebeské vidění Izraele. Oblečení sluncem mluví o vyvýšenosti Izraele nad národy. Měsíc pod jejíma nohama mluví o tom, že každá jiná autorita mezi národy přichází od Izraele a jemu bude poddána. Koruna s dvanácti hvězdami může mluvit o správě dvanácti pokolení.

Verše 3–5: Nato následuje pohled na **historický Izrael** jako na národ, skrze který přišel na svět Kristus, jakož i na okolnosti, za kterých přišel. Žena v porodních bolestech přivolává vzpomínku na utrpení, jimiž tento lid prošel, dříve než se Kristus narodil. Všichni selhali – lid, kněží, králové –, Izrael byl uveden do zajetí za doprovodných okolností pokoření, utrpení a bídy. Ostatek byl obnoven, ale ten opět upadl do mrtvého formalismu. Když nakonec přišel čas Kristova narození, byl zde už jen zarmoucený ostatek, jenž mezi ujařmeným a pošlapaným lidem čekal v Jeruzalémě na vykoupení. Uprostřed těchto pokoření zaznělo nakonec volání: *„Dítě narodilo se nám.“* (Izaiáš 9,6)

Tato velká událost ihned přivádí na jeviště velkého Kristova nepřítele. Když na jedné straně byl věrný ostatek, který toužebně vyhlížel příchod Krista a Jeho vykoupení, na druhé straně byl velký nepřítel, který číhal na Jeho příchod, aby Jej, kdyby to bylo možné, zničil. Naše kapitola se zaměřuje hlavně tímto velkým nepřítelem Krista a lidí.

Nejsme zanecháni na pochybách, kdo je tímto drakem. V 9. verši je popsán jako *„had starý, který slove ďábel a satanáš“*. Tak za vši špatností lidí, která ve dnech krátce před zjevením Krista dosáhne svého hrozného vrcholu, stojí satan jako působící síla. Objeví se zlí lidé, ale ti budou nástroje satana, který je původcem jejich špatnosti.

Drak se zjevuje se sedmi hlavami a deseti rohy a sedmi diadémy na svých hlavách. Tento popis je téměř totožný s popisem šelmy nebo hlavy Římské říše v kapitole 13,1. Tyto symboly představují satana, který se ztotožňuje s Římskou říší a snaží se skrze jejího vůdce dosáhnout světovlády. Sedm hlav navozuje myšlenku úplné vůdčí moci, zatím co deset rohů ukazuje na nástroje, skrze které je tato moc vykonávána. Jak víme, Římská říše povstane ve formě deseti království (17,12). Zde jsou koruny na hlavách, v kapitole 13,1 jsou na rozích. Když jde o původ královské autority této říše, pak stojí v popředí satan. Ale z hlediska lidí je královská autorita viděna

v deseti králích. Z tohoto důvodu jsou zřejmě u šelmy korunovány rohy.

Jeho ocas, jímž je svržena třetina hvězd, může být symbolickým poukazem na falešného proroka nebo na druhou šelmu ve Zjevení 13, tak jako sedm hlav a deset rohů poukazují na první šelmu. Jedno pozoruhodné místo v Izaiáš 9,15 to potvrzuje: „*Prorok pak, který učí lži, on jest ocas.*“ Z tohoto místa se učíme, že ocas představuje smrtelný duchovní vliv, který následuje, když se autorita dostane pod vliv ďábla. Jestliže vliv první šelmy spočívá v tom, že přivádí lidi pod otroctví tyranie ďábelského diktátora, tu vliv druhé šelmy má za cíl oddělit lidi od vši bázně nebo známosti Boží.

Dítě – syn je popsáno jako Ten, jenž bude pást národy železným prutem. Nikdo nebude pochybovat o tom, že tato slova se mohou vztahovat jen na Krista. Ihned slyšíme o ďáblově odporu. Zde je odkryt jako ten, jenž po staletí, od svého objevení se jako had v zahradě Eden až ke svému zjevení se jako drak v Knize Zjevení, stojí ve smrtelném nepřátelství k nárokům Krista. Rád by na sebe strhl moc, která náleží jen samému Kristu, a ke které je Kristus určen jako Panovník nad všemi národy. Ve snaze po neomezeném panství se satan při narození Krista pokusil dítě pohltnout. Velký spor, který vtiskl své znamení všem věkům a který stojí za všemi konflikty lidstva, spočívá v otázce: Kdo bude mít univerzální vládu nad zemí, Kristus nebo ďábel? Odpověď na ni není nikdy ani na okamžik nejistá, i když to někdy vypadá tak, jako kdyby ďábel triumfoval.

Život a smrt našeho Pána Ježíše jsou zde pomínuty mlčením. Je jen řečeno, že dítě bylo vtrženo do nebe. Tématem zde není spravedlivý základ požehnání pro lidi, který lze najít na kříži, nýbrž Boží smlouva s Izraelem a Jeho cesty, aby tuto smlouvu naplnil.

Verš 6: U tohoto bodu přecházíme od dějin opět k proroctví, které se teprve ještě naplní. Od nanebevstoupení Krista do slávy jsme v myšlenkách vedeni k útěku ženy na poušť. O mezi tím ležících téměř dvou tisících letech, během kterých je Církev shromažďována ze světa, zde není zmínka. Počet dnů, které jsou opět jmenovány, ukazuje na druhou polovinu sedmdesátého Danielova týdne let.

Vidíme zde tedy izraelský národ představený bohobojným ostatkem, který v posledních třech a půl letech velkého soužení uprchne na poušť. Útěk těchto věrných Židů je bezprostředně spojen s nanebevstoupením Krista, protože všechna jejich utrpení plynou z nepřítomnosti Krista, tak jako při Jeho zjevení také skončí. Vláda šelmy pro tento ostatek promění svět v poušť. Židé najdou svou ochranu a své požehnání v tom, že zaujmou místo mimo a v oddělení od politického a náboženského světa své doby se vším jejich hrozným násilím a zkažeností. To, že budou vzdáleni od tohoto světového systému, jim přinese utrpení, ale také jim zajistí duchovní požehnání, neboť v onom útočišti, které Bůh připravil, bude tento ostatek sycen 1260 dní. Bude to tak, jak Pán už řekl skrze proroka Ozeáš: „*Já namluvím ji, když ji uvedu na poušť; neboť mluvití budu k srdci jejímu.*“ (Ozeáš 2,14)

Tak jako požehnání bohobojných v budoucnosti spočívá v oddělení od politického a náboženského světa, tak tomu je i dnes. Když se vše pohybuje ve směru k odpadnutí od Boha a k odporu proti Němu, pak pro věřícího leží to jediné pravé místo požehnání vně tábora, když je shromážděn ke Kristu. To je sice místo pohanění, ale přece vede k bohatému duchovnímu požehnání.

Verše 7–11: Nyní smíme pohlédnout za výjevy, které se odehrávají na této zemi, abychom se dověděli, co se děje v nebi. Může se jevit zvláštním, že satan má přístup do nebe, ale že tomu tak je, je vidět z knihy Job i z jiných míst Písem Starého zákona. Dále se učíme, že přijde doba, kdy jeho moc bude poražena a v nebi bude přemožen. Když je v nebi zlomena, satan ví, že jeho doba na zemi je krátká. V nebi byl po všechna staletí **žalobcem** bratří; Kristus ale byl vždy jejich **Přímluvcem**. Hříchy Božího lidu, které vyvolávají ďáblové žaloby, uvádějí v činnost Kristovu přímluvu. Na všechny ďáblové žaloby je tu dokonalá odpověď. Sice musíme se zármutkem a pokořením uznat pravdivost jeho obžalob, avšak proti nim mluví drahá krev Ježíše Krista, která očišťuje od každého hříchu. Tímto způsobem osvobození Jeho krví ve svých svědomích, mohou svatí udržovat „*slov svého svědectví*“ až do smrti.

Verš 12: Nebesa jsou vyzvána, aby se veselila, protože satan byl vyvržen ven. Tato velká událost svědčí o tom, že Bůh má úmysl zasáhnout k záchraně Svého pozemského lidu a zřídit Boží království pod mocnou vládou Krista. Zatím co vyvržení satana působí radost těm, kteří přebývají v nebi, bude znamenat běda pro ty, kteří přebývají na zemi, neboť ďábel má velkou zlost, protože ví, že má málo času.

Verše 13–17: Zlost satana se nejvíce obrátí proti izraelskému lidu. Tváří v tvář tomuto hroznému pronásledování během velkého soužení otevře Boží prozřetelnost pro věrné cestu k útěku. Jejich bezpečí bude spočívat v tom, že se drží v oddělení od světa podle slov Pána k Jeho učedníkům, když hleděl kupředu k této době a řekl: „*Tedy ti, kteří by byli v Judstvu, nechť utekou na hory.*“ (Matouš 24,16–21)

Pronásledování od satana je symbolicky představeno vodní záplavou, která vychází z úst hada. To sice znamená, že se národy ve svém bázeň vzbuzujícím stavu vzpoury pokusí smést Židy ze země, jak je řečeno: „*Aby ji řeka zachvátila.*“ – „*Ale země pomohla ženě.*“ To ukazuje, že v cestách Boží prozřetelnosti zde bude skrze více urovnanou a civilizovanější část světa určité zmírnění tohoto bezohledného pronásledování. To, co vždy vzbuzovalo odpor satana, je skutečnost, že ostatek poslouchá Boha a má svědectví Ježíšovo.

Šelmy (zvířata)

Kapitola 12,18 – 13,18

42 měsíců v kapitole 13,5 – nebo tři a půl roku – činí jasným, že k událostem, které jsou v této kapitole předpovězeny, dojde ve druhé polovině 70. Danielova týdne let – v časovém období bezprostředně před zjevením a vládou Krista. Z předchozí kapitoly jsme se naučili, že v průběhu tohoto hrozného období, kdy špatnost lidí dosáhne svého vrcholu, bude ďábel hybnou silou za vším zlým. Tato kapitola nám ukazuje dva velké nástroje zla, které ďábel použije a které se objeví před světem. Jsou symbolizovány dvěma šelmami

(divokými zvířaty – pozn. př.). První šelma představuje bezpochyby politickou moc nebo znovu povstávající Římskou říši, která bude vyjádřena a představena svou hlavou (verše 1–10). Druhá šelma nebo náboženská moc je jistě antikrist nebo falešný prorok (verše 11–18).

Kapitola 13,1: V tomto vidění Jan vidí vystupovat první šelmu z moře. Neklidné moře je často použito jako symbol národů v jejich neklidném, vzpurném stavu. Učíme se z toho, že ze stavu anarchie a zmatku vyvstane velká světová mocnost, jejíž vlastnosti jsou představeny obrazem šelmy, *„která měla sedm hlav a deset rohů a na rozích jejích deset diadémů a na hlavách jejích jméno rouhání“*.

Hlavním charakterovým znakem této moci bude, že bude jednat jako zvíře v naprostém nedbání na Boha. Z Danielova proroctví v kap. 7,7.8 a ve světle Zjevení 17,8–13 můžeme soudit, že toto zvíře představuje znovu vznikající Římskou říši. Danielovo proroctví nám v obraze čtyř zvířat představuje čtyři velké světové říše, které budou vládnout v časech národů. První zvíře bylo podobné lvu; druhé se podobalo medvědu; o třetím je řečeno, že je podobné leopardu. Pro čtvrté zvíře Daniel nenalezl nic v přírodě, k čemu by mohlo být přirovnáno. Popisuje je jako *„strašnou a hroznou“* šelmu a *„rozdílnou ode všech šelem, které byly před ní“*. Dále čteme že *„měla rohů deset“*.

V naší kapitole opět nacházíme šelmu s deseti rohy a v 17. kapitole Zjevení je tato desetirohá šelma se sedmi hlavami uvedena do spojení se *„sedmi horami“*. Není zřejmé, že se všechna tato místa Písma vztahují na jedno a totéž zvíře a že tato světová mocnost odpovídá znovu vznikající Římské říši se svým středem v Římě, městě sedmi pahorků? Na sedmi hlavách Jan vidí jméno rouhání. To znamená, že tato poslední světová říše je nejen nevědomá o Bohu jako zvíře, nýbrž že vůči Němu bude stát v otevřeném nepřátelství.

Verš 2: Dále se šelma, kterou Jan vidí, podobá leopardovi, medvědu a lvu. Z toho vyplývá, že tato poslední světová říše v době národů v sobě spojí všechny bezbožné znaky předcházejících tří šelem. Dále se dovídáme, že tato říše obdrží svoji moc přímo od satana, neboť

moc a autorita jejího trůnu pocházejí od draka, který, jak víme z předchozí kapitoly, je starý had, ďábel a satan.

Verše 3 a 4: Z kapitoly 17,9.10 se učíme, že sedm hlav představuje nejen sedm hor, nýbrž také „*sedm králů*“ nebo vládních forem. Jan vidí jednu z těchto hlav „*jako zbitou až na smrt*“, jistě poukaz na zničení císařské moci Říma. Jak z historie víme, vedlo to k pádu Římské říše jako světové politické moci pro mnoho staletí. Z této a ze 17. kapitoly se však dozvídáme, že tato říše opět povstane, což je vidět ze smrtelné rány, která je uzdravena. Toto znovu povstání Římské říše se celému světu bude jevit jako div. Vyvolá obdiv a velebení lidí, neboť její moc nemůže být srovnávána se žádnou jinou a nikdo nemůže proti ní vést válku. Ale obdiv vůči této říši bude ve skutečnosti velebením satana.

Verše 5–7: V nyní následujících verších smíme vidět nejvýznamnější znaky znovu povstalé říše, a sice zosobněné v jejím vůdci. Předně vidíme hlavu této říše, že jako každý druhý diktátor, toužící po světovládě, se bude především snažit **vyvýšit sama sebe nebo sama sebe oslavovat**. Tak čteme: „*I dána jsou jí ústa mluvící veliké věci.*“

Za druhé leží za ústy, kterými se sama oslavuje, srdce, které **nenávidí Boha**, neboť „*otevřela ústa svá k rouhání se Bohu*“.

Za třetí každý, kdo nenávidí Boha, se bude **protivit i Jeho lidu**. Proto čteme, že bude „*bojovati se svatými*“; a pro přesně omezenou dobu je také bude moci přemáhat.

Za čtvrté bude tato hrozná moc na určitý čas vykonávat **univerzální vládu** nad lidmi, neboť jí bude dána moc „*nad všelikým pokolením, nad jazykem i nad národem*“.

Verš 8: Pak je nám představeno hrozné působení této moci nad „*všemi, kteří přebývají na zemi*“. Ti, kteří všechny své myšlenky a svá přání soustředili na tuto zem a vylučují jakoukoli víru v Boha nebo v onen svět, se budou radovat, že našli všemohoucího vůdce, který se protíví Bohu a svatým. S radostí se budou klanět tomuto satanovu nástroji a tím dokáží, že nepatří k počtu těch, jejichž jména jsou zapsána v knize života Beránka, toho zabitého, od počátku světa.

Verše 9 a 10: Nato následuje vážné varování: „*Má-li kdo uši, slyš!*“ Jestliže věříme v Boha, pak dbejme také na to, co říká, když nám prohlašuje, že ten, kdo druhé vede do vězení, půjde nakonec sám do vězení. A svým časem ten, kdo zabíjí mečem, nalezne sám násilný konec. Tato vážná jistota, že na konci bezbožné přemůže soud, uschopňuje svaté, aby s trpělivostí a vírou čekali na Boha, až On zúčtuje s bezbožníky a zajistí požehnání Svého pronásledovaného lidu.

Verše 11–18: Ve zbývajících verších kapitoly nalézáme obraz druhé šelmy, kterou Jan vidí vystupovat ze země, čímž jsou naznačeny urovnané poměry lidské společnosti. To stojí v protikladu k první šelmě, která vystupuje z moře, symbolu zmatku a anarchie mezi lidmi.

Jan vidí šelmu se dvěma rohy, podobnou beránkovi. Nevidíme v tom naznačení podobnosti s Kristem, a to s úmyslem zaujmout místo náboženského vůdce, jako si první šelma osobuje zaujmout místo politického vůdce? Avšak zatímco vypadá jako beránek, mluví jako drak. Tak jako první šelma, i tento člověk bude účinným nástrojem satana.

Srovnání popisu této šelmy s „*člověkem hříchu*“, jak je líčen ve 2. Tesalonickém 2,3–12, vede k přesvědčení, že obě místa se vztahují na stejnou osobu. Představují antikrista, jak je apoštolem Janem předpověděn v jeho 1. epištole, který se zjeví na konci dnů (1. Jana 2,18). Jen v Janově epištole je jmenován jménem antikrist. Zjeví se tam ve svém náboženském charakteru jako bludař a odpadlík, který popírá základní pravdy o Božských Osobách jak ve spojení s židovstvím, tak i ve spojení s křesťanstvím. Popírá, že Ježíš je Kristus – očekávání Židů, a popírá Otce a Syna, tedy charakteristické zjevení křesťanství.

Ze zmínky o chrámu ve 2. Tesalonickém 2,4 můžeme soudit, že tato druhá šelma, tento náboženský vůdce, bude mít sídlo v Jeruzalémě, zatím co první šelma, politický vůdce, bude mít centrum na západě, ve městě se sedmi pahorky, v Římě.

Tato druhá šelma bude využívat svou autoritu pod mocí satana, aby sváděla ty, kteří přebývají na zemi, aby se vzdali veškeré Boží bázně a vyvýšili člověka za předmět uctívání. Když zavrhlí Krista, budou tito obyvatelé země svedení divy, které tento „člověk hříchu“ bude činit. Z toho vyvstane nejhorší forma modloslužby, kterou kdy svět poznal, a to v těch krajinách, které kdysi měly světlo křesťanství. Ačkoli první šelma uvede opětným povstáním Římské říše svět do úžasu, zřejmě nečiní žádné divy. Tato druhá šelma ale vykonává skrze moc satana velké divy, přičemž dokonce nechá sestoupit oheň z nebe na zem. Eliáš byl svého času zmocněn od Boha, aby svolal oheň z nebe, aby svědčil o pravém Bohu a aby odhalil uctívání modly. To, co Eliáš vykonal skrze Boží moc, antikrist napodobí skrze moc ďábla, aby od pravého Boha odvedl a zato nastolil velebení modly, obrazu šelmy. Ve dnech Eliášových oheň z nebe odhalil modláře a Bálovi proroci byli zabiti. V budoucnosti bude oheň z nebe lidi svádět ke klanění se modle a ti, kteří se budou vzpírat se jí klanět, budou zabiti (srovnej s 1. Královskou 18,36–40).

Tento bezbožník si bude činit po celém světě nárok na náboženskou autoritu nad všemi lidmi – malými i velkými, bohatými i chudými, svobodnými i služebníky. Aby své autoritě dopomohl k uplatnění, bude trvat na veřejném poddání se první šelmě tím, že na pravou ruku a na čelo budou muset lidé přijmout veřejné znamení. Bez tohoto znamení bude lidsky nemožné existovat, neboť bez tohoto znamení nikdo nebude moci kupovat nebo prodávat.

Nezdá se, že by tu byl poukaz na symbolický význam počtu (čísla) šelmy. Bezpochyby bude v dané chvíli jasný. Až do té doby bychom se měli varovat před tím, abychom činili závěry, které nás jen zapletou do lidských představ.

Víme, že přítomná doba je od Pána samého označena jako „časy národů (pohanů)“ (Lukáš 21,24). Z Danielova proroctví se dozvídáme, že tyto časy začaly, když Židům, kteří upadli do modlářství, byla odejmuta vláda nad světem a dána do ruky národům. Zástupcem těchto národů byl tehdy Nabuchodonozor, jemuž bylo řečeno, že Bůh nebe mu dal království, moc, sílu a čest. Všude, kde lidé bydleli,

je on ustanoven vládcem nad nimi (Daniel 2,37.38). Ale tak jako selhali Židé, i národy naprosto zklamaly v tom, aby dostály odpovědnosti ve vládě nad světem, kterou jim Bůh dal. Toto selhání se ukázalo od samého počátku. Kdosi popsal Nabuchodonozorovo jednání takto: „Místo aby se jako člověk pokorně poddal Bohu, od něhož obdržel svoji moc, se na jedné straně pozvedl a na druhé straně pustošil svět, aby uspokojil svou vůli.“

Tak jako Nabuchodonozor, první vůdce národů, používali v průběhu staletí diktátoři a demokraté ve vzpouře proti Bohu a v nelítostné krutosti vůči lidem různé vládní formy, aby sami sebe vyvýšili. Bylo řečeno, že svět se po všechna ta staletí pokoušel uvést zlo pod kontrolu a upravovat převrácené věci buď skrze demokraty, nebo diktátory. Na jedné straně lidé shledávají, že čistá demokracie je **příliš slabá** na to, aby udržela na uzdě vášně lidí. Když jako výsledek bezmocné demokratické vlády vznikl úplný zmatek, hledali lidé ulehčení v tom, že se poddali jednomu diktátoru, tak jako po francouzské revoluci následovalo dosazení Napoleona. Na druhé straně lidé brzy zjišťují, že vláda diktátora je **příliš železná** a lidem nakonec uloupí všechnu svobodu. To vede národy k tomu, aby se opět vrátily ke krajní demokracii.

Z toho plyne vážná skutečnost, že ani demokraté ani diktátoři nemohou ovládnout moc zla, která působí pod povrchem. Dábel je kníže tohoto světa. Jeho moc, která vede lidi ke vzpouře proti Bohu a ke vzájemnému ničení skrze tyranii a válku, je příliš velká, než aby ji člověk vlastní silou mohl přemoci. Není se proto co divit, že lidé „*zmrtvějí pro strach a pro očekávání těch věcí, které přijdou na všechny svět*“, a že často užívají výrok: „Po nás potopa.“ Toto je ale jen přehnaný výraz jejich sebe vyvyšování, zároveň ale vyznání jejich neschopnosti potlačit zlo v tomto světě a nastolit pořádek.

Z těchto dvou vážných kapitol Knihy Zjevení – 12. a 13. – se učíme, že časy národů budou končit v té nejhroznější formě diktatury, kterou kdy svět viděl. Když křesťanstvo odpadne od Boha, upadne do naprosté anarchie a zmatení. Lidé budou hledat ulehčení z tohoto stavu a poddají se moci, která sice je poháněna satanem a rouhá se

Bohu, ale zdánlivě je schopná ukončit války a přivést do chaosu pořádek. Proto lidé řeknou: „*Kdo jest podobný té šelmě? Kdo bude moci bojovati s ní?*“ Tak skončí časy národů, když se modloslužba, s níž začaly, bude opakovat, avšak v ještě hroznější formě. Tak jako Nabuchodonozor, jenž postavil zlatý obraz, před kterým musel každý padnout a klanět se, když nechtěl být uvržen do ohnivé pece, tak v posledních dnech se budou muset ti, kteří přebývají na zemi, klanět obrazu šelmy nebo zemřít.

Lidé sní o nějakém „novém pořádku“, který doufají uvést svým vlastním přičiněním, který má zajistit svět pokoje a nadbytku. Kdosi jiný k tomu poznamenal: „Místo abychom směli doufat v nějaký stálý pokrok dobra, musíme očekávat přibývání zla... zlo bude nabývat vrchu, až se ukáže tak, že Pán bude muset zakročit, aby je soudil... Nový zákon nás poučuje vždy znovu o tom, že zlo až do konce bude přibývat a že satan je bude podporovat, dokud Pán nezničí jeho moc.“

Avšak ať už konec přítomné doby bude jakkoli hrozný, věřící na něj může hledět v klidném vytrvání a v důvěře v Boha, když upírá zrak nad to na slávu. V následující kapitole uslyšíme o Tom, jenž může přemoci všechnu moc zla, zajistit Boží slávu a uvést Svůj lid do zaslíbených požehnání. Uvidíme tam Syna člověka s korunou vítěze na Jeho hlavě a s ostrým srpem soudu v Jeho ruce.

Ostatek

Kapitola 14

V kapitolách 12 a 13 jsme byli poučeni o snahách satana a jeho dvou vůdčích nástrojů během tří a půl let, které ukončí přítomné časové období. Během této hrozné doby bude všemu zlému, které si člověk pod vedením satana může vymyslet, dovoleno, aby dosáhlo svého vrcholu. Avšak ze 14. kapitoly se učíme, že Bůh, jenž stojí za vším, bude působit během této vážné doby, aby si pro požehnání přicházejícího království ochránil lid, ale aby také zlé přivedl pod soud.

Verše 1–5: Počáteční verše kapitoly nás poučují, že Bůh bude mít věrný ostatek věřících, kteří budou ochráněni přes hrůzy během vlády šelem. Jan vidí vidění, ve kterém je nám představen tento ostatek jako 144 000 svatých, kteří jsou spojeni s Beránkem na hoře Sionu. Sion mluví o tom, jak Bůh s Izraelem jedná v bezmezné milosti, v protikladu se Svým jednáním pod zákonem na hoře Sinai (Žalm 78,65–68; Židům 12,18–22). Neukazuje nám celý tento výjev symbolicky, jak Bůh v těchto posledních dnech zasáhne ve svrchované milosti ve prospěch věřícího ostatku z Judy? Budou vykoupeni ze země, spojeni s Kristem jako tím kdysi trpícím Beránkem, a budou přes všechna pronásledování ochráněni. Tímto způsobem se stanou prvotinami pro Boha a Beránka té velké sklizně duší z národů, aby měli podíl na slávě Kristova království.

Tento ostatek bude vydávat veřejné svědectví pro Boha a Beránka, neboť v protikladu k následovníkům šelmy ponесou na svých čelech jméno Beránka a jméno Jeho Otce. Ačkoli procházejí trápeními světa, vlastní radost nebe, neboť zpívají novou píseň, které se mohou naučit jen vykoupení. Obrazný výraz „*kterí s ženami nejsou poškvrnění*“ je označuje jako takové, kteří jsou v oddělení ochráněni od všech ohavných znečištění oněch dnů, do nichž padl jejich úděl. Jak víme z jiných míst Písma, budou potom vládnuoucí poměry srovnatelné s poměry ve dnech před potopou a ve dnech před soudem nad Sodomou (Lukáš 17,26–30). Budou ale nejen oddělení od všeho zlého, nýbrž budou také živými svědky pro Krista, neboť budou věrnými následovníky Beránka, „*kam by koli šel*“. Nebudou se snažit uniknout utrpení a pronásledování pomocí přetvářky, neboť v jejich ústech „*není nalezena lest*“, a ve svém praktickém chování budou „*bez úhony*“.

To mluví také dnes k nám věřícím, kteří jsme předměty svrchované milosti. Jak je dobré, když i my se snažíme žít v oddělení od přibývajícího zla v našich dnech, ať je to na politické nebo na náboženské úrovni. Také my bychom měli v poslušnosti k Božímu slovu zaujmout své místo vně tábora a shromažďovat se ke Kristu. Tak můžeme také

my, podle slov naší kapitoly, *„následovat Beránka, kam by koli šel“*, a chozením bez *„falše“* a *„bez úhony“* svědčit pro Krista.

Verše 6 a 7: Dále vidíme, že ačkoli v této vážné době zlo dosahuje svého vrcholu, přece není svět ponechán bez svědectví pro Boha. *„Věčné evangelium“* bude hlášáno po celém světě. Bude zvěstováno těm, *„kteří bydlí na zemi“*, a své všechno hledají v tomto světě. Bude ale kázáno také *„všelikému národu i pokolení i jazyku i lidu“*. Od začátku dějin až do konce je jen jedna cesta spasení pro padlého člověka – skrze krev Ježíše Krista, neboť není jiné jméno pod nebem, které je dané lidem, ve kterém mohou být spaseni. Toto radostné poselství je tedy to pravé *„věčné evangelium“*, které je všem zvěstováno. Avšak zatím co evangelium, které přináší lidem záchranu, je stále stejné, přece podle doby vede k rozdílným cílům. Dnes má evangelium Boží milosti na zřeteli povolání lidu, který je vyjmut z tohoto světa a je určen pro nebeská požehnání. Evangelium, které bude kázáno v budoucnosti, má za cíl zajistit lid pro pozemské Kristovo království. K tomu, když svět upadne do strachu před zlými lidmi a bude se klanět šelmě, jsou lidé varováni: *„Bojte se Boha a vzdejte mu čest... a klanějte se tomu, který učinil nebe i zemi i moře i studnice vod.“* Dále jsou lidé varováni, že *„přišla hodina soudu jeho“*. Bude to evangelium požehnání, ale spojené s varováními před nadcházejícím soudem.

Verš 8: Pak je nám sděleno, že během těchto vážných dnů padne Babylon veliký. Tento falešný systém, který se vydává za křesťanstvo, ve skutečnosti během dlouhých staletí zkazil všechny národy. Nejenže přijde pod Boží soud, nýbrž padne před lidmi, neboť, jak budeme číst o něco později, národy pod vedením šelmy zničí tento falešný systém (17,15–18).

Verše 9–12: Je jasné, že v oněch vážných dobách zde budou následovníci šelmy s jejím znamením na sobě (13,15–18) a následovníci Beránka s Jeho jménem na svých čelech. Šelma bude všechny, kteří bydlí na zemi, veřejně vyzývat, aby se klaněli obrazu první šelmy. Avšak také bude zvěstováno věčné evangelium, které volá k lidem, aby se báli Boha, Stvořitele a Soudce. Známe pak opatření šelmy, že

nikdo nebude moci bez znamení šelmy kupovat nebo prodávat. Avšak zároveň bude vycházet Boží varování, že věčné trápení bude podílem všech, kteří přijmou znamení šelmy. Volba pak musí být učiněna mezi Bohem a satanem, mezi Kristem a antikristem, mezi duchem pravdy a duchem lži; a ona volba, když bude jednou učiněna, je neodvolatelná, její následky jsou věčné a neproměnné. Odmítnout znamení šelmy, poslouchat Boha a zůstat věrný Pánu Ježíši vyvolá vytrvání svatých.

Verš 13: Vytrvání těch, kteří nepřijmou znamení šelmy, budou poslouchat Boha a ve své víře v Ježíše zůstanou stálí, může v mnoha případech vést k mučednické smrti. Takoví se mohou bát, že smrtí ztratí požehnání království. Avšak jsou povzbuzeni ujištěním, že nemusí nic ztratit, nýbrž že dosáhnou zvláštního požehnání, neboť slovo k takovým mučedníkům zní: *„Blahoslavení mrtví, kteří v Pánu umírají, od této chvíle!“* Odpočinou od své námahy a obdrží svou mzdu, neboť *„skutky jejich jdou za nimi“*.

Verše 14–20: Ve dvou výjevech na konci této kapitoly vidíme předně zjevení Syna člověka, jak sklízí žně země ostrým srpem, a za druhé, jak jsou hrozny vinného kmene země uvrženy do velkého presu Božího hněvu. Neukazují nám tyto dva obrazy symbolickou řečí, že tyto vážné dny budou končit tím, že ti, kteří mají *„víru Ježíšovu“* budou shromážděni pro tisíciletá požehnání, zatím co bezbožní, kteří jsou zde srovnáváni s hrozny vinného lisu, upadnou přemáhajícímu soudu, který je představen lisem, jenž bude šlapán mimo město?

Shrneme naučení této velmi důležité kapitoly, která rozvíjí způsob Božího jednání v posledních letech přítomného času, takto:

Předně tu bude bohabojný ostatek ze Židů, který je spojen s Kristem, následuje Krista a je ochráněn pro požehnání přicházejícího království (verše 1–5).

Za druhé bude všem národům zvěstováno poselství evangelia, spojené s varováním před bezprostředně hrozícím soudem (verše 6 a 7).

Za třetí padne zkažené křesťanstvo, představené obrazem velkého města Babely, a dojde svého konce (8. verš).

Za čtvrté přijdou ctitelé šelmy pod věčný soud (verše 9–12).

Za páté obdrží skuteční věřící, kteří během této hrozné doby byli věrní až do smrti, svou mzdu (13. verš).

Za šesté všechen Boží lid – ti, kteří skrze milost přijali „*věčné evangelium*“ – bude tvořit bohatou žeň pro Boha (verše 14–16).

Za sedmé ti, kteří zavrhli Boží svědectví a klaněli se šelmě, upadnou pod odplatu Božího hněvu (verše 17–20).

Koflíky

Kapitola 15,1 – 16,21

V kapitolách 12 a 13 jsme měli před sebou hrozné propuknutí vzpoury proti Bohu, která se bude odehrávat pod satanem a jeho nástroji v době znovu povstalé Římské říše. To se bude dít po dobu tří a půl roků, které budou předcházet příchodu Krista, aby všechny Svě nepřátele položil pod Svě nohy a aby zřídil království.

Dále jsme se naučili, že Bůh si během této doby zajistí lid pro Kristovo království, národům dá zvěstovat věčné evangelium a soudem zúčtuje s bezbožnými.

V kapitolách 15 a 16 se dovídáme další podrobnosti o zvláštních soudech, které dopadnou na východní a západní oblasti říše, v nichž šelmy vykonávají svoji vládu.

Verš 1: Tyto soudy jsou označeny jako „*sedm ran posledních*“. Bezprostředně předcházejí zjevení Krista. „*V nich je dokonán Boží hněv*“.

Verše 2–4: Dříve než slyšíme o soudech, které přijdou na ty, kdo nesou znamení šelmy a klanějí se jejímu obrazu, je nám potvrzeno požehnání těch, kteří dobyli vítězství nad šelmou a jejím obrazem. Jan ve vidění vidí tyto svaté s Božími harfami stát na skleněném moři, které je smíšeno s ohněm. Nemluví to symbolicky o tom, že tito věřící prošli ohněm zkoušek, a nyní dosáhli místa neproměnné čistoty, v němž už nebude strach ze znečištění a kde zármutek a žal musejí ustoupit radosti a chvalozpěvu? Jsou viděni jako tací, kteří byli

zachráněni od posledních sedmi ran, tak jako kdysi byl Izrael zachráněn od ran, které dopadly na Egypt.

Tak jako ono vysvobození vyvolalo chvalozpěv Mojžíše, tak také toto budoucí osvobození bude následováno podobným propuknutím chvalozpěvu. V něm budou své osvobození připisovat velkým a obdivuhodným skutkům Boha všemohoucího, jenž je ve všech Svých cestách spravedlivý a je „*Král národů*“. Pod vlivem těch dvou šelem vedených satanem se svět pozvedne ve vzpouře proti Bohu a Beránkovi. Tito svatí ale, kteří dobyli vítězství nad šelmou, budou zpívat píseň Beránka. Tím s radostí vyjadřují, že zabitý Beránek je hoden „*přijmout moc a bohatství a moudrost a sílu a čest a slávu a požehnání*“ (5,12). Vidí předem, že nadejde doba, kdy všechny národy přijdou, aby se před Bohem klaněly; neboť nyní Jeho soudy už nemají jako dříve charakter prozřetelnosti, nýbrž „*tvé spravedlivé skutky (soudy) se staly zjevnými*“.

Verše 5–8: Když jsme viděli požehnání těch, kteří dobyli vítězství nad šelmou, je nyní otevřená cesta pro soud nad těmi, kteří přijali znamení šelmy. Pomocí zde použitých symbolů se učíme, že se tyto poslední soudy před zjevením Krista nejen zabývají zlem mezi národy, nýbrž budou také svědectvím pro svatost Božího příbytku. Andělé, kteří tyto soudy vykonávají, přijdou z „*chrámu stánku svědectví na nebi*“, „*oblečení jsouce rouchem lněným, čistým a běloskvoucím*“, což svědčí o svatosti Božího chrámu, s nímž jsou andělé v plném souladu. Jak se sluší na ty, kteří mají vykonávat soud, jsou city zadržovány zlatým pásem kolem hrudi, který mluví o Boží spravedlnosti.

Jakmile andělé vyjdou s těmi sedmi zlatými koflíky, je „*naplněn chrám dýmem od slávy Boží a od moci jeho*“ a během těchto soudů nemohl „*žádný vjíti do chrámu*“. To může naznačovat, že během této vážné doby, kdy Bůh bude jednat v soudu, nebude do Jeho přítomnosti přinášeno žádné velebení a žádná přímluvná prosba.

Kapitola 16,1.2: Boží hněv, který je vyjádřen v prvním koflíku, bude vylít „*na zem*“, čímž jsou míněny národy pod stabilní vládou. Zmínka o šelmě ve 2. verši ukazuje, že se zde jedná o oblast znovu povstalé Římské říše. Tento soud trýzní lidi, kteří se klanějí šelmě a jejímu

obrazu, „škodlivými a zlými vředy“. To může být symbol hrozné, rozkládající rány, která na jedné straně zachvátí ducha těch, kteří se poddají tyranství šelmy, která vezme všechnu svobodu ke kupování a prodávání. Na druhé straně ponoří tyto lidi do bídy, protože odvrhli všechnu Boží bázeň. Pravdivou zůstává zásada, ať ve světě nebo mezi Božím lidem, že sklídíme trápení, když hledáme své potěšení ve svévoli. To, co rozsejeme k uspokojení těla, budeme sklízet jako bédování srdce.

Verš 3: V protikladu k prvnímu koflíku, který je vylit na zem, je druhý koflík vylit „na moře“. Nemluví moře o stavu neklidu? Nebude to tak, že otroctví a tyranie šelmy promění spořádaný lid v neklidný? Klanění se šelmě a s tím spojený neklidný stav povedou k soudu, který znamená pro „každou duši živou“, která upadne pod toto hrozné odpadnutí, mravní smrt nebo oddělení od Boha.

Verše 4–7: Třetí anděl vylévá svůj koflík „na řeky a na studnice vod“. Řeka je ve Svatém Písmu používána jako symbol pro zdroj života a požehnání v dočasném nebo věčném ohledu. Čteme o „proudech vody živé“ a o „řece vody života“ (Jan 7,38; Zjevení 22,1). Že se tyto vody stanou krví, snad znamená, že každý původ lidského myšlení je otráven, a tak život lidí, místo aby vedl k životní svěžesti a ke štěstí, vede k bídě a mravní smrti.

Anděl ospravedlňuje Boha v Jeho spravedlivém soudu. Je spravedlivé, že ti, kteří vylévali krev svatých a proroků vydávajících svědectví pravdě, nyní sami musejí pít kalich smrti – a to tím nejhroznějším způsobem jako věčné oddělení od Boha –, protože otrávil ducha lidí bludem. Lidé mohou mít nějakou moc a po nějakou určitou dobu jim může být dovoleno zjevovat v pronásledování Božího lidu špatnost svého srdce. Ale Pán, Bůh, je všemohoucí a Svým časem pomstí krev Svého lidu. Poukaz na mučednickou smrt svatých znovu ukazuje, že tyto soudy se obracejí zvláště proti říši šelmy.

Verše 8 a 9: Čtvrtý anděl vylévá svůj koflík na slunce. Slunce je použito jako výraz vyvýšené autority. Může zde představovat vládu šelmy, která během této vážné doby vykonává nejvyšší moc diktátora. Pod touto nelítostnou mocí bude lidem vzata všechna svoboda a bu-

dou jako takoví, kteří jsou bičováni ohněm, čímž je jejich síla odporovat zničena. Ale místo aby činili pokání ze svého modlářství a vzdali Bohu čest, která náleží jen Jemu samému, budou se rouhat Božímu jménu, ačkoli vědí, že On má moc nad těmito ranami.

Verše 10 a 11: Pátý koflík je vylit na „*trůn šelmy*“ s tím výsledkem, že její království se zatmí. To bezpochyby mluví o duchovní temnotě, která musí nastat v říši, jejíž hlava obdrží svou moc od satana. Lidé tím upadnou do trýznící bídy, a přece, přes své utrpení a bolesti se neobrátní k Bohu, ani nebudou činit pokání ze svých skutků.

Verše 12–16: Šestý koflík je vylit na „*velikou řeku Eufkrat*“. Tato řeka byla odedávna východní hranicí Římské říše. To, že tento tok vyschne, asi znamená, že budou odstraněny závory, které vždy zadržovaly východní národy od západních národů, aby se nesměšovaly. Že tím bude připravena cesta králům od východu slunce, může znamenat, že ďábelské pověře východu bude dovoleno zaplavit západ.

Ti tři nečistí duchové, představení třemi žábami, které vyjdou z ďábelské trojjednoty, z draka, šelmy a z falešného proroka, a které budou činit zázraky, snad ukazují, že národy východu budou zkazeny vůdci západu. To povede k tomu, že „*králové všeho okršku*“, když se navzájem zkazili, se nyní shromáždí ke spojené válce proti všemohoucímu Bohu. Na tomto hrozném rozcestí světových dějin se mohou lidé domnívat, že východ a západ se nyní sjednotili ke své cti a aby zavedli nový světový pořádek podle své vůle. Sotva jim bude jasno, že byli shromážděni ďáblem k válce proti Bohu.

V závorce od verše 15 nalézáme slovo povzbuzení a varování těm, kteří se v této hrozně době bojí Boha. I když bude celý svět sjednocen skrze ďábla k odporu proti Bohu, přece je bohabojným připomenuto, že Bůh skrze Kristův příchod zasáhne soudem nad světem, neboť Jeho příchod bude jako zloděj. Jestliže Jeho zjevení bude znamenat pro svět neočekávaný soud, na druhé straně přinese požehnání a blaženost těm, kteří bdí a jdou cestou v oddělení od světa, což je vyjádřeno ochraněním jejich roucha.

Zmínka o Armagedonu nás v myšlenkách vede do Magedda ve Starém zákoně, kde ve dnech soudců se národy shromáždily proti Božímu lidu. Musely zakusit, že Bůh sám se jim postavil v soudu, neboť čteme: „*S nebe bojováno, hvězdy z míst svých bojovaly proti Zizarovi.*“ (Soudců 5,19.20) Zatím co Bůh vysílá Svě „*věčné evangelium*“ ke každému národu, aby shromáždil lid pro království Krista, drak, šelma a antikrist se spojí, aby „*krále zemské*“ shromáždili, aby vedli válku proti Bohu všemohoucímu. Avšak upadnou pod přemáhající soud z ruky Všemohoucího.

Verše 17–21: S vylitím sedmého koflíku dosáhne soud nad národy svého hrozného vrcholu, jak to ohlašuje silný hlas z chrámu nebe a od trůnu soudu: „*Stalo se.*“ Tento poslední soud padá na ovzduší, což asi znamená, že i sám dech života lidí bude porušen zvratem. Ten je představen „*velkým zemětřesením*“, které otřese lidskou společností takovým způsobem, že další existence rodiny, sociálního a politického života se stane nemožnou. Zlomí moc Říma – „*toho velkého města*“ –, stejně jako moci světa, představované „*městy národů*“.

Ale především přijde před Bohem na paměť onen zkažený náboženský systém, představovaný „*velkým Babylonem*“. Po staletí se protivil Bohu a Jeho lidu, a nyní bude muset pít kalich „*vína hněvu jeho*“. Žádná útočiště na zemi nebudou moci lidi ochránit před bouří soudu, neboť „*všechny ostrovy pominuly a hory nejsou nalezeny*“. Nikdo nebude moci uniknout tornádu soudu, který je představen mocným krupobitím. Ale místo aby vyznali, že tuto bouři soudu přivolaly jejich hříchy, budou se lidé rouhat Bohu jako původci vši jejich bídy.

Když čteme o těchto hrozných soudech, které spadnou na okruh křesťanstva, musí se nás to hluboce dotýkat. Neboť právě v této části světa, ve které žijeme a která se během všech těch staletí těšila vnějším výsadám křesťanství, kde byla zvěstována **Boží milost** skrze evangelium, se rozvine to velké odpadnutí od Boha a **Boží hněv**, představovaný sedmi koflíky, na ni bude vylit.

Žena a šelma

Kapitola 17

Z kapitoly 13 jsme se naučili, že během vlády šelmy – hlavy znovu povstalé Římské říše – dosáhne bezbožnost času pohanů svého vrcholu. Dále můžeme z kapitol 14 – 16 soudit, že všechno toto zlé přitáhne Boží soud na království šelmy a na ctitele jejího obrazu. Tento Boží zásah dosáhne také svého vrcholu, a to v soudech, které jsou symbolizovány sedmi koflíky Božího hněvu. Jsou značeny jako „poslední“; „*skrze ně má býti dokonán Boží hněv*“ (15,1). Poslední soudy vytvářejí cestu pro osobní návrat Krista, jak je předpověděn v kapitole 19,11–18.

Ale dříve než nám je popsána tato velká událost, jsou nám v kapitolách 17 a 18 podány další podrobnosti o mocném soudu, který zachvátí falešný náboženský systém. Tento systém před nás předstupuje v obrazu falešné ženy a velkého města Babylona. V průběhu popisu těchto soudů jsme už našli dva poukazy na soud nad Babylonem (14,8 a 16,19). Tento zkažený systém má ve světových dějinách tak velký význam, že Bůh považoval za nutné napomenout Svůj lid, aby se od něho úplně oddělil. V tomto smyslu nám podává v těchto dvou kapitolách další podrobnosti o jeho pravém charakteru a o jeho hrozném konci pod Božím soudem.

Při pozorném zvažování Božího slova poznáváme, že pod obrazem Babylona je představeno zkažené křesťanstvo, jak se hlavně zjevuje v papežském Římu. V 9. verši je toto vidění identifikováno s městem na sedmi pahorcích – Římem. V 15. verši vidíme systém, který vykonával nad „*lidmi a zástupy a národy a jazyky*“ téměř neomezenou moc. Dále je v 18. verši řečeno, že „*má království nad králi země*“. Není zřejmé, že tento popis se hodí jen na papežský Řím?

Tento zkažený systém, který si osobuje být církví, je ve skutečnosti ďábelskou napodobeninou. V těchto kapitolách už nemáme před sebou proti-Krista, nýbrž proti-Církev. Máme zde dvojí obraz této falešné církve. V 17. kapitole je představena v obrazu ženy; v 18.

kapitole se zjevuje v obraze velkého města. Žena představuje papežství v celé jeho zkaženosti, jak je Bůh vidí, neboť žena je ukázána jako nevěstka. Město reprezentuje papežství z hlediska lidí ve vši jeho nádheře a jeho luxusu. V protikladu k tomu vidíme o něco později v Knize Zjevení obdivuhodný zjev pravé Církve, nejprve jako Kristovy nevěsty (19. kapitola), a pak ve vztahu ke světu jako nebeského města (21. kapitola). Zde máme před sebou ďáblovu napodobeninu, která, ačkoli si osobuje být Kristovou církví, je odhalena jako zkažená nevěstka a jako světské město.

Při uvažování o tomto falešném systému v 17. kapitole poznamenáváme, že v prvním oddílu – verše 1 až 6 – máme vidění, jak jej Jan vidí. Ve druhém oddílu – verše 7 až 18 – máme výklad tohoto vidění skrze anděla.

Verše 1 a 2: Janovi je řečeno, že mu bude ukázán soud nad tímto falešným systémem. Není představen prostě ženou, nýbrž jako zkažená a prostopášná žena, čímž je obrazně ukázáno, že tento falešný systém bere lidem všechnu věrnost ke Kristu. Její **dalekosáhlý vliv** je vyjádřen konstatováním, že „*sedí na vodách mnohých*“. Její **zlý vliv** na vůdce křesťanstva má své vyjádření skrze obraz jejího nesvatého spojení s „*králi země*“.

Verše 3 a 4: Aby viděl toto vidění, je Jan v duchu veden ven „*na poušť*“. Tento zkažený systém může zplodit jen poušť, ve které není pro Boha nebo lidi nic k nalezení. V této poušti spatřuje Jan ve vidění ženu, která sedí na šarlatově červené šelmě se sedmi hlavami a deseti rohy.

Tento obraz sice vyjadřuje zlo papežství během staletí, ale představuje zde jeho poslední stav, kde bude veřejně sjednoceno se šelmou, tedy se znovu povstalejší Římskou říší. To, že žena sedí na šelmě, naznačuje, že papežství ve své poslední fázi bude na krátký čas vládnout říší a od ní bude podporováno. Znovu povstávající Římská říše se svými spojeneckými králi najde ve své snaze vymýtit všechnu Boží bázeň a zavést uctívání obrazu šelmy ve zkaženém papežství zjevně ochotný nástroj k naplnění svých zlých úmyslů; neboť tento

zkažený systém je a vždy byl charakterizován nejhorším modlářstvím.

Tato modloslužba je zde představena zlatým pohárem plným ohavnosti v ruce ženy. Zde, stejně jako ve Starém zákoně, mluví ohavnost o modloslužbě. „*Zlatý pohár*“ může na lidi působit přitažlivým dojmem, ale jeho obsah je v Božích očích ohavností. Tak se zdá být naprosto jasné, že papežství ve své snaze vést lidi k tomu, aby se vzdali Boha a oddali se modlářství, se v budoucnosti veřejně spojí s politickou mocí. Náboženská moc a politické moci se sjednotí, aby vedly svět zpět k nejhoršímu pohanství. „*Pes navrátil se k vývratku svému a svině umytá do kaliště svého.*“ (2. Petra 2,22) Takového druhu bude hrozný konec zkaženého vyznávajícího křesťanství.

Verš 5: Hrozný charakter papežství bude dále znázorněn jménem, které Jan vidí napsané na čele ženy. První slovo: „*tajemství*“ není ve Svatém Písmu použito k vyjádření něčeho tajuplného, nýbrž, jak bylo řečeno: „Ukazuje na něco, co nemůže být přirozeným duchem člověka vyzkoumáno, na něco skrytého, co může být odhaleno jen určitým a jasným světlem od Boha.“ Bez tohoto zjevení by si Jan nikdy neuměl představit, že se křesťanství vyvine do takového velkého systému, který vyznává jméno Krista a osobuje si být církví, sám ale bude naprosto zkažený, takže o něm musí být řečeno: „*Tajemství, Babylon velký, matka smilnic a ohavností země.*“

Skutečný Babylon ve starověku byl sice po nějaký čas největším městem na zemi, ale byl také centrem a zdrojem modloslužby a zkažení. V tomto smyslu se papežství stane „*Babylonem velkým*“; neboť podobně jako starý Babylon je středem zkázy, luxusu a slávy tohoto světa. Jako „*matka smilnic*“ se stane původem a hlavní oporou vši modlářské ohavnosti země. Neznamená to, že všechna zkáza v křesťanstvu má svůj původ v papežském systému? Nemůžeme usuzovat, že po vtržení Církve vše, co z křesťanského vyznání zůstane na zemi, ponese jméno: Babylon „*veliký, matka smilnic a ohavností země*“ a jako takové to upadne pod Boží soud?

Verš 6: Dále je Janovi ukázáno, že žena je „*opilá krví svatých a krví mučedníků Ježíšových*“. Papežství bylo nejen zdrojem modlářství

a zkaženosti, nýbrž se i po celá staletí protivilo pravému Božímu lidu a pronásledovalo jej. Pohanský Řím ve svých dnech pronásledoval křesťany. Avšak ona pronásledování se jeví malá ve srovnání s miliony „svědků Ježíšových“, kteří pod papežstvím byli v masakrech velkých rozměrů skrze hrůzy mučení a ohně hranic hnání do smrti.

To, že křesťané byli pronásledováni pohany, nemohlo apoštola udivit, ale když se nyní dověděl, že přijde čas, ve kterém se vyznávající církev stane středem modlářství a zavilým pronásledovatelem svatých, naplnilo jej to „*divením velikým*“.

Verše 7 a 8: V reakci na apoštolův údiv mu anděl zjevuje tajemství hrozného spojení zkaženého křesťanstva se zkaženou vládou světa. Anděl nejprve ve verších 8–14 vysvětluje historii šelmy neboli Římské říše. Tato říše je popsána jako ta, která kdysi byla, pak pro nějakou dobu přestala existovat, ale má znovu povstat v nejhroznější formě. Jako taková vystoupí „*z propasti*“ a bude satanem poháněna, ale nakonec zanikne mohutným zničením. Víme, že kdysi mocná Římská říše už před staletími přestala existovat jako světová velmoc. Avšak zde se dovídáme, že k údivu těch, kteří bydlí na zemi a nemají podíl v knize života, na krátký čas opět povstane. Písmo nás učí, že vrchnosti jsou ustanoveny od Boha. Avšak v době opětného ustavení Římské říše už nebudou vládnoucí moci ustanovovány od Boha, nýbrž na krátké období budou ovládány z propasti satanem. Kdosi poznamenal: „Během krátké doby satan vytvoří říši, která odpovídá jeho úmyslům, protože bude spočívat na satanských zásadách, které Boha popírají.“

Verše 9–11: Dále nám je řečeno, že symboly sedmi hlav mají dvojí význam. Ukazují na sedm hor, „*na kterých ta žena sedí*“. Tím je potvrzena dobře známá skutečnost, že papežství má své sídlo v městě sedmi pahorků – v Římě. Dále těch sedm hlav reprezentuje sedm králů nebo vládních forem, pomocí nichž byla Římská říše v různých časových obdobích ovládána. Ve dnech apoštola už pominulo pět forem vlády a šestá, císařská vládní forma, tehdy vládla. Také toto císařství už před staletími zmizelo. Ale v budoucnosti opět povstane pod sedmou vládní formou, opět imperialistické, ale – jak se to

apoštol dovídá – ve spojení se svazkem deseti králů. Hlava této znovu povstalé říše bude jednou z těch sedmi, protože nese císařský charakter, a přece bude tento samovládce v určitém smyslu osmým, protože vychází přímo z ďábelského zdroje.

Verše 12 a 13: Nyní jsme poučeni, že těch deset rohů představuje deset králů, kteří budou vládnout spolu se šelmou. Spojí se a dají šelmě moc a autoritu. Neukazuje nám proroctví jasně, že Evropa v budoucnosti bude hledat „pokoj a bezpečnost“ v tom, že se zformuje ve společenství deseti království, která budou stát pod ústřední autoritou hlavy Římské říše, která bude přímo řízena mocí satana?

Verš 14: Tento spolek povede západní mocnosti do úplného odpadnutí od Krista, neboť těchto deset králů nebo království, která oni zastupují, se sice bude snažit udržet mezi sebou pokoj, ale spojí se k válce proti Beránkovi. To ale nutně povede k jejich zániku, neboť Beránek, jemuž se odváží odporovat, je „*Pán pánů a Král králů*“, jenž zvítězí nad každou vzpourou. Svátí, kteří budou pod vládou šelmy pronásledováni, budou spojeni s Kristem v Jeho soudu nad tímto satanským svazkem, neboť jsou „*povolání a vyvolení a věrní*“.

Verše 15 a 16: Když anděl předpověděl charakter a osud znovu povstalé Římské říše, vrací se nyní zpět k papežství, aby oznámil zničení tohoto falešného systému. Nejprve jsme poučeni, že žena, sedící na vodách mnohých je obraz celosvětového vlivu papežství nad „*lidmi a zástupy a národy a jazyky*“. Pak se ale učíme, že přijde doba, kdy spojené národy se obrátí proti tomuto falešnému systému a jak kdosi poznamenal: „Nesvatá láska skončí v nenávisti.“ Zbaví ji vší moci, „*učiní ji opuštěnou a nahou*“ a zmocní se všech jejích bohatství, a tak způsobí její zničení.

Verš 17: Dále se učíme, že národy nevědomky vykonají ve zkažení tohoto strach budícího systému Boží vůli, i když jejich úmysl asi spočívá v tom, aby dali šelmě nejvyšší vládní moc. Avšak Bůh stojí nade vším, ať je to ve zničení falešné ženy nebo v ukončení vlády šelmy. Tyto zlé moci mohou trvat jen, „*dokud by nebyla vykonána slova Boží*“.

Verš 18: Žena, která bude zkažena deseti královstvími, představuje onen velký, dojmem působící systém, který jako velké město má „*království nad králi země*“. Jak kdosi poznamenal, byla „sídlem žádostivé a úkladů plné ctižádosti, zločinů a klamu všeho druhu, každého druhu pyšné moci nad druhými, světského luxusu a bezbožnosti“.

Velké město Babylon

Kapitola 18

V kapitolách 17 a 18 leží pro křesťany jak velký význam, tak také hluboká vážnost. Nalézáme v nich úplné ukázání hrozného charakteru posledního stavu zkaženého křesťanstva, stejně jako jeho konečný zánik. V kapitole 17 jsme viděli, jak zkažený systém, který po staletí předstíral, že je Boží církví a který nalézá svůj nejjasnější charakter v papežství, se na konci dá do nesvatého spojení se světskou mocí; a to s onou říší, která svou moc obdrží z propasti. Zatím co falešná církev vyznává jméno Krista, je vůči Kristu nanejvýš nevěrná, což je vyjádřeno v jejím označení jako nevěstky.

Verše 1–3: V kapitole 18 nyní vidíme tentýž zkažený náboženský systém v obrazu velkého, velký dojem vzbuzujícího města. Dovídáme se tam, že papežství, které si po staletí osobovalo být samospasitelnou církví a jako takové být „*příbytkem Božím v Duchu*“, bude na svém hrozném konci „*příbytkem ďáblů a stráží každého ducha nečistého a stráží všelikého ptactva nečistého a ohyzdného*“. Tyto vážné pravdy jsou zvěstovány andělem z nebe, jenž je vybaven velkou mocí a osvětluje temnotu na zemi slávou nebe. Zvěstuje silným hlasem, kterému nikdo nemůže odporovat, pád tohoto falešného systému a málo slovy shrnuje jeho zlý vliv na celý svět. „*Všechny národy*“ byly oklamány jeho omamujícím vlivem. Králové byli svým nesvatým spojením s ním strženi do zkázy; a světsky smýšlející „*zbohatli ze zboží rozkoší jeho*“.

Verše 4–8: Vzhledem k hroznému charakteru tohoto systému a k přemáhajícímu soudu, který na něj přijde, slyší Jan hlas z nebe – jistě hlas Krista – říci: *„Vyjděte z něho, lide můj, abyste neobcovali hříchům jeho, a abyste nepřijali z jeho ran.“* Na začátku křesťanství byli věřící napomínáni vzhledem k modlářskému **pohanskému světu**, aby *„vyšli z prostředku jejich“* a aby *„se oddělili“* (2. Korintským 6,16.17). Na konci křesťanského období jsou věřící napomínáni, aby *„vyšli“* ze zkaženého **vyznávajícího křesťanstva**, které je v plné míře své zkaženosti představeno papežstvím. Nejsme vyzýváni, abychom je reformovali nebo přemáhali, nýbrž abychom z něho vyšli, abychom neměli účast na jeho hříších. Babylon znamená „zmatení“ a žádné jiné slovo by nemohlo popsat jasněji hrozný konec toho, co se přiznává ke jménu Krista, ale je charakterizováno přátelstvím se světem – což znamená nepřátelství vůči Bohu. Křesťanstvo končí krajně náboženskou formou, která je použita jako plášť, aby přikryla *„žádost těla a žádost očí a pýchu života“*. Před těmito hříchy jsme varováni.

Nebezpečí pro nás spočívá v tom, že my, dokonce i praví věřící, upadneme *„do jeho hříchů“*. Jaké jsou to hříchy? Není toto jeho největší hřích, že zatím co vyznává, že je Boží církví, prakticky jako hrozný systém zapírá pravé křesťanství? Osobuje si uvádět jméno Krista do každého světského spojení a tělesné žádosti. Místo aby chránilo Boží lid, bylo po staletí jeho pronásledovatelem. Místo aby vyvyšovalo Krista, oslavovalo samo sebe. Místo aby následovalo Krista a samo sebe zapíralo, žilo si pro sebe. Místo aby šlo cestou cizince a poutníka vyvolaného z tohoto světa, vládlo jako královna v tomto světě.

Abychom ušli těmto hříchům, jsme napomínáni, abychom *„vyšli“* a byli zcela odděleni od zkázy křesťanstva. Naše místo jako věřících je shromažďovat se vně za táborem ke Kristu, který je od světa opo-
vrhován.

Jsme varováni, že na tento světský náboženský systém náhle spadne mocný Boží soud. Ty, kteří se chlubili, že *„pláče neužijí“*, postihne *„smrt a pláč i hlad“*. Jakkoli se v lidských očích může zdát mocný

a pevný, tu přece jeho pád bude úplný: „*Ohněm spálen bude, neboť silný jest Pán, který jej potupí.*“ Není úkolem věřících podnikat křížové tažení proti zkaženosti Říma. Bůh, jenž je silný, Svým časem a Svým způsobem odplatí dvojnásobně všechno zlé, které způsobil Božímu lidu. Naše odpovědnost jako věřících je poslechnout slov Pána: „*Vyjděte z něho, lide můj.*“

Verše 9–19: V dále následujících verších čteme o nářku „*králů země*“, o pláči a zármutku „*kupců zemských*“ kvůli pádu tohoto ha-nebného systému. Deset králů asi bude pod vedením šelmy použito, aby jej zničili. Ale po jeho zničení tito králové a kupci poznají, jak velmi byly materiální velikost jejich měst a úspěch jejich obchodu závislé na tomto falešném systému. Když zjistí, jakou sociální a hospodářskou ztrátu jeho pád představuje, budou nad jeho zánikem naříkat a rmoutit se. Kupci zemští, kteří se obohacovali na zálibě „*Babylona*“ v nádherných budovách a pozemském luxusu, pláčou a mají zármutek nad tím, že „*už nikdo nekupuje jejich zboží*“.

Jaké hrozné odsouzení vyznávajícího křesťanstva, když zde musí být řečeno, že je podporováno králi, protože jim dopomáhá k jejich pozemské velikosti a k jejich luxusu, a od kupců, protože znamená vydatný zdroj pro obchod a vydělávání peněz! Zkažené křesťanství skončí v tom, že bude největší mocí k podpoře světáctví, luxusu a materiálního zisku na zemi. V tomto bezbožném systému bude vše, od zlata až k nevolníkům a lidským duším, proměněno v prostředek ke světskému zisku. A všimněme si dobře, že mezi těmito obchodními statky zaujímá „*zlato*“ první místo a „*lidské duše*“ poslední místo, poněvadž v jeho ocenění mají nejmenší význam. Podle Božího úsudku bude všechno „*zpuštěno*“. Bude oloupeno o všechny své pozemské statky a „*v jedné hodině zpusťlo*“ (verše 17,14,19).

Verš 20: Zatím co na zemi králové a kupci naříkají nad jeho pádem, jsou svatí, apoštolové a proroci v nebi vyzváni, aby se radovali, neboť v jeho pádu Bůh pomstí utrpení, které Jeho lidu způsobil. Nikdy není věcí věřících, aby se mstili. Bůh nemůže svěřit Svému lidu pomstu. Slovo nás učí: „*Ne sami sebe mstíce, nejmilejší... Mně pomsta, já odplatím, praví Pán.*“ (Žalm 94,1; Řím. 12,19)

Verše 21–24: Závěrečné verše obsahují tři hlavní pravdy, které shrnují poučení kapitoly o hrozném charakteru a hrozném konci zkaženého křesťanstva dle jména. Předně se učíme, jak se tato náboženská zkáza jeví v očích lidí; za druhé vidíme jeho pravý charakter v Božích očích; a za třetí je nám oznámen veliký soud, kterým je provždy odstraněno ze země.

Předně je křesťanstvo v očích lidí mocný systém, neboť je nazváno „*město veliké*“. V průběhu této kapitoly je toto město osmkrát jmenováno „*velkým městem*“. Poskytuje vše, co se líbí přirozenému člověku. Ve 22. verši čteme o hudbě, která okouzluje přirozené ucho; o „*umění*“, které naplnilo Evropu nádhernými budovami, líbícími se oku. Dále se v ní nalézá „*mlýnský kámen*“, obraz hospodářství a obchodu, kterým jsou lidé obohacováni hmotným vlastnictvím. Umělé „*světlo lampy*“ mluví o jeho vlivu na lidské city a hlas „*ženicha a nevěsty*“ mluví o přirozených radostech.

Za druhé zde máme vystupující charakteristické znaky z Božího hlediska. Čteme: „*Kupci tvoji bývala knížata zemská, a kouzly tvými v blud uvedeny byly všechny národy.*“ Vyznávající křesťanstvo končí v systému, který je přesným opakem všeho, k čemu je povolána Boží Církev:

Jeho znakem jsou „*kupci*“, a nese tak charakter materiálního bohatství, místo aby znalo „*nestihlá bohatství Kristova*“.

Jeho lidé jsou „*velcí země*“, místo aby se vyznačovalo od Boha vyvolenou slabostí a opovržeností od světa.

Obyvatelé Babylona jsou **lidé této země**, místo aby byli nebeskými lidmi.

Tento systém svými „*kouzly*“ stojí pod vlivem zlých duchů, místo pod vedením Božího Ducha Svatého.

Všechny národy jsou skrze ně **svedeny**, protože zvěstuje blud místo pravdy.

Je v něm nalezena „*krev proroků a svatých*“, to znamená, že pronásleduje Boží stádo, místo aby se o ně staralo.

Jsou tam nalezeni všichni, „kteří na zemi byli **zabiti**“, je tedy charakterizováno smrtí místo životem.

Za třetí se učíme, jaký mocný soud ukončí historii zkaženého křesťanstva dle jména. Po dobu patnácti století tento hrozný systém klamal svět, ale na konci na něj přijde soud „v jeden den“ nebo „jedné hodiny“ (verše 8,10,1,19). Jako velký mlýnský kámen bude uvrženo do moře a už nikdy nebude na zemi nalezeno, tak rozsáhlý a konečný bude jeho soud. Je pozoruhodné, jak Duch Boží zde opakuje slova „**nikdy více**“. Jeho světlo, které se líbí intelektu a citům, už „**(nikdy) více**“ nezasvítí a „**(nikdy) více**“ už tu nebudou přirozené radosti.

Svatba Beránkova

Kapitola 19,1-10

Když se dnes v křesťanstvu podíváme kolem sebe, musíme na jedné straně zjistit, že velký vyznávající zástup je stále více zkažen, takže křesťanstvo dle jména v závěru skončí ve stavu, kdy bude podporováno od politických vůdců, kteří obdrží svou moc z propasti. Symbolickou řečí vyjádřeno: Žena bude sedět na šelmě. Na druhé straně vidíme, jak pravý Boží lid se stává stále slabším a v očích světa nevýznamným.

Tváří v tvář zkáze křesťanského vyznání a slabosti mezi Božím lidem je zde nebezpečí, že ti, kteří se snaží být věrní světlu, které obdrželi, budou unaveni a ve svém duchu skleslí. Jejich ruce zeslábnou, kolena ochabnou, takže budou mít sklon k tomu, aby se odklonili od úzké cesty směrem k široké, snazší cestě.

Jak často Duch Boží vede ve Svatých Písmech naše myšlenky ke konci cesty, abychom přes všechny těžkosti směřovali kupředu a s vytrváním běželi ten před námi ležící běh. Tak je tomu také v našem oddílu. Když jsme v 17. a 18. kapitole viděli konečné soudy nad vši zkažeností vyznávajícího křesťanstva, jsme nyní v Duchu přeneseni

do nebe, abychom na konci před sebou viděli rozvinutou Kristovu slávu a požehnání Jeho lidu.

Verš 1: Jan může říci: „*Potom jsem slyšel veliký hlas velikého zástupu na nebi.*“ Tak smíme vidět nejenom konečný soud nad falešnou církví na zemi, nýbrž jsou nám také odkryta konečná požehnání pravé Církve v nebi.

Už v kapitole 18,20 jsme slyšeli, jak nebe spolu se svatými, apoštoly a proroky je vyzváno, aby se radovalo ze soudu nad falešnou ženou. Nyní smíme slyšet odpověď nebe, neboť „*velký zástup na nebi*“ říká: „*Haleluja!*“ Říkají to **jedním** a k tomu silným hlasem. V nebi vládne jen **jedna** mysl. Žádný rušivý tón tam nekazí harmonii. Zatím co Babylon prohlašoval, že spasení je k nalezení jen v jeho falešném systému, osoboval si slávu a moc, jak čteme: „*Jak se mnoho chlubil*“ a ve svém srdci říkal: „*Sedím (jako) královna.*“ Nyní nebe silným hlasem zvěstuje „*spasení a sláva a čest i moc Pánu Bohu našemu*“.

Verše 2–4: Nebe dále poznává, že soud nad tímto falešným systémem je ospravedlnění Božího svatého charakteru. Nebe silným hlasem dosvědčuje: „*Pravé a spravedlivé soudy jeho.*“ Když se podíváme zpět, vidíme aroganci, oslavování sebe a rozvinutí moci tohoto zkaženého systému, který mohl trvat po staletí. Myslíme na pronásledování, v nichž byla vylévána krev milionů z Božího lidu rukou falešné ženy, aniž by Bůh viditelně zakročil. Když na to takto hledíme, můžeme být v pokušení myslet si, že Bůh byl vůči zlu ve světě a utrpením svatých lhostejný. Nyní přichází ale konečně den, ve kterém se ukazuje, že Boží trpělivost neznamená, že Svá zaslíbení neuskuteční nebo že neviděl utrpení Svého lidu a neslyšel jeho volání. Ve spravedlnosti bude soudit všechnu zkaženost a krev Svých služebníků. Tento Boží zásah vyvolává druhé „*haleluja*“. První haleluja je vyvoláno zjeveným Božím charakterem; druhé Jeho svatými soudy nad zlem; třetí znamená velebení vůči Bohu za všechno, co On je sám v sobě.

Verše 5–7: Když byla zkaženost na zemi odsouzena a krev svatých Božích pomstěna, smíme skrze víru hledět přes všechny ty soudy a vidět slávu Krista a požehnání Jeho lidu. Poznáváme, že cesta je

volná, aby zřídil vládu Krista a aby přišel velký den Beránkovy svatby. Při pohledu na tuto velkou událost vyzývá hlas z trůnu v nebi všechny Boží služebníky, jak malé, tak i veliké, aby chválili našeho Boha. Celé nebe odpovídá s velkou radostí na toto volání, neboť Jan slyší náhle chválu velkého zástupu jako hlas mnohých vod a jako zvuk hromů silných, řkoucích: „*Haleluja.*“ Toto čtvrté haleluja je výraz radosti nebe nad tím, že Kristova sláva nyní bude viditelná a že touha Jeho srdce se naplní. Utrpení obdrží nyní slavnou odpověď, neboť doba Jeho vlády přišla. Jeho láska, která Jej vedla, aby zemřel za Svou Církev, najde nyní Svě uspokojení, „*neboť přišla svatba Beránkova*“.

Smíme zde vidět naplnění celé Boží rady o Kristu a Jeho Církvi. Je požehnané poznat, že Bůh od počátku historie člověka a přes všechny časy měl před sebou a nám chtěl ukázat pravdy týkající se Beránka a nevěsty, které jsou Jeho srdci tak vzácné. Abelovou obětí prvotin jeho stáda drobného dobytka začíná historie Beránka. U Abrahama nalézáme pokračování, když svému synu řekl: „*Bůh opatří sobě ovečku k oběti zápalné.*“ Mojžíš vede historii dále, když vzhledem k noci Fáze Izraeli přikazuje, aby si vzali beránka „*bez vady*“. Izaiáš prorokuje, že Kristus bude „*jako beránek, který je veden na zabití*“. Jan Křtitel mohl vzhledem ke Kristu říci: „*Aj, Beránek Boží!*“ Apoštol Petr nám připomíná, že jsme byli vykoupeni „*drahou krví Krista jako Beránka bez vady a bez poskvrny*“. Apoštol Jan nám představuje Beránka nejprve uprostřed trůnu jako zabitého. Pak nás vede dále až ke slavné odpovědi na všechna Jeho utrpení, když přišel den svatby Beránkovy.

Dále měl Bůh Církev jako Kristovu nevěstu stále před sebou. Ta měla na konci být dána Pánu Ježíši k radosti a uspokojení Jeho srdce. Už před pádem do hříchu vidíme Evu, která byla Adamovi dána jako někdo, kdo byl „*jemu roven*“, velké tajemství, které je nyní odkryto, že Kristus má mít jako Svou nevěstu velký zástup věřících, kteří jsou mu učinění podobnými.

V Rebece, v níž Izák našel potěšení a lásku, vidíme další příklad nevěsty. Dále víme, že Asenat, Ruť, Abigail a v jistém smyslu nevěsta

v Písni písní představují různé obrazy Církve jako nevěsty Beránkovy. Po všechna ta století a měnící se období, během vzestupu a úpadku Izraele a také v našem křesťanském časovém období, které je charakterizováno tak mnohým selháním – za tím vším vskrytu vykonal Bůh Svě velké předsevzetí. Vše se pohybuje směrem k velkému dni svatby Beránkovy.

Verš 8: To, že se nevěsta „*připravila*“, jistě znamená, že došlo ke zjevení před soudnou stolicí. Všechna selhání na cestě pouští tímto světem byla osvětlena podle Boha. Nyní zůstává už jen to, co nalézá Kristovo uznání.

Nevěsta je představená oblečená „*v kment čistý a skvoucí*“. Tento oděv se skládá ze „*spravedlností svatých*“. Všechno, co věřící během svého života na zemi učinili pro Krista a v Jeho jménu – všechna utrpení, všechno pohanění a každá urážka, kterou vytrpěli, každá sklenice vody, kterou dali v Jeho jménu –, bude v onen velký den vzpomenu. Bude to „*nalezeno k chvále a ke cti i k slávě*“ (1. Petra 1,7). Nejmenší skutek, který měl za pohnutku Krista, bude tvořit vlákno oděvu, který bude zdobit Církev, když bude Kristu představena „*ne-mající poskvrny ani vrásky neb cokoli takového*“.

Jak dobré je myslet na to, že v onen den nebude chybět ani jediný úd Kristovy Církve. Malí i velcí tam budou. Bude tam každý jednotlivý z nesčetných milionů mučedníků, kteří vytrpěli každou formu násilí a zlého jednání ve dnech pohanského Říma. Všichni ti, kteří pod papežským Římem prodělali ještě hroznější hrůzy, tam dostanou obdivuhodnou odpověď na všechna svá utrpení. Nezměrný zástup věřících, kteří během staletí žili svůj skrytý život pod Božím okem jako „*tíší země*“ a o nichž nenalézáme žádnou zprávu v historii: ti budou nakonec zjeveni jako část Kristovy nevěsty „*svatí a bez poskvrny*“ ve slávě.

Verš 9: Dále se dovídáme, že nejen Církev nastoupí do zvláštního místa požehnání, ke kterému byla vyvolena, nýbrž požehnáno bude také těm, „*kterí jsou k večeři svatby Beránkovy pozváni*“. Svatební hostina se nemůže omezit jen na ženicha a nevěstu, zahrnuje nutně také hosty. Při této velké svatební hostině představují pozvané jistě

věřící Starého zákona. I když nepatří k Církvi, která byla vyvolána během křesťanského časového období ze Židů a národů, přece mají podíl na vzkříšení svatých, když patří k onomu velkému zástupu těch, „**kteří jsou Kristovi při příchodu jeho**“ (1. Kor. 15,23). Ti budou mít v onen den slávy své zvláštní místo požehnání.

Bude tam celá dlouhá řada věřících, kteří žili před křížem. Bude tam Abel a s ním velká armáda mučedníků. Bude tam Enoch, který chodil s Bohem, a budou tam „tisíce svatých“, o kterých prorokoval. Bude tam Abraham a „cizinci bez občanství na zemi“, kteří se k tomuto světu obrátili zády, aby hledali nebeskou vlast. Mojžíš a všichni ti, kteří zvolili raději trpět s Božím lidem nepohodlí, než mít dočasnou rozkoš hříchu, ti tam budou rovněž. Krátce, celý velký zástup věřících od zahrady Eden až ke Kristovu kříži, kteří chodili po stezce víry, „malí i velcí“, jichž svět nebyl hoden, ti všichni tam budou a budou mít svůj díl a své požehnání u svatební hostiny Beránkovy.

Obdivuhodná předložení budoucích sláv končí ujištěním: „*Tato slova Boží jsou pravá.*“ Proto můžeme být o jejich pravdě plně přesvědčeni a **ve víře**, která spočívá na „*pravdivých Božích slovech*“, je v srdci přijmout.

Verš 10: Přemožen slávou anděla, který oznamuje tyto velké události, Jan padá k jeho nohám, aby se mu klaněl. Okamžitě je napomenut, aby se neklaněl někomu, kdo je jeho spoluslužebníkem, nýbrž Bohu jedinému. Anděl byl jen služebníkem, aby zvěstoval pravdivá Boží slova a aby nás tak vedl ke klanění se Bohu – k cíli každé pravé služby. Dále nám je poukázáno na to, že „*duch proroctví je svědectví Ježíšovo*“. Ve skutečnosti nám proroctví rozvíjí budoucí soudy nad národy a budoucí požehnání Božího lidu, avšak toto vše vzhledem ke cti a slávě Pána Ježíše. Velkým cílem všech „*pravých Božích slov*“ je Ježíš. Blaze nám, když při uvažování o proroctvích máme před sebou nejen budoucí události, nýbrž Pána Ježíše samého.

Zjevení Krista

Kapitola 19,11 – 20,3

Už v kapitole 11,15–18 jsme viděli, že se zazněním poslední trouby se království tohoto světa stávají říší našeho Pána a Jeho Krista. Po zmínce o této velké události následuje ve Zjevení důležitá vsuvka. V ní jsou představeny vůdčí osobnosti a události během doby, která bezprostředně předchází Kristově vládě. Po této vsuvce pokračují v kapitole 19,11 prorocké dějiny budoucích událostí.

Verš 11: Nyní jsme poučováni o veřejném zjevení Krista a Jeho lidu, aby zřídil na zemi Svou vládu. Jan vydává svědectví: „*Viděl jsem nebe otevřené.*“ Otevřená nebesa stojí vždy ve spojení s Kristem. Když žil na zemi, „*byla mu otevřena nebesa*“, protože nebe poprvé mohlo pohledět sem dolů a vidět na zemi Toho, v němž Otec měl své plné zalíbení (Matouš 3,16.17). Po Jeho nanebevstoupení mohl Štěpán vydat svědectví: „*Vidím nebesa otevřená a Syna člověka stojícího na pravici Boží.*“ Nebesa jsou nyní otevřená, aby věřící na zemi mohli vzhlednout a uvidět Syna člověka ve slávě (Skutky ap. 7,55.56). V kapitole 4,1 vidíme „*dveře otevřené v nebi*“, aby Jan v Duchu mohl vstoupit v onen výjev slávy, aby tam našel Krista jako Božího Beránka, předmět všeobecného uctívání. On je Ten, který jako Stvořitel a Vykupitel je hoden obdržet „*slávu a čest a moc*“ (4,11; 5,9–14). Zde, v 19. kapitole, jsou nebesa otevřena, aby se Kristus mohl zjevit, aby vládl jako Král králů a Pán pánů. Od nynějška zůstanou nebesa otevřená, aby v Tisíciletém království, kdy pod Kristovou vládou bude nebe stát ve spojení se zemí, mohli andělé vystupovat a sestupovat na Krista – Syna člověka (Jan 1,51).

V tomto vidění Jan vidí „*bílého koně*“, symbol vítězné moci. První příchod Pána Ježíše na zem se stal v okolnostech slabosti a pokorné milosti jako novorozeného děťátka. Jeho další příchod bude v moci a slávě. Víme, že jezdec na bílém koni může představovat jen Krista, neboť kdo kromě Něho může být označen za „*věrného a pravdivého*“? Při Svém prvním příchodu byl charakterizován „*milostí a pravdou*“, což pro lidi znamenalo záchranu. Při Svém druhém příchodu

vystoupí jako ten Věrný a Pravdivý, aby vykonal soud. Proto bezprostředně nato čteme: „*Spravedlivě soudí i bojuje.*“

Verš 12: Jeho oči jako plamen ohně popisují Jeho pronikavý pohled, před kterým nezůstane nic skryto. „*Mnohé diadémy*“ nám připomínají Jeho univerzální vládu a Jeho neomezená práva.

Pak čteme. „*Nese jméno napsané, které nikdo nezná než jen on sám.*“ V tomto oddílu nalézáme ještě jiná jména, jejichž význam ale trochu můžeme poznávat. Je nazván „*věrný a pravdivý*“ a Jeho jméno zní: „*Slovo Boží*“, a dále nese „*napsané jméno: Král králů a Pán pánů*“. Ale když vystoupí, aby vládl jako Syn člověka, je pečlivě bděno nad slávou Jeho Osoby jako Božího Syna. Jako takový stojí nad lidmi a mimo schopnost chápání stvoření, neboť „*nikdo nezná Syna, než jedině Otec*“ (Matouš 11,27).

Verš 13: Jeho „*roucho pokropené krví*“ jistě nemluví o Jeho krvi, vyliaté za hříšníky, nýbrž o krvi odpůrců – je důkazem jejich smrti pod soudem. Z Janova evangelia víme, že Kristus jako Slovo zjevuje Otce v milosti a pravdě. Zde se nyní učíme, že oznamuje Boha ve spravedlnosti a hněvu proti národům.

Verš 14: Nyní jsme poučováni, že oslavení svatí se pak zjeví s Kristem. Z jiných míst Písma víme, že když se Pán Ježíš zjeví z nebe, stane se tak „*s anděly své moci*“ (2. Tes. 1,7). Také víme, že věřící přijdou s Kristem, neboť čteme: „*Když se pak ukáže Kristus, život náš, tehdy i vy ukážete se s ním ve slávě.*“ (Kol. 3,4)

Zde se zdá, že zástupy, které následují Krista, spíše ukazují na oslavené věřící než na zástupy andělů. V kapitole 17,14 jsme četli, že ti, kteří jsou s Pánem pánů a Králem králů, jsou „*povolání a vyvolení a věrní*“, což jsou výrazy, které jsou sotva použitelné na anděly. Dále čteme, že tito následovníci „*jsou oblečeni kmentem bílým a čistým*“ a tímto způsobem jsou mravně vhodné doprovázet Krále a Pána v Jeho vítězné moci.

Verš 15: Věřící mohou následovat Pána, avšak On sám vykoná soud. Jsou to **Jeho ústa**, která vyslovují slovo, jež jako ostrý meč zničí bezbožné. Je to **Jeho ruka**, která vede železný prut, aby v naplnění dru-

hého Žalmu rozdrtil odpadlé a vzpurné národy. Jsou to **Jeho nohy**, které budou tlačit „*pres vína hněvu a prchlivosti Boha všemohoucího*“.

Verš 16: Když se takto zjeví ve slávě, aby zúčtoval s Božími nepřáteli, bude zjevné, že je vskutku „*Král králů a Pán pánů*“. Je Ten, o kterém Bůh zvěstoval: „*Dám národy, dědictví tvé, a končiny země vladařství tvé.*“ (Žalm 2,8)

Verše 17 a 18: Závěrečné verše oznamují soudy, které budou následovat bezprostředně po zjevení Krista. V 9. verši jsme četli o blaženosti věřících v nebi, kteří jsou pozváni ke svatební hostině Beránkově. Zde čteme o zcela jiné hostině – „*veliké Boží hostině*“, která se bude konat na zemi, k níž jsou pozváni ptáci, kteří se sytí zbytky mrtvých těl. Jim bude nabídnuto maso králů, knížat, silných, koňů a jejich jezdců, svobodných i otroků, malých i velikých, kteří budou všichni přemoženi v soudu při zjevení Krista.

Verš 19: Když na zem přijde Král králů, následovaný válečnými zástupy nebe, shromáždí ďábel „*krále země a vojska jejich, aby bojovali s tím, který sedí na tom koni a proti jeho vojsku*“.

Verše 20 a 21: Výsledkem války mezi Kristem s nebeskými zástupy a šelmou, která vede vojska země, může být jen naprostá porážka sil zla. V průběhu dějin tohoto světa byli dva muži vyvoleni ke zvláštní slávě a cti, když byli vtrženi do nebe, aniž by prošli smrtí. Když se svět oddal násilí a zkaženosti, čteme o Enochovi, že chodil s Bohem, a „*nebyl více, neboť vzal ho Bůh*“. A později, když izraelský lid upadl do zkázy a odpadnutí, byl do nebe vzat prorok Eliáš. Zde hledíme nyní kupředu do oné doby, kdy bude shromážděn odpadlý svět, aby vedl válku proti Bohu a proti Jeho Kristu. A zde čteme, že oba vůdci této vzpoury „*uvrzeni jsou za živa do jezera ohnivého, hořícího sírou*“. Pro šelmu a falešného proroka nebude třeba dalšího soudu u velkého bílého trůnu. Jejich věčný trest je ihned proveden. Vojska, která šla za nimi, přijdou pod soud podle vlády skrze Krále králů, avšak ne s tak bezprostředním a hrozným rozsudkem jako ti dva vůdcové. Musejí se ještě zjevit před velkým bílým trůnem.

Kapitola 20,1–3: Viděli jsme hrozné vyvrcholení zla, k němuž spěje dnešní vyznávající křesťanstvo, když budou shromážděny národy pod vládci západních zemí, aby se otevřeně vzepřeli proti Kristu a vojsku nebes. Viděli jsme hrozný konec, který očekává vůdce a jejich vojska. Se vši jistotou Božího slova se tak učíme, jak nadmíru vážná krize očekává svět okolo nás. Ještě zbývá úhlavní nepřítel Boha a lidí, Krista a Jeho svatých. Nyní se dovídáme kdo to je, a jak bude oloupen o všechnu svou moc. Je nám připomenuto, že tento nepřítel je ono padlé stvoření, „*had starý*“, který od začátku světových dějin a přes všechny věky byl hnací silou každé vzpoury proti Bohu. Jako had byl od začátku svůdcem člověka; jako satan byl odpůrce člověka; jako ďábel byl stále žalobcem svatých; a jako drak užíval všechnu svoji moc, aby lidi zkažil.

Při zjevení Krista sestoupí anděl z nebe a pod symboly klíče a řetězu sváže jeho moc a uzavře jej v propasti. Tak bude země po dobu tisícileté vlády Krista osvobozena od přítomnosti ďábla.

Ve 12. kapitole jsme viděli, jak ďábel byl svržen z nebe „*na zem*“. Zde se nyní učíme, že je uvržen ze země „*do propasti*“, a na konci Tisíciletého království bude na krátký čas propuštěn, dříve než obdrží svůj konečný odsudek do jezera ohně.

Tisícileté království

Kapitola 20,4–15

Z toho, co apoštol viděl, jsme se naučili, jak při zjevení Krista jako Krále králů a Pána pánů světští vůdcové spolu se svými následovníky při poslední vzpouře odpadlého křesťanstva dle jména upadnou pod konečný soud.

Verš 4: Z nyní následujícího vidění se dovídáme, že „*vojska, která jsou v nebi*“ a která jdou za Králem králů, jsou oděna soudcovskou autoritou. Nemůžeme v těchto nebeských vojscích rozeznat tři druhy věřících?

Nejprve vidíme Církev společně s věřícími Starého zákona. Tyto svaté jsme už viděli představené jako starší, jak obklopují trůn v nebi a mají porozumění Božím myšlenkám (kap. 4 a 5). Pak jsme je viděli jako nevěstu a jako pozvané na svatbu Beránkovu k uspokojení Kristova srdce (kap. 19). Nyní je vidíme jako součást vojsk, která následují Pána z nebe, aby s Ním byli spojeni v Jeho vládě.

Za druhé Jan vidí vzkříšení těch, kteří pro své svědectví pro Ježíše a kvůli své věrnosti vůči Boží vůli vytrpěli mučednickou smrt. Ve dnech páté pečeti volali k Bohu: „*Až dokud, Pane svatý a pravý, nesoudíš a nemstíš krve naší nad těmi, kteří přebývají na zemi?*“ Bylo jim řečeno, aby ještě za malý čas odpočívali. Onen čas je nyní pryč a dostaví se odpověď na jejich volání, neboť jsou vzkříšeni, aby obdrželi slavnou odměnu za všechna svá utrpení, když v požehnáních Kristovy vlády s Ním budou spojeni.

Za třetí slyšíme o těch věřících, kteří trpěli pod vládou šelmy, protože se odmítali klanět se jí a přijmout její znamení. I oni budou žít a po 1000 let vládnout s Kristem.

Verše 5 a 6: Vzkříšením těchto svatých je dokončeno první vzkříšení. Prvnímu vzkříšení nelze rozumět tak, že všichni, kteří na něm mají podíl, budou vzkříšeni ve stejnou dobu. Vzkříšení Krista z mrtvých bylo prvotinami (1. Kor. 15,23). Pak následuje vzkříšení věřících Starého zákona a věřících, kteří zesnuli během přítomného časového období. To se stane při vtržení (1. Tes. 4,16.17). Naposledy, při zjevení Krista, dojde ke vzkříšení svatých, kteří zemřeli během doby mezi vtržením a Jeho zjevením, anebo kteří vytrpěli mučednickou smrt.

Je jasné, že výraz „*první vzkříšení*“ zahrnuje Krista a všechny Jeho svaté a blahoslavení a svatí jsou ti, kteří mají na tomto vzkříšení podíl. Nad takovými druhá smrt – ono konečné rozdělení mezi Bohem a duší – nemá moc. Jen ti, kteří nejsou znovuzrození, budou mít podíl na posledním vzkříšení na konci Tisíciletého království.

Verše 7–10: V těchto verších jsme vedeni ke konci slavné vlády Krista, abychom se dověděli, že člověka na konci 1000 let čeká poslední

zkouška. Zdá se, že nepatří k Božímu úmyslu v Knize Zjevení popisovat požehnání Tisíciletého království. To se stalo už v mnoha oddílech nekonečné krásy v žalmech a prorocích Starého zákona. Zde jsme vedeni na konec Kristovy vlády, abychom se dověděli, že tělo se nikdy nezmění. Ve dnech před potopou naplnili lidé zemi násilím a zkažeností. Pod zákonem člověk zákon přestoupil a upadl v modlářství. Pod milostí lidé zcela zavrhlí Boží nabídku spasení a křesťanstvo se stalo odpadlým. Naposledy, pod vládou Krista ve spravedlnosti, se ukazuje, že ve chvíli, kdy satan je na krátký čas propuštěn z vězení, opět svede národy a ty se shromáždí pod jeho vedením, aby se protivili Kristu a Jeho svatým.

Bylo řečeno: „Takový je člověk a takový je satan. 1000 let vězení v propasti nezměnilo charakter svůdce. 1000 let požehnání pod vládou Krista nezměnilo přirozenost člověka, která žádostivě poslechne hlasu svůdce.“ Sice tu vedle toho budou věřící a milé město, kteří jsou Pánu s věrností oddáni. Ale zástupy lidí se budou stavět proti Kristu a proti Jeho lidu, neboť se shromáždí od čtyř konců země a jejich počet bude jako počet písku mořského.

Jména Gog a Magog jsou asi použita jako symboly z proroka Ezechiele, aby vyjádřila nenávist a odpor světa proti Kristu a Jeho lidu. V proroku Ezechieli je Gog doslovně osoba, hlavní kníže rozsáhlé oblasti na severu od Palestiny, která odpovídá dnešnímu Rusku.

Výsledek této poslední války nebude ani na okamžik nejistý, v protikladu k válkám lidí. Zničení těchto rebelů bude bezprostřední a mocné. Oheň od Boha z nebe je pohltí. Satan, vůdce této poslední vzpoury, bude předán svému poslednímu soudu v jezeře ohně a síry, v němž už jsou zachvácení šelma a falešný prorok, aby tam „byli mučeni dnem i noci na věky věků“.

Verše 11–15: Nyní následuje další krajně vážný výjev – soud u „*velkého bílého trůnu*“. Tento soud se koná už ve věčnosti, neboť čteme, že „*utekla země i nebe*“. Přítomný pořádek stvoření zmizí, aby uvolnil cestu pro nové stvoření. Pro přítomnou zemi a nebe nebylo „*nalezeno místo*“. Neboť v nich se člověk jen snažil vyhovět své pýše a sám sebe vyvyšovat zakládáním mocných království a stavbou vel-

kých měst, která byla učiněna bohatými a krásnými vším, co lidské umění dokázalo vymyslet.

Ale když všechny oblasti, v nichž byla vyjádřena pýcha člověka a jeho vzepření se Bohu, provždy zmizí, učíme se, že člověk sám tu zůstává, aby se zodpovídal Bohu ze své vzpoury a aby obdržel spravedlivou odplatu za své činy. Tak čteme, že přijde čas, kdy „*mrtví velcí i malí*“ budou stát před trůnem soudu.

Obraz dvou druhů knih může na jedné straně vyjadřovat, že všechny skutky člověka jsou Bohu známe a že Bůh na druhé straně jména těch, kteří jsou určeni k životu, napsal. Při tomto vážném soudu budou lidé souzeni nejen kvůli svým zlým činům, nýbrž proto, že zavrhli Krista a Jeho výkupné dílo (kterým by bývaly jejich hříchy mohly být na věky vymazány). To je vyjádřeno tou vážnou skutečností, že jejich jména chybějí v knize života.

V tomto vážném výjevu je nám před oči postaven konec všeho zlého a ukázán konečný soud nad každým Božím nepřítelem, nad velkými i malými. Ďábel je „*uvržen do jezera ohně a síry*“. Smrt a hádes jsou rovněž uvrženy do jezera ohně. „*I ten, kdo není nalezen v knize života zapsán, uvržen jest do jezera ohnivého.*“

Věčný stav

Kapitola 21,1-8

Dokud ještě žijeme ve smrtelném těle, je pro nás těžké, pokud ne dokonce nemožné, porozumět povaze a plnému požehnání věčného stavu. To může být důvod toho, že je jen málo a krátkých poukazů na tento stav.

Apoštol Petr vede naše myšlenky ve třetí kapitole své 2. epištoly v jednom krátkém verši k věčnému stavu, když píše: „*Nového pak nebe a nové země podle zaslíbení jeho čekáme.*“ Ze souvislosti je zřejmé, že tato slova se nevztahují na Tisícileté království. Apoštol v tomto oddílu mluví o třech světech:

Předně hledí zpět na dny před potopou a mluví o „**tehdejším světě**“. Připomíná nám, že tento „*vodou jsa zatopen, zahynul*“.

Za druhé mluví v 7. verši o „**nynějších nebesích a zemi**“. O těch říká, že jsou „*chovány k ohni ke dni soudu a ztracení bezbožných lidí*“. A říká nám dále, že v onen den „*nebesa jako v prudkosti vichru pomínou a živly pálivostí ohně rozplynou se, země pak i ty věci, které jsou na ni, vypáleny budou*“.

Za třetí nám ve 13. verši připomíná, že my – věřící – skrze Boží zaslíbení **očekáváme „nové nebe a novou zemi, ve kterých spravedlnost přebývá“**. Čteme, že během Tisíciletého království „*v spravedlnosti kralovati bude král*“ (Izaiáš 32,1). Ale ve věčném stavu bude spravedlnost **přebývat**. Vládnutí předpokládá, že tu je zlo, které musí být potlačováno. Ve věčném stavu už nebude hřích, který by mohl poskvrnit nové nebe a novou zemi. Každý tam bude v dokonalém souladu s Bohem a lidmi, takže vpravdě může být řečeno, že tam bude spravedlnost bydlet.

Také apoštol Pavel hledí v jednom krátkém verši – 1. Korintským 15,28 – kupředu na věčný stav. V tom oddílu ukazuje, jak musí Kristus panovat, dokud všichni nepřátelé nebudou položeni pod Jeho nohy. Pak, když bude mít veškerou vládu a moc a každý nepřítel, i ten poslední, smrt, bude odstraněn, bude velký plán Jeho tisíciletého panování naplněn. Pak předá království Bohu a Otcí a my přejdeme do věčného stavu, kde bude Bůh „*všechno ve všem*“ nebo „*všechno ve všech*“. Bůh jako předmět bude všechno, aby naplnil a uspokojil srdce, a bude „*ve všech*“, abychom se my mohli v dokonalosti těšit ze svého vztahu k Bohu.

Apoštol se zmiňuje o dvou velkých pravdách ve vztahu k věčnému stavu:

Předně bude každá odporující moc, každý nepřítel – ano i sama smrt – odstraněn, dříve než tento stav nastoupí. Tak už nebude ve věčném stavu strach před vniknutím nějakého nepřítele, nebude strach, že smrt ještě někdy bude šířit svůj jedovatý dech na onu krásnou scénu.

Za druhé se učíme, že ve věčném stavu bude Kristus sám poddán Bohu. Když všechno poddal Bohu, předá Mu království, On sám ale zůstane Bohu poddán. Neznamená to, že Kristus po všechnu věčnost nikdy nepřestane být člověkem, zatím co je stejně tak pravdivé, že nikdy nepřestane být Bohem – božskou Osobou? Tak, jako zde byl pravým člověkem, a přece jedno s Otcem, tak bude ve věčnosti člověkem, zároveň ale vždy zůstane Synem, který je jedno s Otcem. Byl to Pán Ježíš sám, jenž v den vzkříšení stál uprostřed Svých učedníků; je to Pán Ježíš sám, kterého dnes vírou vidíme v nebi korunovaného slávou a ctí. A bude to Pán Ježíš sám, kterého budeme vidět tváří v tvář a s kterým budeme po celou věčnost.

Verš 1: V prvních osmi verších 21. kapitoly, k nimž nyní přicházíme, máme svědectví apoštola Jana o věčném stavu. Jan viděl, jak „*všichni nepřátelé*“ byli položeni pod nohy Krista; jak v konečném soudu byli ďábel a „*poslední nepřítel*“ – smrt – uvrženi do jezera ohně.

Když každý nepřítel byl odstraněn, vyvstává nyní před jeho zraky toto obdivuhodný zjev „*nového nebe a nové země*“. Nová nebesa a nová země, o kterých Petr řekl, že je očekáváme, se zjevují nyní Janovi ve vidění, takže může říci: „*Viděl jsem.*“ V tomto vidění, říká Jan, „*moře už není*“. Moře mluví o rozdělení, a jak často znamená rozdělení pro nás zničenou lásku, v zárodku udušené naděje a zložená srdce.

Na zemi je to **hřích, okolnosti, věk, čas** a především **smrt**, které rozdělují. Tak se stává až příliš často, že nejlepší přátelé jsou rozdělováni, nejužší vztahy přerušovány, rodiny roztrhány a vykoupení Páně rozptýleni. Moře je symbolem všech těchto rozdělení. Není divu, že Jeremiáš musel zvolat: „*U moře je úzkost.*“ (Jeremiáš 49,23 – přel.) Ale i když zde někdy musíme být rozdělení od milých, tu můžeme přece hledět kupředu k požehnáním věčného stavu, kde už nebudou rozdělení, neboť „*moře už není*“.

Verš 2: Jan smí nyní vidět zvláštní místo Církve ve věčném stavu. Na začátku viděl církev v její odpovědnosti, a přitom musel shledat její selhání na zemi. Později viděl Církev v obrazu nevěsty, jak bude oslavená představena Beránkovi v nebi bez poskvrny nebo vrásky

nebo čehokoli podobného. Pak je v duchu přenesen přes vládu Krista o 1000 let kupředu, a zde vidí Církev sestupovat z nebe.

Dále vidí, že Církev je ve své přirozenosti „*svatá*“ a „*nová*“, to znamená naprosto rozdílná od pozemského Jeruzaléma dřívějších časů. Je „*od Boha*“, tj. její původ leží jen v Něm. Přichází „*z nebe*“, a proto nese nebeský charakter. Ačkoli přešlo 1000 let, je Církev ještě stejně drahá a krásná v očích Krista jako tehdy, když Mu byla poprvé představena oslavená. Čas nic nezmění na nepomíjitelné nádheře, jíž Kristus oděl Svou Církev. Po celou věčnost zachová Církev svou krásu nevěsty a vzácnost pro Krista.

Verš 3: Zatím co Jan hledí na vidění Církve, jak sestupuje z nebe, slyší silný hlas říci: „*Aj, stánek Boží s lidmi.*“ Jsme tím upomenuti na to, že Církev je ve svém vztahu ke Kristu viděna jako nevěsta, zatím co ve vztahu k Bohu je na ní hleděno jako na stánek nebo stan, ve kterém Bůh přebývá. Tak může také apoštol Pavel říci o věřících: „*Vy spolu vzdělávání jste v příbytek Boží*“ (Ef. 2,22 – přel.)

Vždy bylo Božím úmyslem bydlet u lidí. Tato velká touha byla vyjádřena už v zahradě Eden, když Hospodin Bůh sestupoval v chladu večera do zahrady. Žel že hřích onu krásnou zahradu poskvnil, takže Bůh už nemohl bydlet u lidí. Později bydlel na základě vykoupení ve stanu uprostřed Svého izraelského lidu. Žel že Izrael naprosto zanedbal chození v souladu s Boží přítomností. Lid propadl modlářství, nakonec zavrhl svého Krista, takže Pán musí říci: „*Dům váš zanechává se vám pustý.*“ Ale Bůh se nevzdává Svého úmyslu, neboť vyvolává ze světa Církev, aby byla Božím domem. Ale tak jako všichni pod odpovědností stojící lidé v každém jiném věku, selhala také církev a její selhání je tím hroznější, protože jí bylo dáno mnohem více světla a větší výsady.

A nakonec se to, co se nazývá církví, tak plně zkazí, že místo aby byla „*obydlí Boží v Duchu*“, stane se „*stráží všelikého ptactva nečistého a ohyzdného*“ (18,2). Jak je dobré vědět, že žádné selhání ze strany člověka nemůže zabránit Bohu v tom, aby provedl Svůj úmysl.

Když zde hledíme do nového nebe a na novou zemi, poznáváme, že rozličná moudrost a moc Boží je tak velká, že přes všechna naše selhání se Boží uložení nakonec naplní, a to v onom slavném výjevu, kde už nebude žádné zhroucení. Třikrát zde čteme, že Bůh chce být s lidmi:

„Stánek Boží s lidmi.“

„Bydliti bude s nimi.“

„Bůh s nimi bude.“

Všimněme si také slova „bydlet“, neboť to znamená **domov, klid a lásku**. Nebude tu už otázka panování, vládnutí nebo soudu, neboť zde už nebude hřích, který by bylo nutné potlačit, a žádný nepřítel, kterého by bylo nutné přemoci. Proto „*Bůh sám*“, bez prostředníka jako byl Mojžíš nebo Eliáš, bude s nimi a bude „*jejich Bůh*“.

Jsou to „*lidé*“, s nimiž Bůh bydlí. Nejsou to už národy. Do onoho nového světa nevniknou žádné národní, politické nebo společenské rozdíly. Bůh sám bude s lidmi a oni budou Jeho lidem a On bude jejich Bohem. Bůh „*bude všechno ve všem*“.

Verše 4 a 5: A když Bůh konečně bude bydlet s lidmi, všechna utrpení přítomného světa budou provždy za nimi, neboť čteme: „*A setře všelikou slzu z očí jejich.*“ Kdosi poznamenal: „Kristus, náš Pán, sice stírá v tomto světě slzy Svého lidu; ale brzy nato pláčí znovu. Až do věčného stavu nesetře nikdy **všechny** slzy. Teprve potom budeme s konečnou platností osvobozeni od smrti, od zármutku, křiku a bolesti, neboť Kristus přece smrt a hades uvrhl do jezera ohně.“

Pak čteme: „*První věci pominuly. I řekl ten, který seděl na trůnu: Aj, nové činím všecko.*“ Dnes se lidé tohoto světa snaží zbavit se dřívějšího a učinit vše nové. Dokážou zlomit srdce a naplnit zem smrtí, trápením, křikem a bídou, ale nemohou trápení světa ukončit. Nepodaří se jim také učinit vše nové nebo zavést nový pořádek, o kterém nadarmo sní.

Je tu Jeden, který sedí „*na trůnu*“, který stojí nade vším a vlastní všechnu moc. Jen On může způsobit, aby „*první věci pominuly*“ a aby bylo „*vše nové*“.

Pak je nám připomenuto, že vzhledem k naplnění všech těchto požehnání může víra spočinout s bezpodmínečnou důvěrou na slovech Toho, jenž sedí na trůnu, „*neboť jsou tato slova věrná a pravá*“.

Verše 6–8: Vidění o blaženosti věčného stavu končí slovem povzbuzení a vážného varování. Vzbuzuje rozvinutí těchto budoucích sláv v některé duši touhu? Pak nechť slyší milostivé oznámení: „*Já dám žíznivému ze studnice vody živé zdarma*.“ Každý, kdo přijme toto pozvání, aby se obrátil ke Kristu, a překoná všechny překážky, zdědí vše, o čem toto vidění mluví. Zjistí, že Bůh chce být jeho Bohem, a on že bude jedním z Jeho synů. Ale jsme také varováni, že ten, kdo opovrhne Božím pozváním, bude mít díl v jezeře ohně, „*jenž jest smrt druhá*“ – věčné oddělení od Boha.

Nový Jeruzalém

Kapitola 21,9 – 22,5

Od kapitoly 19,11 jsme sledovali rozvinutí velkých budoucích událostí, které budou uvedeny zjevením Krista jako Krále králů a Pána pánů a vedou nás dále dny Tisíciletého království až k věčnému stavu.

V průběhu Zjevení tu a tam zjišťujeme, že záznam událostí je přerušen, aby nám byly představeny hluboké a důležité pravdy o určitých osobách nebo událostech. Tak jsme také zde, v tomto závěrečném dílu Zjevení, když jsme hleděli na naplnění celé Boží rady ve věčném stavu, v myšlenkách vedení zpět, abychom poznávali důležité podrobnosti ohledně blaženého podílu Církve ve vztahu ke světu během dnů Tisíciletého království.

Verš 9: Jeden ze sedmi andělů, kteří měli sedm koflíků, ukázal krátký čas předtím Janovi soud nad velkou nevěstkou pod obrazem velkého města Babylona. Takový anděl přichází nyní, aby mluvil s apoštolem a aby mu ukázal „*nevěstu, ženu Beránkovu*“ v obraze „*svatého města Jeruzaléma*“.

V jednom městě vidíme vrchol všeho zlého, co se přes staletí ve vyznávajícím křesťanstvu vyvinulo; ve druhém městě slavný konec všech utrpení a zkoušek pravého Božího lidu.

Když soudíme podle viditelného, můžeme být oklamáni ohledně pravého charakteru velkého křesťanského vyznání, které se před lidmi tak výrazně ukazuje. Na druhé straně můžeme být skleslí kvůli slabosti mezi Božím lidem a kvůli opovržení ze strany světa. Ale není nám přenecháno, abychom si vytvářeli vlastní úsudek o zlu, které vyznává jméno Krista; ani nám není přenecháno, abychom činili vlastní závěry vzhledem ke slávě, která očekává pravý lid Páně podle věčných Božích rad.

Skrze službu anděla se dovídáme, že po celém světě rozšířené křesťanské vyznání se vším rozvinutím bohatství, moci a lidské moudrosti se v Božích očích podobá zkažené ženě, která jde vstříc soudu; zatím co pravý Boží lid, navenek tak slabý a nevýznamný, jde vstříc velkému dni svatby Beránkovy, aby nakonec ve vši slávě Krista byl před světem představen jako „*nevěsta, žena Beránkova*“.

Dobře učiníme, když budeme na tato slova přesně dbát, neboť Jan vidí Církev nejen jako nevěstu, nýbrž jako „*nevěstu, ženu Beránkovu*“. Jen v nebi je Církev nazvána ženou Beránkovou. Na zemi stojí, jsouc tvořena všemi pravými věřícími ode dne letnic, ve vztahu nevěsty ke Kristu (2. Kor. 11,2). Ale Církev bude dokonaná teprve při vtržení. Pak následuje onen den, o kterém je řečeno: „*Přišla svatba Beránkova*.“ Po svatebním dni bude představena v celé kráse, kterou jí Kristus propůjčil, jako „*nevěstě, ženě Beránkově*“.

Asi víme z Písma, že také Boží pozemský lid Izrael je ve svém vztahu ke Kristu považován za nevěstu. Ale jako takový bude Izrael nevěstou Krále, zatím co Církev je nevěsta Beránkova. Všichni svatí, pozemští nebo nebeští, budou s Kristem spojeni na základě Jeho smrti. Pozemská nevěsta bude ke Kristu, Králi, přivedena jako „*královna ve zlatu z Ofir*“, když skrze soud zřídí Svůj pozemský trůn (45. Žalm). Ale aby získal Svou nebeskou nevěstu, musel Kristus jít cestou utrpení jako Beránek. Ano, On „*miloval Církev a sebe samého za ni vydal*“. Když Kristus šel cestou kříže, aby získal Svou nevěstu, a když v soudu

jednal s falešnou ženou, představí Církev sám sobě bez poskvrny a bez vrásky nebo čehokoli takového. Svatba Beránkova se bude konat dříve, než vystoupí jako Král králů a Pán pánů, aby zaujal Svůj trůn na zemi.

Na začátku Knihy Zjevení vidíme církev v jejím plném selhání co odpovědného svědectví pro Krista na zemi. Učíme se tam, že kořenem všeho úpadku je vymizení náklonnosti nevěsty ke Kristu. Církev by tu bývala měla být „*jako nevěsta okrášlená muži svému*“, která čeká na svatební den. Ale ve své lásce ke Kristu zklamala a Pán musí vyslovit smutná slova: „*Opustil jsi svou první lásku.*“ Církev se měla v „*lásce*“ přidržet Krista a před světem svítit jako „*světlo*“. Charakterizovaná láskou a světlem by byla pravým svědectvím pro Krista. Protože v lásce ke Kristu zklamala, musí jí Pán říci: „*Čiň pokání..., a pohnu svícнем tvým z místa jeho, nebudeš-li pokání činiti.*“ Když odpovědná církev opustila svou první lásku ke Kristu, ztratila také své světlo před lidmi.

Zde, na konci Knihy Zjevení, ale smíme vidět, že Církev přes všechno své těžké selhání je nakonec přece před světem představena ve svém pravém charakteru jako „*nevěsta, žena Beránkova*“. Jako nevěsta je Církev viděna ve své pravé náklonnosti ke Kristu. Pak bude před světem svítit ve vší vzácnosti Krista jako světlo. Kristus bude ve svatých oslaven. V tom tkví vzácnost tohoto obdivuhodného místa Písma. Staví před nás Církev, jak odpovídá Kristovu srdci. Jestliže zachytíme letmý pohled na to, jak nás Kristus bude mít v budoucnosti, začneme poznávat, v jakém mravním stavu by nás nyní chtěl mít.

Verše 10 a 11: Aby apoštol viděl toto veliké vidění, byl v duchu veden na velkou a vysokou horu. Byl osvobozen od toho, co je na zemi, aby své myšlenky obrátil k tomu, co je nahoře. Zkáza Babylona byla viděna z pouště; slávy „*svatého města Jeruzaléma*“ mohou být spatřovány jen z „*vysoké hory*“. Vidět zlo a rozeznat je nepotřebuje velkou mravní výšku. Člověk tohoto světa může velmi daleko vidět při odsuzování zla v křesťanstvu; ale přirozený rozum je naprosto neschopný pochopit Boží myšlenky. I pro pravé věřící je to možné jen

tehdy, když se pozvednou nad pozemské věci a v křesťanstvu jdou oddělení od zla. Jen tak budou schopni oceňovat budoucí slávy „*nevěsty, ženy Beránkovy*“.

Z tohoto vyvýšeného stanoviska vidí apoštol kolem sebe procházet vidění slavného města. Anděl říká: „*Ukážu ti nevěstu, ženu Beránkovu*“; ve skutečnosti vidí město. Tímto způsobem je jasné, že toto nádherné město je použito jako obraz pro představení Církve ve slávě.

V obdivuhodném popisu, který nyní následuje, smíme nejprve vidět **charakter** města. Je to „*svaté město*“; přichází „*z nebe dolů*“; přichází „*od Boha*“; má „*Boží slávu*“; a je to „*svítící*“ město.

Nevidíme v tom stejné charakterové rysy, které byly představeny v Kristu samém, když jako dokonalý člověk krácel tímto světem? Před Jeho narozením byl nazván „*to svaté, co se z Marie narodí*“. A dále čteme, že je „*svatý, nevinný a neposvrtný*“. Dále může o sobě říci, že „*sestoupil z nebe*“ (Jan 3,13). Pak může říci: „*Já jsem od Boha vyšel a přišel.*“ (Jan 8,42) Dále čteme o „*Boží slávě v tváři Krista*“ (2. Kor. 4,6). Je také popsán jako světlo, které „*svítí v temnosti*“ (Jan 1,5).

Přesně stejné výrazy, které jsou použity k popsání vzácnosti Pána Ježíše, jsou zde použity na Církev ve slávě. Církev, která těžce pochybila ve své odpovědnosti představovat Krista v době Jeho nepřítomnosti, je nakonec, v den slávy, představena ve vši kráse Krista. Je viděna jako „*svatá*“ ve své povaze, „*nebeská*“ v charakteru, „*od Boha*“ ve svém původu, ukazující „*slávu Boží*“ a „*zářící*“ jako velmi vzácný drahokam, aby odrážela slávu Krista.

Tak zde vidíme Církev podle Kristova srdce a podle věčných Božích rad. Abychom poznali blahoslavenství těchto Božích rad, které byly pojaty před založením světa, musíme hledět kupředu na přicházející slávu, kde vidíme Církev představenou ve vši výtečnosti Krista. Ve světle této Božské slávy bledne pomíjivá sláva tohoto přítomného světa a jeho nejvyšší pocty ztrácejí svůj půvab. Když vidíme charak-

terové rysy, které Církev ponese ve slávě, učíme se, čím by už dnes měla být.

Verše 12–14: Uvažovali jsme o znacích města, které představují milý charakter Krista, který v oné budoucí době bude skrze Církev ukázán. V následujících verších vidíme před sebou zeď, brány a základy města. Toto vše nám mluví o bezpečí, ochraně a pevnosti města. Připomínají nám, že Církev, když má být svědectvím pro Krista a požehnáním pro svět, musí být chráněna před zlem světa. Následně mluví zeď o ochraně proti každému nepříteli a o vyloučení všeho, co se nehodí ke Kristu. Brány mluví jak o přijetí všeho, co je vhodné pro Kristovu přítomnost, tak také o vysílání požehnání ke světu.

Když byl svého času Boží lid tak zkažený, že Bůh musel lidi navštívit soudem, obrátil se k nim Jeremiáš s vážným poselstvím: „*Já svolám všechny rodiny království půlnočních, dí Hospodin, aby přitáhnouce, postavili jeden každý stolici svou v **branách** Jeruzalémských, a při všech **zdech** jeho vůkol.*“ (Jeremiáš 1,15) Tak se to stalo, neboť čteme, že nepřátelé vnikli, „*posadili se v **bráně prostřední**“ a „**zdi Jeruzalémské pobořili**“* (Jeremiáš 39,3–8).

Jako tomu bylo tehdy, tak tomu je dnes. Vyznávající křesťanstvo se stalo tak zkaženým, že je neschopné držet zlo vzdálené, a tak už nemůže být svědectvím vůči světu. Zdi a brány jsou strženy. A ti, kteří se pokoušejí odpovídat v těchto dnech zkázy pravdě, zakusí, že ustavičné útoky nepřítele platí „zdem“ a „branám“. Nepřítel ví až příliš dobře, že když zvedneme závoxy všemu, co odporuje Božímu slovu, a když vpustíme vše, co se Pánu Ježíši nelíbí, že budeme vtaženi do zkaženosti křesťanstva a přestaneme být svědectvím pro našeho Pána.

Ve dni slávy nic zlého nevnikne do města a nic nebude bránit vysílání požehnání ke světu. Ve městě jsou na všech čtyřech stranách tři brány. Na nich stojí jména pokolení Izraele, což jistě znamená, že požehnání skrze Církev vychází nejprve k Izraeli, a pak na všechny strany země.

Dále stojí u každé brány jeden anděl. Ve Svatém Písmu nalézáme anděly vždy zaměstnané tím, aby chránili Boží lid. Tak čteme: „*Vo-jensky se klade anděl Hospodinův okolo těch, kteří se ho bojí, a zastává jich.*“ (Žalm 34,8; Skutky ap. 12,7–10). K tomu jsou andělé vysíláni, aby vykonávali soud dle vlády nad zlem, jako v případě Herodasa, o kterém čteme: „*A ihned ranil jej anděl Páně.*“ (Skutky ap. 12,23) Andělé jsou ale také používání jako Boží poslové mezi nebem a zemí, jak Pán mohl říci: „*Užříte nebe otevřené a anděly Boží vystupující a sestupující na Syna člověka.*“ (Jan 1,52)

Tak budou andělé v Tisíciletém království zaujímat podřízené místo vůči Církvi, ale nalézají se ve svém charakteru jako strážci stále ještě u bran a jsou připraveni jednat jako Boží poslové.

Dále má zeď města dvanáct základů „*a na nich jména dvanácti apoštolů Beránkových*“. Jedinečný charakter Církve je ve Svatém Písmu pečlivě zachovávan, a to způsobem, jak je rozlišována od všeho předchozího. Nebeská ve svém charakteru, byla od počátku světa zachováвана jako tajemství a její existence na zemi není dalším rozvinutím nějakého pozemského království. „*Které za jiných věků nebylo známo synům lidským, tak jako nyní zjeveno jest svatým apoštolům jeho a prorokům skrze Ducha.*“ (Efezským 3,5) Proto nalézáme jména pokolení Izraele sice na branách, ale ne na základech zdi. Svědectví Církve může vycházet ke dvanácti pokolením, ale zjevení Církve bylo dáno dvanácti apoštolům. Tak může apoštol Pavel říci: „*A již tedy... vzdělaní na základ apoštolský a prorocký, kde jest gruntovní úhelný kámen sám Ježíš Kristus.*“ (Efezským 2,19.20) Jedinečný charakter Církve se mohl v odpadlém vyznávajícím křesťanstvu zcela ztratit, ale v den slávy bude jasně zjeven.

Verše 15–17: Nyní následují rozměry města. Ukazují, že město je zřízeno čtverhranné. Je přezkoušeno, neboť nalézáme nejen jeho rozměry, nýbrž že je „*měřeno*“ s výsledkem, že se vše prokazuje být v **dokonalé vyváženosti**. Dnes je tomu, žel, často tak, že jedna pravda je stavěna do popředí a jiná zanedbávaná. V budoucnosti bude skrze Církev představena každá pravda, a to v dokonalém vztahu ke

každé jiné pravdě. Tímto způsobem je Církev plně uzpůsobena k tomu, aby představovala Krista světu.

Verše 18–21: V těchto verších přicházíme k materiálům, z nichž je město postaveno: zdi z jaspisu; základy ozdobeny každým drahokamem; brány dvanáct perel; a ulice města čisté zlato. V křesťanstvu člověk vybudoval široký systém, který sice vyznává jméno Krista, ale je do něho uvedeno mnohé, co je falešné a Jeho jméno popírá – je to dřevo, seno a sláma. Když hledíme kupředu, pak v Církvi ve slávě vidíme jen to, co je pravé – zlato a drahé kameny.

Na začátku Zjevení byl jaspis použit, aby představil Boží slávu (4,3). Nyní čteme, že zeď, která vylučuje zlo, a tak představuje svědectví o slávě Boží, je z jaspisu. Nic, co neodpovídá této slávě, nebude mít díl v oslavené Církvi. Církev nebo její místní vyjádření, vytvořená ze shromážděných věřících, přestává být svědectvím pro Boha, když zlo není souzeno a není vyvrženo.

„A město čisté zlato, podobné čistému sklu.“ Zlato mluví o božské spravedlnosti, v níž má podíl každý věřící. Žel že dnes je praktickému rozvinutí této spravedlnosti bráněno působením těla. V onen den slávy tu bude jen *„čisté zlato“*. Žádné skryté, nehodné pohnutky už nebudou nikdy ovlivňovat naše jednání nebo číhat pod našimi slovy. Nic nebude kalit jemné zlato, bude *„podobné čistému sklu“*.

Základy, které jsou ozdobeny každým drahokamem, představují zřejmě rozmanité dokonalosti Krista. Zdroj světla je nalezen v Bohu a v Beránkovi, ale drahé kameny vyzařují světlo a rozvíjejí tak slávy Pána Ježíše před světem.

Z vlastních slov Pána víme, že perla je používána, aby představovala vzácnost Církve (Matouš 13,46). Když nyní čteme: *„Jedna každá brána jest z jedné perly,“* tak to potvrzuje, že v den slávy bude celému světu představena jak jednota Církve, tak také její vzácnost v očích Pána Ježíše.

Ulice z čistého zlata nám připomíná, že v Církvi ve slávě nebude nic, co by znečišťovalo chození. Proto už nebude nutné opásávat bedra.

Lidé také už nebudou nic skrývat jeden před druhým, neboť cesta bude nejen čisté zlato, bude také „*průhledná jako sklo*“.

Verše 22 a 23: Zdroj a původ všech požehnání v tomto slavném městě je skutečnost, že Bůh je v něm dokonale zjeven. Není v něm chrám, ve kterém by byl Bůh skryt za oponou. Celé město je naplněno Boží slávou, zjevenou v Kristu; neboť čteme: „*Sláva Boží je osvětluje a svíce jeho jest Beránek*.“ Kristus bude v celé věčnosti Tím, v němž je Bůh zjeven. Dále bude svítit jako Beránek, neboť jako takový svědčí nejen o Boží slávě, nýbrž činí Svůj lid vhodným pro onu slávu. Slunce a měsíc ve svých časech zvěstovaly Boží slávu v Jeho stvoření (19. Žalm). Ale v Církvi ve slávě bude Beránek věčným svědkem Boží slávy.

Verše 24–27: Tyto verše nás poučují o vztahu Církve ve slávě k Tisíciletému království. Aby „*v zlém a převráceném pokolení*“ svítila jako světlo pro Krista, byla Církev zanechána v tomto světě. Ale když pochybila ve své náklonnosti jako nevěsta ke Kristu, přestala Jej v tomto světě představovat. Láska přestala a světlo zašlo. Když se ale rozbřeskuje tento den slávy, bude Církev viděna v Kristu ve své plné náklonnosti ke Kristu jako nevěsta a bude před světem svítit jako světlo. Beránek, který je světlem města, bude před světem svítit skrze Církev. Kristus bude ve svatých oslaven. K tomu bude Církev svědectvím o bohatství Boží milosti, jak je psáno: „*Aby ukázal ve věku budoucím nepřevýšené bohatství milosti své k nám v Kristu Ježíši*.“ (Efezským 2,7) Králové země, kteří nyní skrze světlo města zakoušejí Krista a Boží milost, přenesou k němu svou slávu a vzdají čest Tomu, který je světlem města.

Proud požehnání, který městem poteče k národům, nebude nikdy přerušen, neboť brány nemají ve dne být zavírány a žádný stín tmy nikdy nezatemní světlo, „*noci zajisté tam nebude*“. Ale zatím co světu bude skrze brány přitékat světlo a požehnání, jsme ujištěni: „*A nevejde do něho nic nečistého*.“ Dnes pod záminkou, že přinášíme světu požehnání, skrze něj můžeme být poskvrněni. V den slávy se světu skrze Církev dostane požehnání, aniž by Církev skrze něj byla poskvrněna.

Kapitola 22,1.2: Viděli jsme, že do města vejdou jen ti, jejichž jména jsou napsaná v knize života Beránkova. Nyní poznáváme stále trvající Božskou prozřetelnost k udržení života. Život věřícího je sice věčný život, ale přesto je to nesamostatný život; není to život oddělený od Krista. „Řeka“ a „strom“ jsou symboly, které požehnaným způsobem přinášejí Krista před naše srdce. Dále mluví o Kristu ve spojení s „životem“, neboť řeka je „řeka vody života“ a strom je „strom života“. Kristus, od něhož jsme podle Jeho vlastních úchvatných slov: „Kdo chce, naber vody života zdarma,“ obdrželi život, je nejen zdrojem života. Jako řeka vody života je také Tím, kdo udržuje život, který dává. Tak mohl apoštol Pavel říci: „Kristus žije ve mně; co ale nyní žiji v těle, žiji skrze víru, skrze tu v Syna Božího, který mne miloval a sebe samého za mne vydal.“ (Gal. 2,20) Nový život je udržován skrze Krista, který před námi stojí ve Svě obdivuhodné lásce jako předmět. Nyní můžeme mít své oči jen nedostatečně obrácené na Krista, a proto život, který vlastníme, žijeme tak slabě. Ale v den slávy bude nový život syčen a budeme se z něho těšit v jeho plnosti a budeme před sebou mít Krista nerušeně a bez zábran, a tak budeme pít z řeky vodu života.

Dále vidíme řeku vody života „světlou jako křišťál“. I nejmenší odlesk Krista, který jeden na druhém vidí, pomůže podporovat tento nový život. Avšak v nás samých je ta řeka často zašpiněna a zakalena pozemskými věcmi. Proto je málo z líbeznosti Krista vyzařováno zpět. V Kristu ale je řeka vody života „skvoucí jako křišťál“. „Všechno na něm je milé.“

Řeka vytéká z „trůnu Božího a Beránkova“. Bůh je vzácným zdrojem tohoto života, neboť to je „život věčný, který zaslíbil před časy věků ten, který nikdy neklame, Bůh“. Avšak tento život k nám přichází skrze Krista jako Beránka. On musel být na kříž „vyvýšen, aby každý, kdo věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný“.

Když život v nás je život závislý na Kristu, pak je to také plodný život. Jestliže Kristus je řeka vody života, z níž pijeme k udržování života, je zde také strom života, z něhož se sytíme, aby náš život byl plodný. Už nyní je tomu tak, že když se jako nevěsta v Písni posadíme v Jeho

stínu, shledáme, že Jeho ovoce je sladké pro naše ústa, a když zůstáváme v Jeho lásce, přineseme ovoce, to znamená, že svou malou mírou budeme vyzařovat Jeho výtečnosti.

Ve dni slávy nám už nebude nic překážet v tom, abychom se sytili Kristem a nalézali v tom svou plnou a věčnou radost. Už zde nebudou žádní „*cherubíni s mečem plamenným, blýskajícím se*“, aby „*ostříhali cesty k stromu života*“, neboť bude stát „*uprostřed ulice*“, otevřený a pro každého přístupný v onom slavném městě. Ovoce stromu je nejen volně k použití, nýbrž je tu také vždy, neboť strom „*na každý měsíc vydává ovoce své*“.

Když takto hledíme kupředu na toto slavné město, poznáváme, že v Božím věčném úmyslu leží, aby věřící v Kristu našli Toho, jenž život udržuje a ve vši kráse, kterou nám propůjčil, jej obdivuhodně utváří. Jestliže toto je úmysl pro nás v budoucí slávě, je to už nyní Jeho tužba pro nás. Jak málo pijeme nyní z této vody života nebo se sytíme ze stromu života! Brzy to ale bude náš věčný díl.

Dále se učíme, že „*listy stromu jsou ke zdraví národů*“. Církev ve slávě, vytržená ze všech utrpení, bude požívat ovoce stromu. Na zemi ale jsou národy, které prošly utrpením soužení, jež přijde na celý svět. Tentýž, jenž v nebi dává Církvi ovoce, přinese národům uzdravení, „*který uzdravuje zkroušené srdcem a uvazuje bolesti jejich*“ (Žalm 147,3).

Verše 3–5: Když se ohlédneme na zahradu Eden, vzpomeneme si, že tam byl strom života a „*řeka vycházela z Eden, k svlažování zahrady*“, a Bůh sestupoval, aby v onom milém prostředí chodil s člověkem. Žel že člověk zhřešil a Bůh s ním už nemohl bydlet. Cesta ke stromu života byla uzavřena, a nyní na všem leželo zlořečení. Když ale hledíme kupředu, smíme vidět Církev ve slávě a nalézáme tam opět řeku, volně přístupnou pro všechny, neboť „*ničeho zlořečeného již více nebude*“.

Protože zlořečení je provždy odstraněno, může Boží tužba, bydlet uprostřed Svého lidu, být naplněna. Proto čteme: „*Trůn Boží a Beránkův bude v něm.*“ K tomu to bude radostí oslavených věřících

sloužit Tomu, jenž bydlí v jejich středu. Na cestě světem to snad byli ubozí a neužiteční služebníci. V přicházející slávě, kde budou osvobozeni od každé nehodné pohnutky, Mu budou sloužit s nerozděleným a oddaným srdcem.

V blízkosti a v důvěrnosti Jeho přítomnosti budou nyní konečně vidět Jeho tvář a Jeho jméno bude na jejich čelech. Budou vidět Jeho krásu a On bude hledět na vykoupené a vidět, jak na jejich tvářích září Jeho vlastní slavný charakter. Už nyní, když vírou hledíme na slávu Pána, jsme proměňováni od slávy k slávě v Jeho obraz. Když ale nakonec víra bude proměněna ve vidění a my Jej uvidíme tváří v tvář, pak budeme plně proměněni v Jeho obraz. Budeme vidět Jeho tvář a On bude spatřován v našich tvářích.

Dále čteme: „*A noci tam už nebude.*“ Nyní je náš zrak zakalen mlhou této země – „*Nyní zajisté vidíme v zrcadle, nezřetelně*“. Ale když Jej jednou uvidíme „*tváří v tvář*“, pak tma pomine, neboť tam už nebude noci a my poznáme, jak jsme byli poznáni. Naše poznání nebude výsledkem nějakých umělých pomocných prostředků, ani nebude pocházet z přirozených zdrojů. Nebude zapotřebí „*svíce, ani světla slunečního*“, neboť v onom slavném dni bude zdroj všeho světla v Pánu, v Bohu samém.

Kromě toho bude Církev v celé věčnosti sjednocena s Kristem, neboť čteme: „*Kralovati budou na věky věků.*“

Poslední napomenutí

Kapitola 22,6 – 21

Verše 6 a 7: V těchto závěrečných verších nalézáme nejen formální závěr proroctví, nýbrž také hodný konec celého Božího slova. V mnoha místech Písma nalézáme zdůrazněnou zásadu, že „*v ústech dvou neb tří svědků stane každé slovo*“ (2. Kor. 13,1). K posílení víry a ke kárání nevěry nalézáme v těchto závěrečných verších trojnásobné svědectví pro „*slova proroctví knihy této*“. Anděl Janovi říká: „*Slova tato jsou věrná a pravá.*“ (6. verš) Apoštol dosvědčuje: „*Já*

pak Jan viděl jsem a slyšel tyto věci.“ (8. verš) Pán sám říká: „*Já Ježíš poslal jsem anděla svého, aby vám svědčil o těchto věcech v církvích.*“ (16. verš) Jak vážné je tedy odmítnout slova této Knihy nebo na ně nedbat. Znamená to nejen lhostejnost vůči svědectví anděla a apoštola; ani na svědectví Pána Ježíše samého pak není dbáno.

Když nedbání velkých pravd Zjevení je v Božích očích tak vážnou věcí, co – tak se ptáme – nás potom povede k tomu, abychom si ve svých srdcích cenili slova proroctví této knihy? Odpověď je jednoduchá. Jen když se vírou těšíme z velké pravdy o opětném příchodu Pána, si budeme cenit slov proroctví. Ten, kdo nevěří v příchod Pána, a netěší se na něj, nebude Zjevení správně rozumět. Tato velká pravda je ústředním tématem Zjevení. Úvodní verše to potvrzují: „*Aj, přichází s oblaky a uzří jej všeliké oko.*“ (1,7) V průběhu knihy je nám tato pravda vždy znovu předkládána, a nyní nalézáme v závěrečných verších trojí představení příchodu Pána (verše 7,12,20). Zjevení nám odkrývá události, které předcházejí Jeho příchodu; poučuje nás o způsobu Jeho příchodu a zjevuje nám vážné a slavné události, které budou následovat po Jeho příchodu. Když se těšíme v naději Jeho návratu, pak každá událost, která předchází Jeho příchodu nebo po něm následuje, nás bude hluboce zajímat. Proto jsou v 7. verši příchod Krista a slova proroctví spolu úzce spojeny.

Verše 8 a 9: Tyto závěrečné verše nás dále poučují, že vlastní účinek těchto proroctví spočívá v tom, aby v duši věřícího vyvolal ducha velebení. Proto apoštol říká: „*Já pak Jan viděl jsem a slyšel tyto věci. A když jsem slyšel a viděl, padl jsem, klaněti se chtěje.*“ Viděl Pána v Jeho slávě uprostřed církví v jejich úpadku zde na zemi; a viděl Beránka uprostřed oslavených svatých v nebi. Byl veden do pouště, aby viděl soud velkého města Babylonu a byl veden na vysokou horu, aby hleděl na slávy svatého města Jeruzaléma. Viděl soud nad národy při příchodu Krista a viděl soud mrtvých před velkým bílým trůnem. Pohleděl do věčnosti a viděl nové nebe a novou zemi, kde bude setřena každá slza a kde smrti již více nebude, ani zármutku ani křiku ani bolesti. Slyšel, jak se nebe a země spojují, aby oslavovaly slávy Beránka, a jak celé nebe se raduje ze svatby Beránka.

Můžeme se divit, že Jan padá a klaní se, když viděl a slyšel takové věci? Sice se klaněl u nohou chybné osoby, ale přece činil to správné. Předmětem velebení nemůže být anděl, který přináší poselství o těchto obdivuhodných událostech, nýbrž jen Ten, který anděla jako posla posílá, a který jediný může nechat tyto mocné události proběhnout. Proto mu anděl říká: „*Bohu se klaněj.*“

Verše 10 a 11: Nyní následuje slovo varování. Nemáme zapečetřovat slova proroctví této knihy, jako kdyby se předpověděné události vztahovaly na nějaký vzdálený věk. V 6. verši jsme už četli, že anděl Páně byl poslán, aby „*ukázal služebníkům svým, co se **díti musí brzo**.*“ Nyní je nám řečeno: „**Ten čas je blízko**“ – čas, kdy všechny tyto slavnostně vážné události a slávy, které Jan ve vidění viděl, se skutečně naplní. Když tento čas přijde, bude stav každého jednotlivce daný s konečnou platností. Nespravedlivý bude **stále ještě** činit nepravost; nečistý se **ještě** znečistí; svatý bude **ještě** svatý. Nečistý se nikdy nestane svatým; svatý se nikdy nestane nečistým. Dnes ještě trvá den milosti, když nečistý může být dočista umyt od všech nečistot. Ale zde hledíme do věčnosti, kde stav všech je neproměnný.

Verše 12 a 13: Po slovu varování následuje slovo povzbuzení. Nejenom je „*ten čas*“ blízko, ale i Pán sám je blízko, neboť Jeho slova jsou: „*Aj, přijdu brzo.*“ Už jednou jsme v těchto závěrečných verších měli před sebou příchod Pána, aby nás povzbudil k zachovávaní slov tohoto proroctví. Nyní je nám Jeho příchod představen, aby nám ve stále větších těžkostech posledních dnů dodal odvahy, abychom pokračovali v požehnané službě Jemu. Tak slyšíme Pána říkat: „*Aj, přijdu brzo, a odplata má se mnou.*“

Je možné mít velké náboženské vyznání s úmyslem získat pochvalu od lidí. O takových Pán říká: „*Mají odplatu svou.*“ (Matouš 6,2.5.16) Toto není odplata od Krista, je to odplata bez Něho, neboť Pán říká: „**A odplata má se mnou.**“ Abychom se mohli radovat z odplaty od Pána, musíme čekat na Jeho příchod. Jaká vzpruha a jaké povzbuzení, abychom klidně pokračovali v Jeho službě, možná vskrytu, před lidmi neznámí, a mezi Božím lidem možná málo uznávání. Přesto vše leží otevřené před očima Pána. Jemu neujde nic. On na nic nezapo-

mene, a když přijde, každý malý skutek pro Něho, každá malá oběť kvůli Němu, každá sklenice vody, podaná v Jeho jménu, obdrží slavnou odplatu. Ale stane se to „**s Ním**“.

Odměna, tak jako vždy ve Svatém Písmu, není před nás stavena jako cíl hodný snažení, nýbrž jako povzbuzení k vytrvání v utrpeních a odporech. Když Pán byl zde, mnozí šli za Ním kvůli chlebu a rybám; ale ve stejné kapitole čteme: *„Od té chvíle mnozí z učedníků jeho odešli zpět a nechodili s ním více.“* (Jan 6,26.66) Jen sám Kristus může získat naše srdce a stát se tématem vši pravé služby. Jak kdosi poznamenal: „Odplata brzy následuje, ale věřící nenásledují odplatu, nýbrž Pána.“

Dále je nám poukázáno na slávy Toho, který přijde, a jehož se snažíme následovat a sloužit Mu. Může o sobě říci: *„Já jsem Alfa a Oméga, počátek i konec, první i poslední.“* Jako Alfa a Oméga je On to Slovo – Ten, jenž ve Svě Osobě je plným zjevením Boha. Jako „*počátek a konec*“ je Stvořitel, skrze něhož „*všechny věci byly stvořeny*“, jenž ale také vše, co stvořil, může opět rozpustit, aby uvedl „*nové nebe a novou zemi*“. Jako „*první a poslední*“ je ten věčný Bůh před vším stvořeným. Tak může Pán skrze Izaiáše říci: *„Já jsem první, a já poslední, a kromě mne není žádného Boha.“* (Iz. 44,6)

Verše 14 a 15: I když každý skutek vykonaný kvůli Pánu obdrží svou odměnu, jsme upomenuti na to, že žádné skutky z naší strany nám nedávají žádné právo na strom života nebo k přístupu do svatého města. Naše duše musí být umyta v krvi Beránka, abychom mohli být uvnitř okruhu věčných požehnání a radovat se ve věčném domově života z Krista jako stromu života. Proto anděl může říci: *„Bla-hoslavení, kteří si perou svá roucha.“*

Pak jsme varováni, že jestliže je slavné „**vejít branami města**“, je ale hrozně vážné být „**vně**“. Ti, kteří jsou uvnitř města, budou v přítomnosti Beránka a v obecenství s vykoupenými, kteří umyli svá roucha, a „*vně pak budou psi a čarodějníci a smilníci a vrazi a modláři i každý, kdo miluje a činí lež*“.

Verš 16: Anděl předal své poselství, a nyní naposledy mluví Pán sám. Vážné výjevy soudu, budoucí slávy nebeského města, požehnání Tisíciletého království, dokonalá líbeznost nových nebes a nové země – to vše prošlo kolem nás. Avšak nakonec jsme zanecháni sami s Tím, na němž vše závisí. Jsme sami s Ježíšem. Ten, jenž může říci „*Já Ježíš*“, má poslední slovo. Andělé vydávali svědectví, starší mluvili, trouby zazněly, hlas velkého zástupu, jakož i dunění silných hromů byly slyšeny, ale nakonec to vše ustupuje, aby učinilo místo Tomu, jenž je nade všemi – je slyšen hlas Ježíšův.

Při rozvinutí všech divů této Knihy je před nás přiveden Kristus ve Svých slávách a hodnostech jako ten věrný a pravdivý, jako Boží Slovo, jako Král králů a Pán pánů, jako Alfa a Oméga, jako počátek a konec – jména a tituly, které na nás působí svou hodností a majestátem. Ale zde na konci se Pán představuje pod jménem, které činí radost našim srdcím a které probouzí naši lásku: pod jménem JEŽÍŠ.

S tímto jménem přišel na svět, neboť před Jeho narozením čteme: „*A nazveš jméno jeho Ježíš.*“ S tímto jménem opustil svět, neboť nad Jeho křížem čteme: „*Toto jest Ježíš.*“ S tímto jménem vstoupil do nebe, neboť andělé řekli: „*Tento Ježíš, který vzhůru vzat jest od vás do nebe, tak přijde, jak jste spatřili způsob jeho jdoucího do nebe.*“ Pod tímto jménem na Něho hledíme ve slávě, neboť v Epištole Židům je napsáno: „*Toho Ježíše... vidíme... slávou a ctí korunovaného.*“ V tomto jménu k nám mluví ze slávy, když říká: „*Já Ježíš*“. Netušené slávy a požehnání jsou pro nás v budoucnosti připraveny; nyní se ale ještě nalézáme v poušti, sami s Tím, který k nám tak dobrotivě mluví jako „*Já Ježíš*“.

Pán nám nyní připomíná všechno to, čím je jako nebeský člověk. Co by mohlo být důležitější a požehnanější, než mít před svým srdcem živou Osobu – Ježíše tam, **kde je**, a Ježíše, **tak jak je**? Na zemi jím bylo opovrhováno a byl lidmi zavržen, ze slávy může říci: „*Já jsem kořen a rod Davidův, hvězda jasná jitřní.*“

Pán o sobě předně říká: „*Já jsem kořen Davidův.*“ Kdyby byl jen Davidův potomek, pak by mohl toto o sobě říci i Šalomoun. Avšak jen

Ježíš mohl být Davidovým kořenem. Kořen je skrytý zdroj života. Kristus je pro každého vykoupeného Božího zdrojem duchovního života a toto požehnání je jisté, poněvadž kořen je dokonalý. Job řekl: *„O stromu zajisté jest naděje, by i podťat byl, že se zase zotaví... byť se pak i zestaral v zemi kořen jeho... jak pocítí vláhu, zase pučí a zahustí jako keř.“* (Job 14,7–9) Izrael vpravdě selhal: Strom byl větrem sehnut, bouří rozerván a mezi národy rozptýlen. Avšak kořen zůstal. Proto Izrael opět vypučí a rozprostře větve. Tak může Písmo mluvit o jistých milostech Davidových, neboť Kristus je Davidův kořen.

Pán Ježíš je za druhé také **„rod Davidův“**. Když jako kořen je zdrojem všeho, tak jako rod je dědicem všech věcí. Je z královského rodu a jako Davidův Syn je Bohem vyvolen, aby zřídil Boží království. Národy se mohou *„bouřit a lidé daremné věci přemýšlovat“*. Dnes vidíme, jak mocnosti tohoto světa si ve své pošetilosti myslí, že se mohou zbavit Boha a Jeho Krále, aby uchvátili dědictví tohoto světa a zřídili říši, ve které člověk může hovět svým vlastním žádostem, aniž by byl Bohem zadržován. To je zlý cíl, který si bezbožní kladou, a přitom *„se spolu radí **proti** Hospodinu a **proti** pomazanému jeho“*. Bůh na to přesto může odpovědět: *„Já jsem ustanovil krále svého nad Sionem, horou svatou mou.“* Lidé přibíli Pána Ježíše na kříž. Bůh Jej nyní ustanovuje jako Krále králů na trůn a všichni, kteří se nechtějí Božímu Králi poddat, na cestě zahynou (2. Žalm).

Za třetí je Ježíš **„jasná hvězda jitřní“**. Jako takový se představuje Církvi. Druzí Jej poznají v Jeho královské slávě jako kořen a rod Davidův. Svět Jej pozná jako Slunce spravedlnosti, které vzejde, aby zahnilo tmu a přineslo utrpením zkoušenému světu uzdravení. Ale jen Církev Jej uvidí jako *„jasnou jitřní hvězdu“*. Když svítí slunce, nejsou hvězdy vidět. On ještě jako slunce spravedlnosti nevzešel na obzoru tohoto temného světa. Ale zatím co je ještě noc, znají Jej věřící ve svých srdcích jako jasnou jitřní hvězdu.

Ještě jiná dvě místa nám ukazují Krista jako jitřní hvězdu. Apoštol Petr píše: *„A máme přepevnou řeč prorockou, kteréžto že šetříte jako svíce v temném místě svítící, dobře činíte, až by se den rozednil a de-*

nice (jitřní hvězda) *vzešla v srdcích vašich.*“ (2. Petra 1,19) Prorocství je světlo ve tmě. Kristus je jitřní hvězda. Je pravda, že obojí svítí ve tmě, a přece je zde rozdíl mezi lampou a jitřní hvězdou. Lampa mi ukazuje, že je zde tma; ale jitřní hvězda mi ohlašuje den.

Prorocké slovo nás varuje před stavem nás obkličujícího světa a ohledně soudů, jimž svět spěje vstříc. Proto apoštol říká, že dobře činíme, když na ně dbáme. Účelem působení prorockého slova tedy je osvobodit naši naději od přítomného věku a mít naději už jen v Kristu. On je viděn jako ten přicházející, a když naše láska spočívá na Kristu jako na středu všech našich nadějí, pak skutečně může být řečeno, že jitřní hvězda vzešla v našich srdcích.

Dále může Pán v dopisu Tyatíře o vítězi říci: „*Dám jemu hvězdu jitřní.*“ (Zj. 2,28) Pán může o vítězi rovněž říci: „*Dám jemu moc nad pohany* (národy).“ Ale zatím co Pán vítězi vzhledem k budoucnosti zaslubuje moc jako odměnu, dává mu v přítomnosti díl pro jeho srdce. Uprostřed mravní a duchovní tmy Tyatiry se může vítěz radovat z Krista jako z jitřní hvězdy přicházejícího dne. V této závěrečné scéně se Kristus zjevuje nejen jako jitřní hvězda, nýbrž jako „*jasná jitřní hvězda*“. Vše, co je svěřeno rukám lidí, ztrácí svůj lesk. Avšak Kristus v nebi je nedosažitelný pro hrubou ruku člověka. Zjevuje se v nezkaleném lesku. Je jasnou jitřní hvězdou. S jitřní hvězdou ve svých srdcích můžeme probít tmu noci a čekat na budoucí slávu – na jitro bez oblaků.

Je pozoruhodné, že Kristus jako jitřní hvězda byl zjeven teprve tehdy, když v křesťanstvu nastal úpadek. V době, kdy apoštol Petr psal svou druhou Epištolu, se už nad křesťanské vyznání vkrádaly temné stíny odpadnutí. Povstanou falešní proroci, kteří zapírají Příkazatele, který je vykoupil, a mnozí je budou následovat na jejich zkázonosných cestách a cesta pravdy bude v porouhání. Apoštol ve své Epištole nenechává vzcházet žádné naději na zlepšení, žádnému výhledu na nápravu padlého vyznání. Ale jitřní hvězda vzešla v jeho srdci, a proto hleděl přes temnotu k budoucímu dni. Jeho naděje se soustředily na Krista.

Verš 17: Bezprostředně po úchvatném představení Pána Ježíše vstupuje do zorného pole opět Církev, a to jako nevěsta Kristova. Víme, že církev je zkažena, hledíme-li na ni z hlediska odpovědnosti člověka. To nás ale nemá učinit lhostejnými vzhledem k Církvi a nemá nás to zadržovat od toho, abychom ji viděli pod vedením Ducha Svatého podle Božích rad. Lhostejnost vůči Církvi jako nevěstě by znamenalo lhostejnost vůči tomu, co ve světě je Kristovu srdci nejbližší a nejdražší. V Kristu nám Bůh podle Své rady dal Osobu, která může uspokojit naše srdce. Ale v Církvi jako nevěstě vidíme, což je ještě obdivuhodnější, že Bůh si předsevzal dát Svému Synu Církev jako to, co se k Němu hodí, co je hodné Jeho lásky a co je k uspokojení Jeho srdce.

Touto velkou pravdou začíná už první kniha Mojžíšova. Před pádem do hříchu nám Bůh v Evě zjevuje hluboké tajemství Svého srdce, totiž mít předmět, který je hoden Kristovy lásky. Přes všechny věky a v průběhu všech těch proměnlivých výjevů doby se Bůh Svého úmyslu nikdy nevzdal. I tváří v tvář moci satana, zkaženosti člověka a zhroucení se křesťanského vyznání se Bůh pevně drží Své majestátní cesty. Vyvýšen nad každou nepřátelskou moc, naplňuje Své předsevzetí a vytváří Církev jako předmět pro srdce Krista. Proto nám je na konci Jeho Knihy postavena před naše zraky nevěsta Beránkova.

Jak krásný je tento poslední pohled na nevěstu. Je zde viděna na konci své cesty pouští, zcela naplněna Duchem a s Kristem jako jediným cílem před očima. Výsledek je: „*Duch a nevěsta říkají: Přijď!*“ Vedeni Duchem pociťujeme pustinu, kterou hřích ve světě kolem nás způsobil, a my vzdycháme. Ale vedeni Duchem hledíme také na Krista jako na zářivou jitřní hvězdu. On přivede jitro bez oblaků a provždy umlčí vzdychání stvoření. Proto voláme: „*Přijď.*“

Dobře si všimněme toho, co nyní následuje. Pod vedením Ducha, a tak přivedena do správného vztahu ke Kristu, je Církev připravena vydat o Něm svědectví vůči druhým. Touha po Jeho příchodu nebude překážkou pro naše svědectví nás obklopujícímu světu. Naopak, tato touha se stane nejsilnější pohnutkou pro naše přání, aby druzí

došli požehnání. Dokud jsme zde, nikdy nejsme mravně lépe uschopnění svědčit pro Krista, než když toužíme jít ke Kristu a být u Něho.

Toto svědectví se obrací nejprve k těm, kteří „slyší“. Svědectví takovým zní: „*Kdo slyší, řekni: Přijď!*“ Skutečnost, že slyší, se zdá ukazovat, že to jsou praví věřící. Že ale musejí být vyzývaní, aby řekli „*Přijď*“, ukazuje, že nežijí ve vědomé radosti svého vztahu ke Kristu jako Jeho nevěsta.

Za druhé se svědectví obrací k takovým, kteří „žijí“. Jsou potřebné duše, které si jsou vědomé své bídy a touží po tom, aby měly podíl na požehnáních, která nám dává Kristus. Ale možná že ještě pochybují o milosti Jeho srdce a Jeho moci a ochotě je zachránit. Avšak nevěsta zná Kristovo srdce, a proto může k takovým volat: „*Přijď*“, jsi vítán; „*Kdo žije, ať přijde*.“

Nakonec vidíme svět kolem sebe, lhostejný ohledně svého stavu a bezstarostný ohledně své budoucnosti. Avšak Boží milost nabízí spasení všem a Církev, která tuto milost zakusila, může volat: „*Kdo chce, naber vody života zdarma*.“ Jak se to dotýká našich srdcí, že poslední poselství od Krista ve slávě je poselstvím o spasení k ubohému, ztracenému světu, a všimněme si, jak plné a obsažné je toto volání. Jak kdosi řekl: „Není člověka v tomto světě, k němuž by se Pán Ježíš neobrátil.“ On sám dal sám sebe jako výkupné za všechny. Proto má právo každého člověka, ať je on kdokoli, oslovit: „*Kdo chce, naber vody života zdarma*.“ Každý, kdo chce, smí přijít a pít z vody života bez peněz a bez zaplacení.

Verše 18–21: Následuje vážné varování vzhledem k přidávání slov nebo odebírání od slov proroctví této knihy. A pak slyšíme potřetí v těchto závěrečných verších zaslíbení Pána, že přijde brzy. Poprvé představuje Svůj příchod jako povzbuzení k ostříhání slov proroctví (7. verš). Podruhé zaslibuje Svůj příchod ve spojení se Svou odměnou, aby nás povzbudil v naší službě (12. verš). U tohoto posledního ztrácíme proroctví, službu a odměnu z očí a myslíme už jen na Něho. „*Ano, přijdu brzo*.“ U předchozích příležitostí neslyšíme odpověď. Nyní ale nevěsta odpovídá: „*Amen. Přijď tedy, Pane Ježíši!*“ Poslední

slova nás ujišťují, že až do onoho vzácného okamžiku můžeme počítat s milostí našeho Pána Ježíše Krista, a ta bude se všemi svatými.

